

**การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

**THE DEVELOPMENT OF A GUIDANCE ACTIVITY PACKAGE TO SUPPORT ANALYTICAL
THINKING ABILITY OF SECONDARY GRADE 1 STUDENTS**

วิทยานิพนธ์

ของ

ธรรมสรณ์ รักษากิจการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มิถุนายน 2565

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

THE DEVELOPMENT OF A GUIDANCE ACTIVITY PACKAGE TO SUPPORT ANALYTICAL
THINKING ABILITY OF SECONDARY GRADE 1 STUDENTS

วิทยานิพนธ์
ของ
ธรรมสรณ์ รัชกิจการ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มิถุนายน 2565

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of a Guidance Activity Package to Support Analytical Thinking Ability
of Secondary Grade 1 Students

ธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ธีรศักดิ์ อินทรมาตย์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์เนลา ประเสริฐสังข์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขวเรศ ใจเย็น)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 27 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2565

ธรรมสรณ์ รัชกิจการ. (2565). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

ประธานกรรมการ

กศ.ค. (หลักสูตรและการสอน)

รองศาสตราจารย์ เฉลลา ประเสริฐสังข์

กรรมการ

กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3) ศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และ 3) แบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ E1/E2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 คือ ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม โดยรวมมีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

คําคำสำคัญ : ชุดกิจกรรมแนะแนว, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

Tammasorn Rakkitjakarn. (2022). **The Development of a Guidance Activity Package to Support Analytical Thinking Ability of Secondary Grade 1 Students.** Thesis M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Adviser

Assistant Professor Dr.Wiwat PhetSri
Ed.D.(Curriculum and Instruction) Chairman

Associate Professor Chalao Prasertsung
M.Ed. (Developmental Psychology) Member

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop a guidance activity package to support analytical thinking ability, 2) compare the analytical thinking ability both before and after using the guidance activity package to support analytical thinking ability, and 3) study the students' attitudes towards the guidance activity package to support analytical thinking ability. The sample used in this research was a group of 30 secondary grade 1 students from one classroom at Benchamarachuthit School, Chanthaburi Province in the academic year 2020, and was selected by cluster sampling. The research instruments included: 1) the guidance activity package to support analytical thinking ability, 2) analytical thinking ability tests for both before and after using the guidance activity package to support analytical thinking ability, and 3) an evaluation form about students' attitudes towards the guidance activity package to support analytical thinking ability.

The results found that: 1) the guidance activity package to support analytical thinking ability had a higher efficiency of E1/E2 than the appointed 80/80 criteria; which meant the students' percentage of mean scores gained from practicing the activity had an overall E1/E2 average of 81.67/82.42, 2) the score of after using the guidance activity package to support analytical thinking ability was higher than before using the package with statistical significance at the .05 level, and 3) the students' attitudes towards the guidance activity package to support analytical thinking ability was appropriate at the highest level ($\bar{X} = 4.57$).

Keywords: Guidance Activity Package, Analytical Thinking Ability, Secondary Grade 1 Students

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและประเมินเครื่องมือ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คุณครู และนักเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือในการวิจัย คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อบิดามารดา ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธรรมสรณ์ รัศมีกิจการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	5
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	6
	มาตรฐานการแนะแนว.....	6
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	7
	ชุดกิจกรรมแนะแนว.....	18
	การคิดวิเคราะห์.....	24
	ความหมายและความสำคัญของการคิด.....	24
	ประเภทของการคิด.....	25
	ทักษะการคิด.....	25
	ความหมายของการคิดวิเคราะห์.....	26
	ลักษณะของการคิดวิเคราะห์.....	27
	องค์ประกอบและกระบวนการของการคิดวิเคราะห์.....	28
	แนวทางและเทคนิคการสอนให้เกิดการคิดวิเคราะห์.....	30
	ขอบเขตและพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์.....	32
	ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์.....	33
	เจตคติ.....	34
	ความหมายของเจตคติ.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ลักษณะของเจตคติ.....	34
องค์ประกอบของเจตคติ.....	35
วิธีการวัดเจตคติ.....	37
ประโยชน์ของเจตคติ.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	58
ขอบเขตของการวิจัย.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	73
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ค แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบประเมินเจตคติ.....	83
ภาคผนวก ง แบบประเมินความเหมาะสม แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	150
ภาคผนวก จ ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ.....	171
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	150

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	รูปแบบของการวิจัย Group Pretest Posttest Design	47
2	ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 3).....	53
3	ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 10).....	53
4	ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 30).....	54
5	เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (N = 30).....	54
6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	55
7	ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน.....	172
8	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	173
9	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	175
10	การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	177

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	178
12 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	181
13 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	183
14 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น $kr-20$ ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....	184

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว.....	10
3 ขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	23
4 องค์ประกอบของเจตคติ.....	36

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาในสังคมยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่เปิดกว้างมากขึ้นมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการมากมาย ด้วยข้อมูลข่าวสารที่สามารถค้นคว้าศึกษาได้อย่างเสรี การศึกษาเรียนรู้ที่ดีควรสามารถแยกแยะข้อมูลข่าวสารได้ การคิดวิเคราะห์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้และแยกแยะสิ่งที่ดีและไม่ดีอย่างมีเหตุผล มีการกำหนดหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเน้นความสำคัญทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม การเรียนกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหา และมุ่งเน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการคิดวิเคราะห์ของเด็กวัยเรียน ต่ำกว่าร้อยละ 50 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1) จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และนอกจากนี้การศึกษาในยุค Thailand 4.0 เป็นยุคที่การศึกษาเป็นเรื่องที่มากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ด้วย กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้วจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรักที่จะเรียน มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในการก้าวสู่การศึกษาในยุค Thailand 4.0 นั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางแนวทางปฏิรูปการศึกษา เพื่อตอบสนองการพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียน

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต เป็นความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ วัตถุ สิ่งของ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรบ้างหรือหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นว่ามีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร อะไรเป็นเหตุ เป็นผล เพื่อทำความเข้าใจ และเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546 : 24) ในการจัดการเรียนรู้นั้น มีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและทันสมัยในโลกยุคใหม่

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 17) ระบุว่า “กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา คิดตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม” ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 - 2580) คือ พัฒนา

ความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2562 : 32)

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้จักรักษาสิ่งแวดล้อม สามารถคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้สอนรู้จักและเข้าใจผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2551 : 16) นอกจากนี้แล้วกิจกรรมแนะแนวยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยให้ผู้เรียนค้นพบและพัฒนาศักยภาพมีทักษะการดำรงชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีศีลธรรม เรียนรู้เชิงพหุปัญญา รู้จักคิด แก้ปัญหา ตัดสินใจ โดยพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์และกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น เกมการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนใช้สื่อและอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม ดังนั้นชุดกิจกรรมแนะแนว จึงมีความสำคัญในการที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้กับนักเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานที่มีผลการประเมินต่ำสุดหรือมาตรฐานที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ (สิทธิพล อาจอินทร์, 2554 : 74) กล่าวว่า ผลการประเมินสถานศึกษาชั้นพื้นฐานส่วนใหญ่จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน จุดควรพัฒนา ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ยังต้องพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และแผนปฏิบัติงานที่ 4 สนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะการคิดและการทำงาน

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักจิตวิทยาของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ได้เห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ศึกษาพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารายงานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องปรับปรุงเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรม

แนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตรงตามสมรรถนะของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประโยชน์ของการวิจัย

ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนรู้ และนวัตกรรมการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น อีกทั้งสอดคล้องกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียนเพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้แก่ นักเรียนระดับชั้นต่อ ๆ ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 369 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2. ตัวแปรตาม แบ่งเป็นดังนี้

2.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.2 เจตคติ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใช้เวลาในการทดลองรวม 12 คาบ 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที โดยทำการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 คาบ ดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 คาบ และทำการทดสอบหลังเรียน จำนวน 1 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ว่าสิ่งนั้นประกอบด้วยอะไรบ้าง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลขององค์ประกอบเหล่านั้น ว่ามีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร อะไรเป็นเหตุ เป็นผล เพื่อทำความเข้าใจ และเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำหนดให้ การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ความสามารถในการตีความ หมายถึง ความพยายามที่จะทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายสิ่งที่ไม่ปรากฏของสิ่งนั้น

ขั้นตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น แจกแจงได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวกับอะไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุโดยใช้ความรู้มาประกอบประกอบในการคิด

ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต สงสัย และซักถาม หมายถึง สามารถค้นพบความผิดปกติ คิดไตร่ตรอง ขอบตั้งคำถามกับตนเองและคนรอบข้าง เพื่อนำไปสู่การคิดต่อเนื่องเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ขั้นตอนที่ 4 ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หมายถึง การแจกแจงข้อมูล เพื่อให้เห็นภาพรวมแล้วคิดหาเหตุผลเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อค้นหาความจริง เช่น อะไรเป็นสาเหตุ เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้อย่างไร เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบอย่างไร

ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นสื่อการจัดกิจกรรมแนะแนวในเรื่องที่เกี่ยวกับ

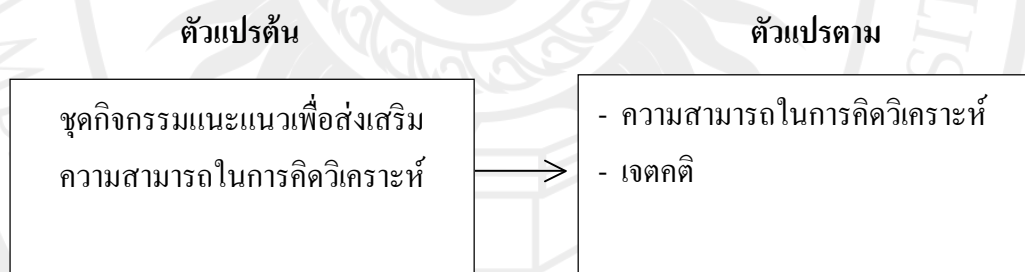
การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ โดยประกอบด้วย 10 ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นและดำเนินกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกและความคิดของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. การคิดวิเคราะห์
3. เจตคติ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชุดกิจกรรมแนะแนว

มาตรฐานการแนะแนว

มาตรฐานการแนะแนว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : จ) กล่าวว่า มาตรฐานการแนะแนวฉบับนี้ สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทยได้จัดทำขึ้น เพื่อให้สถานศึกษา และหน่วยงานใช้เป็นกรอบในการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อการประกันคุณภาพ การแนะแนวให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสมดุลทุกด้าน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานมุ่งให้ สถานศึกษาทุกสังกัด ทุกลำดับ สามารถดำเนินงานแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการแนะแนวที่ชัดเจนตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

มาตรฐานการแนะแนวที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การแนะแนว ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นแนวทาง ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาคุณภาพการแนะแนวและการประเมินงานแนะแนว ประกอบด้วย 3 ด้าน มี 6 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 คุณภาพ ผู้เรียน 2 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าผู้อื่น และปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนสามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว

และสังคม

- ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนสามารถศึกษาวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านการศึกษา
 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนสามารถศึกษาวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านอาชีพ
 ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาและวางแผนด้านส่วนตัว

และสังคม

ด้านที่ 2 คุณภาพการดำเนินงานแนะแนว 3 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 3 ครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว ดำเนินงานแนะแนวตามหลักการ
 ปรัชญา ขอบข่าย เป้าหมาย และจรรยาบรรณทางการแนะแนว

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานแนะแนวตามปรัชญา ขอบข่าย
 เป้าหมายการแนะแนว

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการแนะแนว

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาจัดบริการแนะแนวส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ครอบคลุมขอบข่ายการแนะแนวอย่างเป็น
 ระบบและต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ส่งเสริมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 จัดกิจกรรมแนะแนวสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและครอบคลุม
 ขอบข่ายการแนะแนว

ด้านที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการแนะแนว 1 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษามีการบริหารจัดการแนะแนวอย่างมีคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ผู้บริหารให้การสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 บริหารจัดการงานแนะแนวอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 จัดให้มีครูแนะแนว/ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว

ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 มีภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในงานแนะแนว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่า มาตรฐานแนะแนวเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาและ
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาคุณภาพการแนะแนว และเป็นเกณฑ์เพื่อการประเมินงานแนะแนว
 ให้มีประสิทธิภาพ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่
 การศึกษาและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ
 จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มี

คุณภาพด้านความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 - 2564) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน อีกทั้งได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคล ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความสุขบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 1)

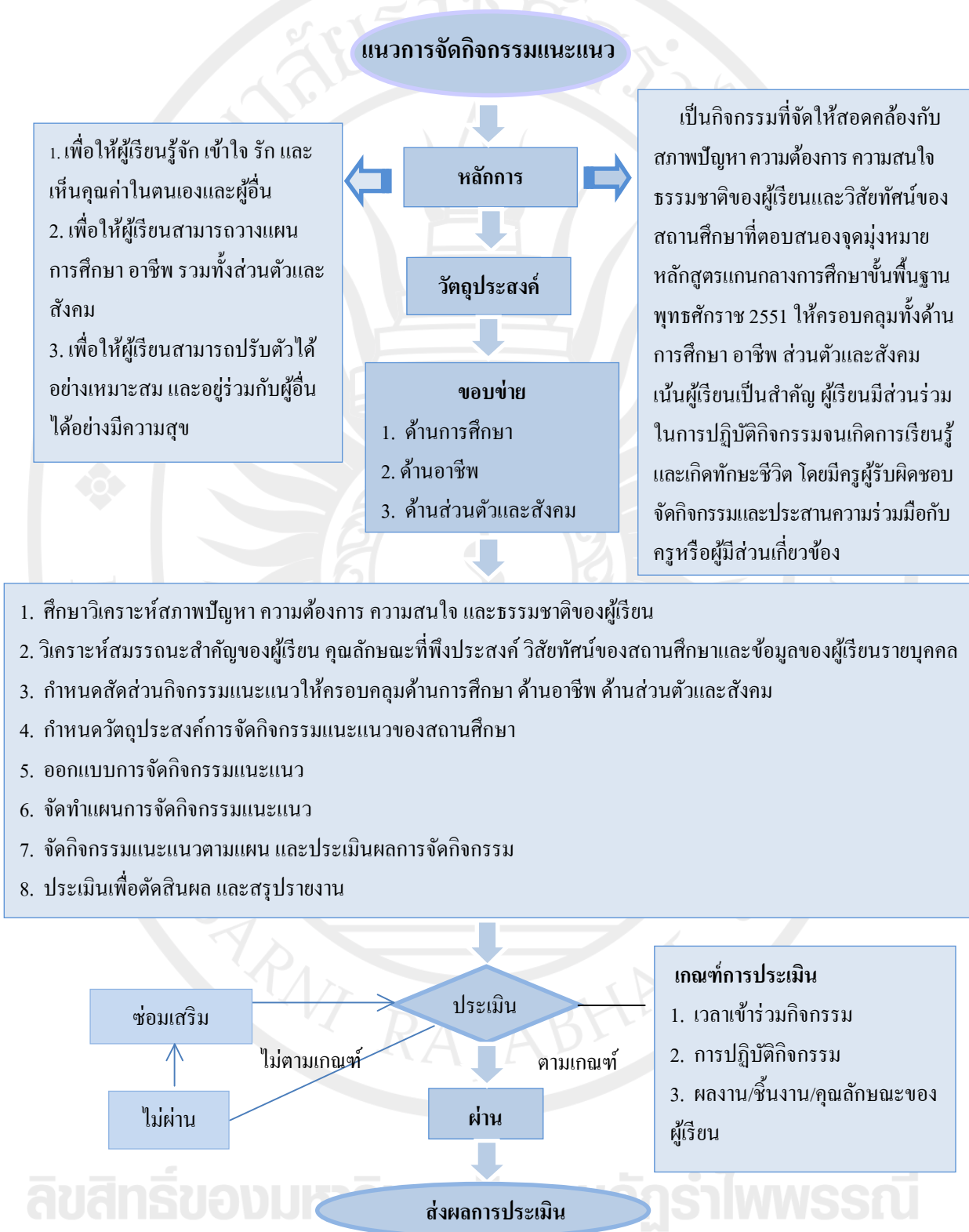
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุลอย่างเป็นองค์รวมทุกด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพื้นฐานทางจริยธรรมความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์

ของผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ กิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักษา ศาสนา กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ และ 1 ใน 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. กิจกรรมแนะแนว

ภาพประกอบ 2 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 20

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 20 - 21)

2. หลักการกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ โดยนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งยังต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต โดยมุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ รวมทั้งด้านส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติจนกระทั่งเกิดทักษะชีวิต ตลอดจนครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยมีครูแนะแนวเป็นที่เล็งและประสานงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 21)

3. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

- 3.1 เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 3.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม
- 3.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วม

4. ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนว มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

- 4.1 ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม
- 4.2 ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพ อย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพ ตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ

4.3 ด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น รักษ์สิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพมีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว

5.1 ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน

5.2 วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิทยาลัยฯ ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล

5.3 กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

5.4 กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษา และชั้นปี

5.5 ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานทำกิจกรรม และการประเมินผล

5.6 จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

5.7 จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวและประเมินผลการจัดกิจกรรม

5.8 ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

6. การประเมินกิจกรรมแนะแนว

การประเมินกิจกรรมแนะแนว ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีภารกิจที่รับผิดชอบดังนี้

6.1 ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมมีภารกิจในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมิน นำผลการประเมิน ไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

6.2 ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประเมิน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน โดยประสานร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม ประเมิน บันทึก สรุปผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

6.3 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

7. รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว

แนวทางการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 65 - 70)

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จัก เข้าใจตนเองและผู้อื่น

1.1 รู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถด้านการเรียนและอาชีพ ประถมศึกษา

1. บอกวิชาที่ตนชอบเรียนได้
2. บอกความถนัดความสนใจด้านการเรียนได้
3. มีพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้การทำงานและอาชีพ
5. บอกชื่อและลักษณะอาชีพในท้องถิ่น
6. สามารถจำแนกอาชีพสุจริตและไม่สุจริตได้

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. ตรวจสอบความถนัด ความสนใจ ความสามารถด้านการเรียน
2. บอกความถนัด ความสนใจความสามารถด้านการเรียนและอาชีพ จากการ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. บอกความถนัด ความสนใจ ความสามารถด้านการเรียนและอาชีพ

1.2 รู้และเข้าใจลักษณะเฉพาะตนและศักยภาพของตนเอง

ประถมศึกษา

1. บอกลักษณะและความสามารถของตนเองได้
2. แสดงความสามารถของตนเองได้

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. บอกความสามารถของตนได้
2. พัฒนาในสิ่งที่ตนมีความสามารถจนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. บอกลักษณะเฉพาะของตนเองได้
  2. แสดงลักษณะเฉพาะตนและนำมาใช้ให้สอดคล้องกับการศึกษาและอาชีพ
- 1.3 เข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- ประถมศึกษา
1. รับรู้และเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของตนเอง
  2. การพัฒนาจุดเด่นและปรับปรุงจุดด้อยของตนเอง
  3. ความภูมิใจในตนเองและชื่นชมผู้อื่น
  4. การรับรู้และเข้าใจปัญหาของตนเอง

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. รับรู้และเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของตนเอง
2. การแสวงหาแบบอย่างที่ดีและเหมาะสมกับตนเอง รักและนับถือตนเอง
3. ู้และเข้าใจสาเหตุของปัญหาของตนเองและมีแนวทางในการแก้ปัญหา

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. รักและนับถือตนเองและผู้อื่น
  2. รับรู้เข้าใจและยอมรับปัญหาและสามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถวางแผนการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิต
- 2.1 สามารถค้นหาข้อมูลเพื่อวางแผนการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิต

ประถมศึกษา

1. ค้นพบข้อมูลจากบุคคล สถานที่ สื่อ และเทคโนโลยีที่จำเป็น
2. บอกชื่ออาชีพในท้องถิ่น
3. บอกชื่ออาชีพที่ตนสนใจและบอกเหตุผลได้

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. ค้นพบข้อมูลที่ตนสนใจเพื่อการวางแผนอาชีพและการดำเนินชีวิต
2. จัดกลุ่มข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพ และการดำเนินชีวิต

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ปรับข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ และการดำเนินชีวิตให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
2. จัดกลุ่มข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพ และการดำเนินชีวิต

2.2 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผนการเรียน อาชีพและการดำเนินชีวิต

ประถมศึกษา

1. เปรียบเทียบข้อมูลกับความเป็นไปได้ของตนเองด้านการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิต เลือกข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นไปได้ของตนเอง

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเอง

2. เลือกข้อมูลมาเพื่อการวางแผนการเรียน อาชีพและการดำเนินชีวิต

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศได้
  2. คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากข้อมูลสารสนเทศที่เลือกมา
- 2.3 สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาเพื่อวางแผนการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิต

ประถมศึกษา

1. บอกเป้าหมายด้านการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตของตนเอง
2. บอกทางเลือกในการเรียนอาชีพ และการดำเนินชีวิต
3. ตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล
4. วางแผนด้านการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม
5. ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. กำหนดเป้าหมายด้านการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และบุคลิกภาพของตน

2. วางแผนการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้

ของตนเอง

3. ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้
4. ประเมินผลการปฏิบัติตามแผน
5. และปรับปรุงให้มีโอกาสประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. กำหนดเป้าหมายได้สอดคล้องและเหมาะสมกับตนเอง
  2. ตัดสินใจเลือกแนวทาง การเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของข้อมูลอย่างเป็นระบบ
  3. วางแผนการเรียน อาชีพ และการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความเป็นไปได้ของตนเอง
  4. ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้
  5. ประเมินผลการปฏิบัติตามแผนและปรับปรุงให้มีโอกาสประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.1 มีทักษะชีวิตที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประถมศึกษา

1. สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้
2. ควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์
3. ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียนและท้องถิ่น
4. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
5. มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. สื่อสารความคิด ความรู้สึกให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
2. จัดการกับอารมณ์และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์
3. ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียนและประเทศชาติ
4. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
5. มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาพัฒนาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม
6. ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม
7. สื่อสารความคิด ความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
8. จัดการกับอารมณ์และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

และสังคม

ความสุข

สร้างสรรค์

9. ปฏิบัติตนตามบทบาทในฐานะผู้นำผู้ตามที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
10. มีจิตสำนึกในการดูแลรักษาพัฒนาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมอย่างสร้างสรรค์
  11. ใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
- 3.2 สามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
  - ประถมศึกษา
    1. เข้าใจและยอมรับความต้องการและความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
    2. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
    3. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
  - มัธยมศึกษาตอนต้น
    1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
    2. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
    3. ปรับพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น
  - มัธยมศึกษาตอนปลาย
    1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
    2. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
    3. ปรับพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น
    4. ให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้อื่น
    5. ปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น
4. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน
  - 4.1 ผู้ปกครองรู้ เข้าใจ ยอมรับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน
    - ประถมศึกษา
      1. รับรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง
      2. ปฏิบัติต่อผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง
    - มัธยมศึกษาตอนต้น
      1. รับรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง
      2. ปฏิบัติต่อผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง
      3. ใส่ใจในพฤติกรรมของผู้เรียน

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. รับรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน ตามสภาพที่เป็นจริง
2. ปฏิบัติต่อผู้เรียนตามสภาพที่เป็นจริง
3. ใส่ใจพฤติกรรมของผู้เรียน

4.2 ให้คำปรึกษาแนะนำและร่วมมือพัฒนาผู้เรียน

ประถมศึกษา

1. ให้ข้อมูลย้อนกลับพฤติกรรมผู้เรียน ขณะอยู่ที่บ้าน
2. ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเรียน อาชีพและการดำเนินชีวิต
3. ให้กำลังใจและชื่นชม เมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

มัธยมศึกษาตอนต้น

1. ให้ข้อมูลย้อนกลับพฤติกรรมผู้เรียน ขณะที่อยู่ที่บ้าน
2. ให้คำปรึกษาแนะนำโดยคำนึงถึงพฤติกรรมตามวัย
3. ให้กำลังใจและเสริมแรง เมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ

มัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ให้ข้อมูลย้อนกลับพฤติกรรมผู้เรียนขณะที่อยู่บ้าน
2. ให้คำปรึกษาแนะนำโดยคำนึงถึงพฤติกรรมตามวัย
3. ให้กำลังใจและเสริมแรง เมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

ชุดกิจกรรมแนะแนว

1. ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 24) ได้ระบุความหมายของกิจกรรมแนะแนวว่า กิจกรรมแนะแนวมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พึ่งตนเอง มีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษา การงาน

และอาชีพ ชีวิตและสังคม มีสุขภาพจิตที่ดีมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 1) กล่าวว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะด้านอารมณ์ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิตการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกและการมีหน้าที่การงาน

ลัชณา ศศิภัทรกุล (2545 : 33) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจะประกอบด้วย คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ให้บริการแนะแนว คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับผู้รับบริการแนะแนว สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545 : 80) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม เช่น รูปภาพ วิดีทัศน์ แอ็บบันทึกเสียง เอกสารที่บันทึกรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ เกมส์ กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดไว้เป็นชุดกล่องหรือซองจะบรรจุคู่มือครู คู่มือผู้เรียนและสื่อประกอบการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง

มยุรี วิสุตราศัย (2547 : 16) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์และกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบไปด้วย คู่มือครูและโปรแกรมกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น เกมการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนใช้สื่อและอุปกรณ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาหรือกิจกรรม

อลิสรา กุระสุวรรณ (2552 : 34) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง มวลประสบการณ์หรือเครื่องมือที่จัดให้ผู้รับบริการแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มได้ปฏิบัติและค้นพบศักยภาพของตนเองจนบรรลุเป้าหมายตามขอบข่ายของงานแนะแนว จากกรอบแนวคิดในเรื่องชุดกิจกรรมแนะแนว

วัฒนกิจ สิทธิสถิตอังกูร (2556 : 27) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมที่นำมารวมกันอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนวโดยชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการ และแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คู่มือผู้รับบริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อนและหลัง สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นสื่อการจัดกิจกรรมแนะแนว ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์และความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว เป็นการส่งเสริมให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนา ป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาได้ และส่งเสริมให้ผู้ให้บริการแนะแนวมีกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้รับบริการและผู้ให้บริการมีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในทุกด้าน ทุกวัย

ณัฐวีร์ นงนุช (2552 : 10) กล่าวว่า ความสำคัญของกิจกรรมแนะแนว หมายถึง คุณค่าของกิจกรรมแนะแนวว่ามีคุณค่าอย่างมหาศาลสำหรับใช้ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ถ้าบุคคลสามารถที่จะเข้าใจถึงแก่นแท้ของการแนะแนวแล้ว บุคคลเหล่านั้นสามารถนำเอาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่าสามารถนำชีวิตของตนเองไปสู่เป้าหมายสูงสุดที่ตนเองต้องการได้

สมร ทองดี และปราณี रामสูต (2555 : 5 - 27) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา หรือในองค์กรต่าง ๆ เป็นการช่วยให้ผู้รับบริการสามารถพัฒนาตน ป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาของผู้รับบริการ และช่วยให้ผู้ให้บริการแนะแนวมีกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์และความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นการมุ่งเน้นให้มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ทุกด้าน ทุกวัย ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม

3. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว

อัมพร แสงวิเชียร (2546 : 35) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการซึ่งมีคำชี้แจงการเตรียมการ 2) ใบงาน ใบความรู้ และแบบทดสอบก่อนและหลัง 3) สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรมแนะแนว

เขารักษ์ ปวงคำคง (2549 : 8 - 9) กล่าวว่า องค์ประกอบของกิจกรรมแนะแนว ต้องประกอบด้วย การสำรวจปัญหา การกำหนดสัดส่วนของกิจกรรมในแต่ละด้าน กำหนดแผนการจัดกิจกรรม รายละเอียดของกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนวัดผล และสรุปรายงาน จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมแนะแนว

กาญจนา จานาพิระกนิษฐ์ (2550 : 26) กล่าวว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย 1) คู่มือผู้ให้บริการ มีคำชี้แจงการเตรียมการของผู้ให้บริการแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 2) กิจกรรมของผู้บริการ มีใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบ ก่อน - หลัง และอุปกรณ์การจัดกิจกรรม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวควรประกอบด้วย คู่มือผู้ให้บริการ ซึ่งมีคำชี้แจง การเตรียมการของครูแนะแนว แผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ คู่มือของนักเรียน ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบก่อน - หลัง และสื่ออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

4. หลักการและแนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2555 : 29 - 41) กล่าวว่า หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนว คือ 1) ลักษณะของสิ่งที่จะต้องพัฒนา ในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวควรครอบคลุมขอบข่ายการแนะแนว ในด้านของการศึกษาและอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อาทิ ความจำเป็นและความต้องการของผู้รับบริการ สภาพสังคมและปัญหา พระราชบัญญัติการศึกษา แผนพัฒนางานแนะแนว ฯลฯ เพื่อกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ให้สอดคล้องกับปรัชญาการแนะแนว ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาการเสริมสร้างตนเอง สามารถแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาได้ 2) ลักษณะของผู้รับบริการ การพัฒนากิจกรรมแนะแนวจะต้องจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการแต่ละวัยที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย 3 วัย คือ วัยเด็ก เป็นวัยที่ชอบสนุกสนาน สนุกสนาน สนใจการเล่น รับรู้เชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม ควรเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเล่น ส่งเสริมการแสดงออก ใช้อุปกรณ์หรือกิจกรรม สอดแทรกการพัฒนาทักษะทางสังคม และเน้นการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม วัยรุ่น เป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ต้องการการยอมรับ ความเป็นอิสระ แสวงหาเอกลักษณ์และบทบาท สนใจการมีอุดมการณ์แห่งชีวิต มีพลังมากทั้งด้านร่างกาย ความคิด และปัญญา ควรเน้นกิจกรรมแบบกลุ่ม ใช้อุปกรณ์ เกม เพลง กิจกรรมที่สอดคล้องกับยุคสมัย วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีประสบการณ์ชีวิตหลายด้าน มีสถานะทางสังคม มีอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หาเหตุผลและเสนอแนวคิด ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ให้ผู้รับบริการเล่นสนุกสนานมากเกินไป

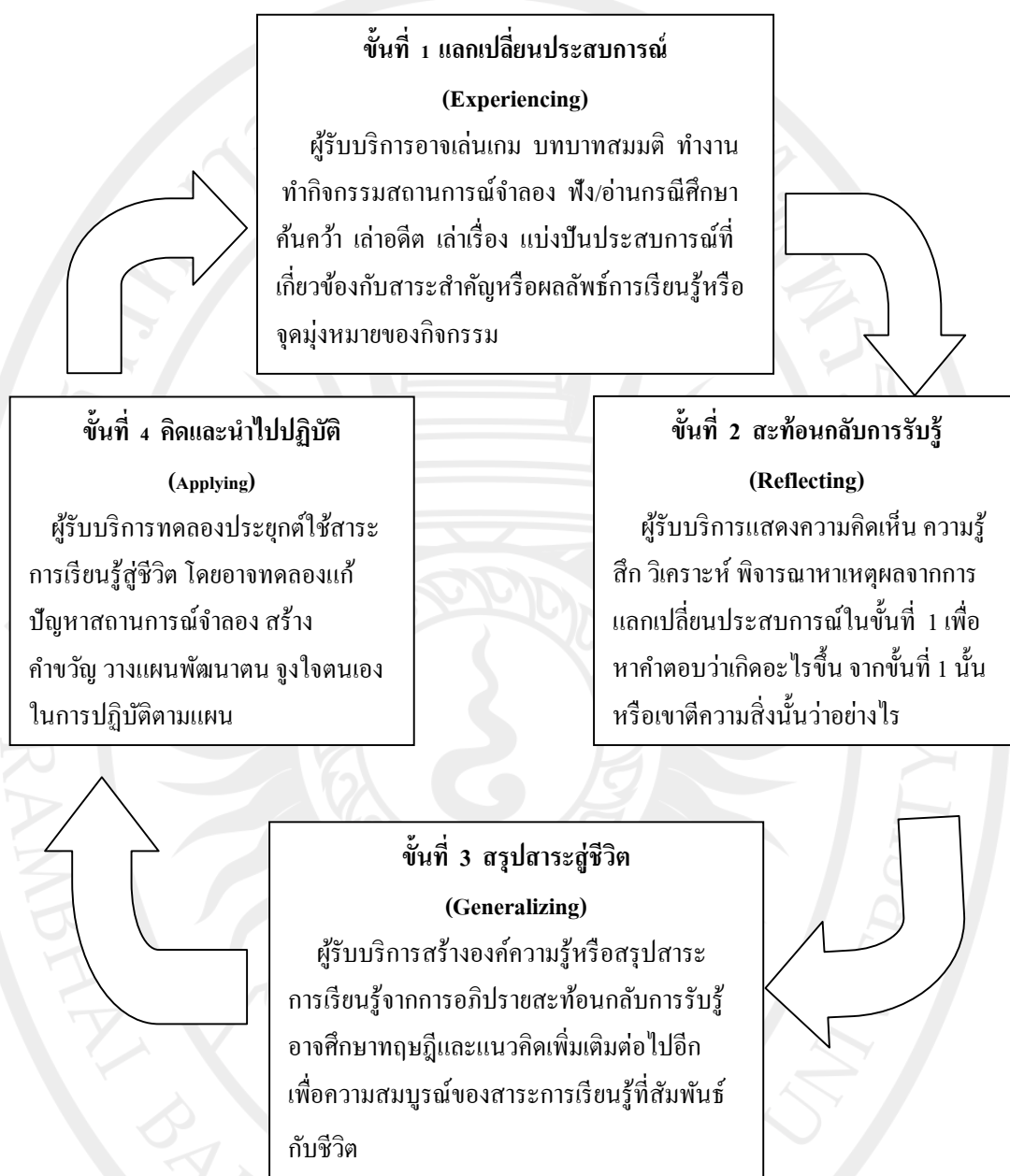
สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2555 : 50) กล่าวว่า แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participation Learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มเป็นสำคัญ เป็นขั้นตอนกิจกรรม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ERGA ดังนี้

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม บทบาทสมมติ ทำงาน ทำกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ฟัง/อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต เล่าเรื่อง แบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือจุดหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนในขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่า เกิดอะไรขึ้น หรือว่า เหตุการณ์นั้นน่าไว้อย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระ การเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับการรับรู้ อาจศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไป เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้ ชีวิต โดยทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง วางแผนปฏิบัติ จูงใจตนเองในการปฏิบัติตาม แบบแผน

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนและวงจรกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
 ที่มา : สมร ทองดี และปราณี รามสูต, 2555 : 50

สรุปได้ว่า หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวเป็นการจัดเพื่อพัฒนาให้ครอบคลุมขอบข่ายการแนะแนว ทั้ง ด้านการศึกษาและอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม รวมถึง วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ เพื่อพัฒนาการเสริมสร้างตนเอง สามารถแก้ปัญหา ป้องกันปัญหา และดำเนินชีวิตสังคมได้อย่างมีความสุข

การคิดวิเคราะห์

ความหมายและความสำคัญของการคิด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 63) กล่าวว่า การคิด คือ กิจกรรมของความคิดที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง รู้ว่ากำลังคิดเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง รู้ว่ากำลังคิดเพื่อวัตถุประสงค์อะไรบ้าง และสามารถควบคุมให้คิดจนบรรลุเป้าหมายได้

วัชรา เล่าเรียนดี (2549 : 10) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแสดงออก คำพูดหรือพฤติกรรมการปฏิบัติที่บ่งบอกความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกแง่มุม โดยบอกอธิบายเหตุผลประกอบเรื่องที่รู้ ระบุความคิดรวบยอด ระบุปัญหา ระบุความเชื่อมโยงของความคิดรวบยอดต่าง ๆ และรายละเอียดของเรื่องที่สามารถจำแนก (Categorize) จำแนกแยกองค์ประกอบส่วนประกอบต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลที่เป็นหลักฐานสำคัญเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ และประเมินผลหรือเพื่อสรุปอย่างเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 5) กล่าวว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ คือ การระบุเรื่องหรือปัญหา การจำแนก แยกแยะ การเปรียบเทียบข้อมูลอื่น ๆ และตรวจสอบข้อมูลอย่างชำนาญหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้แม่นยำเพียงพอแก่ การตัดสินใจ/แก้ปัญหา/คิดสร้างสรรค์

ศุวิทย์ มูลคำ (2550 : 9) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

วิไลลักษณ์ วงศ์จันสุนทร (2551 : 13) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การรวบรวม จำแนกแยกแยะเหตุการณ์ปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อหาความสัมพันธ์หรือองค์ประกอบของสิ่งเหล่านั้น พร้อมกับเชื่อมโยงให้เกิดความถูกต้องชัดเจน และนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ

สุวัฒน์ วัฒนานนท์ (2551 : 39) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หมายความว่า การใคร่ครวญ ตรikirongอย่างละเอียด รอบคอบ แยกเป็นส่วนในเรื่องราวหรือสถานการณ์โดยใช้ความรู้ความคิด ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นไปได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554 : 24) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการ จำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใด สิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการจำแนกและแยกแยะองค์ประกอบ อาจเป็นวัตถุ หรือเรื่องราวเหตุการณ์ ว่าสิ่งนั้นประกอบด้วยอะไร และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลขององค์ประกอบเหล่านั้น

ประเภทของการคิด

ยิวรินทร์ ชนกันญา (2546 : 15) ได้แบ่งการคิดออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. การคิดอย่างเลื่อนลอยไม่มีทิศทาง (Association Thinking) คือ การคิดสัมพันธ์ต่อเนื่อง เมื่อมีสิ่งเร้าเข้ามา คนจะคิดถึงสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ซึ่งไม่ได้เป็นการคิดที่จะนำไปสู่จุดหมาย แต่เป็นการคิดที่เกิดจากจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคล ได้แก่ การฝันกลางวัน การฝันกลางวัน และการคิดแบบเสรี

2. การคิดโดยตรง (Directed Thinking) เป็นการคิดที่มีจุดมุ่งหมายและเป็นการคิดหาเหตุผลในการแก้ปัญหาหรือนำไปสู่จุดมุ่งหมายโดยตรง แบ่งการคิดนี้ออกเป็นการคิดวิจักษ์ญาณ (Critical Thinking) ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา และการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ซึ่งเป็นการคิดเพื่อหาแนวทางหรือรูปแบบใหม่ ๆ

สรุปได้ว่า การคิด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. การคิดอย่างไม่มีเป้าหมาย คือ การคิดที่เกิดจากจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคล ไม่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยที่คนจะคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ไปเรื่อย ๆ แต่ความคิดนั้นไม่นำไปสู่จุดหมายและไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ชัดเจน ได้แก่ การฝันกลางวัน การฝันกลางวัน การคิดอิสระ เป็นต้น

2. การคิดอย่างมีเป้าหมาย คือ การคิดที่จุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อขจัดอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการคิดเพื่อสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ อีกด้วย จึงกล่าวได้ว่าการคิดนี้เป็นการคิดที่มีประโยชน์ชัดเจนกว่าการคิดอย่างแรก ได้แก่ การคิดวิจักษ์ญาณ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ปัญหา

ทักษะการคิด

สุวิทย์ มูลคำ (2548 : 90 - 118) กล่าวว่า ทักษะการคิด คือ ความสามารถย่อย ๆ ในการคิดลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการคิดที่สลับซับซ้อน ทักษะการคิดอาจจัดเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ ทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะการคิดที่เป็นแกนหรือทักษะการคิดทั่วไป และทักษะการคิดขั้นสูง

1. ทักษะการคิดพื้นฐาน หมายถึง ทักษะการคิดย่อยที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นต่อการคิดในระดับที่สูงขึ้นหรือซับซ้อน ได้แก่ ทักษะการสื่อความหมาย เป็นทักษะการที่จะระลึกเพื่อนำมาเรียบเรียงและถ่ายทอดความคิดของตนเองให้ผู้อื่น โดยแปลงความคิดให้อยู่ในรูปของภาษาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อความ คำพูด ศิลปะ ดนตรี คณิตศาสตร์ ฯลฯ แต่ในที่นี้จะมุ่งกล่าวถึงการรับและการถ่ายทอดความคิดด้วยภาษาข้อความ คำพูด ซึ่งนิยมใช้มากที่สุด โดยเฉพาะการเรียนในระบบโรงเรียน ได้แก่ การอ่าน การพูด การเขียน การรับรู้ การจดจำ การคงสิ่งที่เรียน การบอกความรู้ได้จากตัวเลือกที่กำหนดให้ การบอกความรู้ด้วยตนเอง การใช้ข้อมูล การบรรยาย การอธิบาย และการทำให้กระจ่าง

2. ทักษะการคิดที่เป็นแกนหรือทักษะการคิดทั่วไป หมายถึง ทักษะการคิดที่จำเป็นต้องใช้อยู่เสมอในการดำรงชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งคนเราจำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ ประกอบไปด้วย การสังเกต การสำรวจ ทักษะการตั้งคำถาม การระบุ การเก็บรวบรวมข้อมูล การจำแนกแยกแยะ การจัดลำดับ การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การสรุปอ้างอิง การแปล การตีความ การเชื่อมโยง การขยายความ การให้เหตุผล และการสรุปย่อ

3. ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง ทักษะการคิดที่มีขั้นตอนหลายขั้นและต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายทักษะในแต่ละขั้น ทักษะการคิดขั้นสูงจะพัฒนาได้ เมื่อเด็กได้พัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานจนมีความชำนาญพอสมควรแล้ว ทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ได้แก่ การสรุปความ การให้คำจำกัดความ การวิเคราะห์ การผสมผสานข้อมูล การจัดระบบความคิด การสร้างองค์ความรู้ใหม่ การกำหนดโครงสร้างความรู้ การแก้ไขปรับปรุงโครงสร้างความรู้เสียใหม่ การค้นหาแบบแผน การหาความเชื่อพื้นฐานการคาดคะเน หรือการพยากรณ์ การตั้งสมมติฐาน การทดสอบสมมติฐาน การตั้งเกณฑ์ การพิสูจน์ความจริง และการประยุกต์ใช้ความรู้

สรุปได้ว่า ทักษะการคิด หมายถึง ความสามารถย่อยในการคิดต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การคิดที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ประกอบไปด้วย ทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะการคิดที่เป็นแกน หรือทักษะการคิด และทักษะการคิดขั้นสูง

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 5) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การระบุเรื่องหรือปัญหา การจำแนกแยกแยะ การเปรียบเทียบข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ

ระพีพร ชูเสน (2553 : 22) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกรายละเอียดหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่ต้องการรู้แจกแจงข้อมูลที่มีอยู่มาจัดเป็นระบบอย่างมีเหตุผลตลอดทั้งเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อเรียบเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ

สุรเกียรติ์ ไชยนิวดี (2553 : 23) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถทางปัญญาและพฤติกรรมของบุคคลในการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล โดยสามารถจำแนกแยกแยะประเด็นปัญหาว่าอะไรเป็นปัญหา อะไรเป็นสาเหตุของปัญหา และหาความสัมพันธ์ของส่วนย่อยนั้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554 : 24) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงที่เกิดขึ้น

จุฬารัตน์ พันธุ (2556 : 12) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการทางปัญญา เป็นการคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินและมีหลักฐานอ้างอิง เพื่อหาข้อสรุปที่น่าเป็นไปได้ เป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมีเหตุผล เป็นความสามารถในการคิดแยกแยะส่วนย่อยออกจากองค์ประกอบ โดยการไต่ตรวน ไต่ตรง คิดอย่างรอบคอบว่า ประกอบไปด้วยสิ่งใด มีความสำคัญอย่างไร และสามารถบอกได้ว่า เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างไร

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 85) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การระบุเรื่องหรือปัญหา การจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลหรือเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบบเหตุผลหรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลหรือหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า ความหมายของการคิดวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการจำแนกรายละเอียดหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่ต้องการรู้แจกแจงข้อมูลจัดเป็นระบบอย่างมีเหตุผลเชื่อมโยงกัน เพื่อการทำความเข้าใจ

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

วิยะดา ประทุมรัตน์ (2551 : 15) กล่าวว่า ลักษณะการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์
2. การคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นกระบวนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจเป็นรูปแบบการคิดที่เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยที่จะใช้การคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
3. การคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นกระบวนการที่ใช้เหตุผลทางตรรกวิทยาใช้ในการตัดสินใจ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557 : 86) กล่าวถึง ลักษณะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแสดงออกให้เห็นถึงวิธีคิด ซึ่งลักษณะสำคัญของลักษณะการคิดวิเคราะห์ เช่น ลักษณะการคิดหลากหลาย คิดเกี่ยวกับรูปแบบ ลักษณะประเภทและหมวดหมู่ ลักษณะการคิดชัดเจน ทำให้รู้ว่าถูกผิด เหมาะสมเพียงใด ซึ่งจะสามารถอธิบายขยายได้ด้วยคำพูด ลักษณะการคิดอย่างมีเหตุผลแบบนิรนัยหรือแบบอุปนัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่คิดอย่างครอบคลุมและลักษณะการคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การคิดอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในสิ่งที่วิเคราะห์ ทั้งโครงสร้าง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ กระบวนการ ผลลัพธ์

องค์ประกอบและกระบวนการของการคิดวิเคราะห์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 52) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย

1. การตีความ ความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม
  2. การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์
  3. การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถาม ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์
  4. การวิเคราะห์ยึดหลัก 5 W 1 H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)
  5. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุของเรื่องนี้ เชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้อง เมื่อเกิดเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างไร มีองค์ประกอบใดบ้าง ที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้อย่างไร มีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554 : 26 - 30) กล่าวว่า อธิบายถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ว่ามี 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการตีความ การวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ต้องเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจข้อมูลที่ปรากฏ เริ่มแรกต้องพิจารณาข้อมูลที่ได้รับว่าอะไรเป็นอะไรด้วยการตีความ หมายถึง การพยายามทำความเข้าใจและให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการวิเคราะห์
2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ การที่จะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ แจกแจง และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง มีที่หมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไร
3. ความช่างสังเกตช่างสงสัยและช่างถาม นักคิดวิเคราะห์จะต้องมีองค์ประกอบทั้งสามนี้รวมด้วยคือ ต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ต้องเป็นคนที่ช่างสงสัยเมื่อเห็นความผิดปกติแล้วไม่ละเลยไปแต่หยุดพิจารณา ขบคิด ไตร่ตรองและต้องเป็นคนที่ช่างถาม ขอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบ ๆ ข้างเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การคิดต่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น การตั้งคำถามจะนำไปสู่การสืบค้นความจริง และเกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์ คำถามที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์จะยึดหลัก 5 W1H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) เพราะเหตุใด (Why) อย่างไร (How)

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล นักคิดวิเคราะห์ต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้ เรื่องนั้น เชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร เมื่อเกิดเรื่องนี้ จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น วิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้ สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง แนวทางแก้ปัญหาจะมีอะไรบ้าง ถ้าทำเช่นนี้ จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต และคำถามอื่น ๆ ที่มุ่งการออกแรงทางสมองให้ต้องขบคิด อย่างมีเหตุผลเชื่อมโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้น

ชลธิชา จันทรแก้ว (2549 : 38) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นความสามารถในการจำแนกข้อเท็จจริงออกจากข้อสมมติฐาน และสามารถสรุปข้อความนั้น ๆ ได้
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ โดยการเชื่อมโยงเหตุและผล
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบ วัตถุประสงค์ทัศนคติ และความคิดเห็นของผู้เขียน

ศุวิทย์ มูลคำ (2550 : 23 - 24) กล่าวว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ว่า ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ เป็นการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลและความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด

สรุปได้ว่า องค์ประกอบการคิดวิเคราะห์ คือ กระบวนการที่อาศัยองค์ประกอบเบื้องต้นทุกอย่างร่วมกัน โดยทั่วไป จะไม่เห็นความแตกต่างระหว่างการสังเกตและข้อเท็จจริง หากเข้าใจถึงความแตกต่าง ก็จะช่วยให้เริ่มพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

แนวทางและเทคนิคการสอนให้เกิดการคิดวิเคราะห์

ชาติ แจ่มนุช (2545 : 54 - 55) กล่าวว่า การกำหนดสิ่งสำเร็จรูปสิ่งหนึ่งขึ้นมาเป็นตัวตั้งเรื่อง เช่น กลอนบทหนึ่ง โคลง บทความ รูปภาพ เหตุการณ์ต่าง ๆ กำหนดคำถามหรือปัญหาเพื่อค้นหาความจริงหรือความสำคัญต่าง ๆ เช่น บทความนี้ ภาพนี้ ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญ

1. พินิจพิเคราะห์แยกแยะกระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อย ๆ
2. ค้นหาความจริงหรือความสำคัญที่กำหนด
3. สรุปลงเป็นคำตอบ หรือตอบปัญหานั้น ๆ

ลออ จรดล (2550 : 17) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการวิเคราะห์วิจารณ์ในการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. แนะนำทักษะที่ฝึกปฏิบัติ
2. ผู้เรียนทบทวนกระบวนการค้น ทักษะ กฎ และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จะฝึกปฏิบัติ
3. ผู้เรียนใช้ทักษะเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด
4. ผู้เรียนทบทวนสิ่งที่คิดหรือสิ่งที่เกิดขึ้นในสมองขณะที่ทำกิจกรรม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542 : 3 - 4) กล่าวว่า 10 เทคนิคประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

มิติที่ 1 ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยการฝึกให้ผู้เรียนท้าทายและโต้แย้งข้อสมมุติฐานที่อยู่เบื้องหลังเหตุผลที่โยงความคิดเหล่านั้น เพื่อเปิดทางสู่ แนวทางความคิดเหล่านั้น เพื่อเปิดทางสู่ความคิดอื่น ๆ ที่อาจเป็นไปได้

มิติที่ 2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) พัฒนาให้เกิดขึ้นได้ โดยการฝึกให้ผู้เรียนสืบค้นข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับบ้างอย่าง โดยการตีความ (Interpretation) การจำแนกแยกแยะ (Classification) และทำความเข้าใจ (Understanding) กับองค์ประกอบของสิ่งนั้นและองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน รวมทั้งยังเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ที่ไม่ขัดแย้งกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นด้วยเหตุผลที่หนักแน่นน่าเชื่อถือ

มิติที่ 3 ความสามารถในการคิดเชิงสังเคราะห์ (Synthesis Type Thinking) และการฝึกให้ผู้เรียนรวมองค์ประกอบที่แยกส่วนกันมาหลอมรวมได้โครงสร้างใหม่อย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนความสามารถของผู้เรียนในการคิดเชิงสังเคราะห์ได้

มิติที่ 4 ความสามารถในการคิดเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Thinking) การฝึกให้ผู้เรียนค้นหาความเหมือนหรือความแตกต่างขององค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบ ขึ้นไปเพื่อใช้ในการอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งบนมาตรฐาน (Criteria) เดียวกันเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงเปรียบเทียบได้ดี

มิติที่ 5 ความสามารถในการคิดเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Thinking) ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะในการคิดแบบนี้ได้โดยการฝึกการนำข้อมูลทั้งหมดมาประสานกันและสร้างเป็นกรอบแนวคิดใหม่ขึ้นมาใช้ในการต่อความข้อมูลอื่น ๆ ต่อไป

มิติที่ 6 ความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ความสามารถด้านนี้พัฒนาโดยการฝึกให้ผู้เรียนคิดออกนอกกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่ทำให้ได้แนวทางใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน

มิติที่ 7 ความสามารถในการคิดเชิงประยุกต์ (Applicative Thinking) การคิดประเภทนี้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิมไปใช้ประโยชน์ในวัตถุประสงค์ใหม่ และปรับสิ่งที่มีอยู่เดิมให้เข้ากับบุคคล สถานที่ เวลา และเงื่อนไขใหม่ได้อย่างเหมาะสม

มิติที่ 8 ความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ความสามารถด้านนี้พัฒนาได้โดยการฝึกให้ผู้เรียนกำหนดแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่ดีที่สุดภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

มิติที่ 9 ความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการ (Integrative Thinking) คือ การฝึกให้ผู้เรียนเชื่อมโยงเรื่องมต่าง ๆ เข้ากับเรื่องหลัก ๆ ได้อย่างเหมาะสม

มิติที่ 10 ความสามารถในการคิดเชิงอนาคต (Futuristic Thinking) เป็นความสามารถในการคิดขั้นสูง ซึ่งสามารถพัฒนาได้โดยการฝึกให้ผู้เรียนคาดการณ์ และประมาณการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการใช้เหตุผลทางตรรกวิทยา สมมติฐาน ข้อมูล และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของในอดีตและปัจจุบัน เพื่อคาดการณ์ ทิศทางหรือขอบเขตทางเลือกที่เหมาะสมอีกทั้งมีพลวัตสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต

สุรเกียรติ์ ไขษณุวัตติ (2553 : 27 - 29) กล่าวว่า เทคนิคการคิดวิเคราะห์ เป็นการคิดขั้นสูง คิดอย่างละเอียด คิดเชิงลึก เชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล ข้อโต้แย้ง คิดจากเหตุไปสู่ผล

1. เทคนิคการตั้งคำถามเชิงเงื่อนไข ความถี่ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จัดลำดับขั้นตามความสำคัญเชิงเปรียบเทียบ เช่น

ถ้า...จะเกิด ?

1.1 ถ้าไม่มีแสงสว่างในโลกนี้ อะไรจะเกิดขึ้น

1.2 ถ้าไม่มีพลาสติก จะเกิดประโยชน์อย่างไร จำนวน ?

1.3 เป็นไปได้หรือไม่ว่า แผ่นดินไหวจะเกิดขึ้น 2 ครั้งในปีนี้

ลำดับความสำคัญ ?

1.4 อะไรที่สำคัญสำหรับชีวิตมนุษย์

การเปรียบเทียบ

1.5 ระหว่างมดกับผึ้ง สัตว์ตัวไหนขยันกว่ากัน

2. เทคนิค 5W 1H

ใคร (Who)

อะไร (What)

ที่ไหน (Where)

เมื่อไร (When)

เพราะเหตุใด (Why)

อย่างไร (How)

สรุปได้ว่า แนวทางและเทคนิคการสอนให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ มีขั้นตอนการสอน และเทคนิคให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ช่วยขยายทักษะการคิด ความเข้าใจให้กระจ่างขึ้น ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างคิดคิดต่าง ๆ อย่างมากมาย

ขอบเขตและพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์

ทิสนา แคมมณี และคณะ (2546 : 133) กล่าวว่า ขอบเขตของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะย่อย 6 ทักษะ คือ

1. การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาเรียบเรียงจัดระบบให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ
2. การกำหนดแง่มุมที่จะวิเคราะห์โดยใช้ความรู้เดิมหรือลักษณะของข้อมูล
3. การกำหนดหมวดหมู่หรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์
4. การแจกแจงข้อมูลที่มีอยู่ลงในแต่ละหมวดหมู่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง

โดยตรง

5. การนำข้อมูลที่แจกแจงเสร็จแล้วในแต่ละหมวดหมู่โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง

โดยตรง

6. การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหมวดหมู่ในหลายๆด้าน

พิมพ์ ไตรยานุภาพ (2552 : 23) กล่าวว่า ขอบเขตและพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์ว่า ขอบเขตของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะย่อย 6 ทักษะ คือ การรวบรวมข้อมูล การกำหนดลักษณะร่วมของข้อมูล โดยใช้ความรู้เดิม การกำหนดหมวดหมู่ที่จะวิเคราะห์ การแจกแจงข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน โดยตรง การนำข้อมูลที่แจกแจงกันมาจัดระบบและเปรียบเทียบข้อมูล

สำหรับพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนสามารถกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกและสามารถแยกแยะข้อมูลสิ่งที่วิเคราะห์ได้ตามเกณฑ์ พร้อมกับบอกความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของข้อมูลแล้วนำมาเสนอข้อมูลการวิเคราะห์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สรุปได้ว่า ขอบเขตและพฤติกรรมบ่งชี้การคิดวิเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ในการรวบรวมข้อมูล การกำหนดแง่มุมที่จะวิเคราะห์ การกำหนดหมวดหมู่ การแจกแจงข้อมูล และการเปรียบเทียบข้อมูล

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

นิตยา ผลประดง (2556 : 44) กล่าวว่า ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ คือ ช่วยให้ผู้ประเมินและสรุปสิ่งต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์

ชนัตต์วรรณ ชนบัตร (2554 : 43) กล่าวว่า ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อได้นำข้อเท็จจริงเป็นฐานความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้สำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ และไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผล และข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้ผู้ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยให้การพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป
6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลา นั้น โดยไม่พึ่งพินอคติที่มีอยู่ในความจำ ทำให้สามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เราวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ ของสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้คาดการณ์ความน่าจะเป็นได้

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้เราผู้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

เจตคติ

ความหมายของเจตคติ

ในปัจจุบันได้มีการศึกษาเจตคติอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่า เจตคติไว้หลากหลาย ดังนี้

อนาตาซี (Anastasi. 1988 : 32 - 95) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ และขนบธรรมเนียมประเพณี

วอลแมนด์ (Wolma. 1993 : 37 - 39) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่างของบุคคล สถาบันหรือแนวคิดบางอย่าง การแสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจเรียกว่าเจตคติทางบวก และการแสดงออกในลักษณะไม่พอใจเรียกว่า เจตคติทางลบ

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์ (2533 : 12) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง สภาพจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์ที่ทำให้บุคคลมีท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจแสดงท่าทีออกมาในทางที่พอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

พรรณี เจนจิต (2538 : 101 - 103) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง เรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าที่แตกต่างกันออกไป

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 106) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็เป็นได้

สุภักษร อินทร (2545 : 11) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็น ซึ่งถูกกระตุ้นด้วยอารมณ์ ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทศนคติจะมีบทบาทช่วยให้เราได้ปรับปรุงตัวเองและป้องกันตัวเอง

ราชบัณฑิตสถาน (2546 : 321) กล่าวถึง เจตคติ หรือ Attitude เจตคติเป็นศัพท์บัญญัติทางวิชาการ แปลความหมายว่า ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง สภาวะความโน้มเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีผลต่อสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์ที่แสดงออกในลักษณะต่อสถานการณ์นั้น ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ อาจเป็นไปได้ทั้งในทางบวกและทางลบ หรือลักษณะที่เป็นกลาง และสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือสร้างเจตคติขึ้นมาใหม่ได้

ลักษณะของเจตคติ

เจตคติ เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ มีกระบวนการซับซ้อน มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นให้เป็นไปในลักษณะทางที่ตนยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบ

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์ (2533 : 94 - 95) กล่าวว่า เจตคติควรมีทั้งหมด 5 ข้อ

1. เจตคติเป็นเรื่องของอารมณ์ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไขหรือสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น บุคคลอาจมีพฤติกรรมที่สร้างโดยแสดงออกไม่ตรงกับความรู้สึกของตน
2. เจตคติเป็นลักษณะเฉพาะตัว บุคคลที่มีความรู้สึกที่เหมือนกันแต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันไป หรืออาจมีการแสดงออกที่เหมือนกันแต่แตกต่างกันในเรื่องของความรู้สึก
3. เจตคติดีทิศทาง การแสดงออกของความรู้สึกสามารถแสดงออกได้สองทาง คือ ทางบวกและทางลบ เช่น รัก -เกลียด ชอบ - ไม่ชอบ เป็นต้น
4. เจตคติมีความเข้มข้น ความรู้สึกของบุคคลเหมือนกันในสถานการณ์เดียวกันแต่อาจแตกต่างกันในเรื่องความเข้มข้นที่บุคคลรู้สึกมากน้อยต่างกัน เช่น ชอบมาก รักมาก ชอบน้อย รักน้อย เป็นต้น
5. เจตคติดีเป้าหมาย ความรู้สึกของเจตคติจะไม่ได้เกิดขึ้นเฉย ๆ โดยไม่มีเหตุผล เช่น การมีพฤติกรรมอย่างตั้งใจอย่างหนึ่งเพราะรักมากหรือชอบมาก พฤติกรรมที่แสดงออกแบบไม่เต็มใจเพราะไม่ชอบหรือเกลียด เป็นต้น

ชอร์ และ ไวท์ (Shaw and Wright. 1967 : 320; อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 57 - 58) กล่าวว่า ลักษณะของเจตคติสรุปได้ 6 ข้อ คือ

1. เจตคติเป็นผลมาจากการที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้าแล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
  2. เจตคติของบุคคลจะแปลค่าได้ทั้งด้านคุณภาพและความเข้ม ซึ่งมีทั้งทางบวกและทางลบ
  3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าจะมาตั้งแต่เกิด หรือเป็นผลมาจากโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือวุฒิภาวะ
  4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม
  5. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วสามารถเปลี่ยนแปลงได้
  6. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
- สรุปได้ว่า ลักษณะของเจตคติ เกิดจากการเรียนรู้และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งทางบวกและทางลบ หรือเปลี่ยนตามสถานการณ์ต่าง ๆ

องค์ประกอบของเจตคติ

ถวิล ชาราโกชน์ (2532 : 90 - 93) กล่าวว่า เจตคติ เป็นองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ความพร้อมที่จะกระทำ เพราะพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่บุคคลแสดงออกมานั้นขึ้นอยู่กับเจตคติ เป็นองค์ประกอบส่วนที่สำคัญประการหนึ่ง

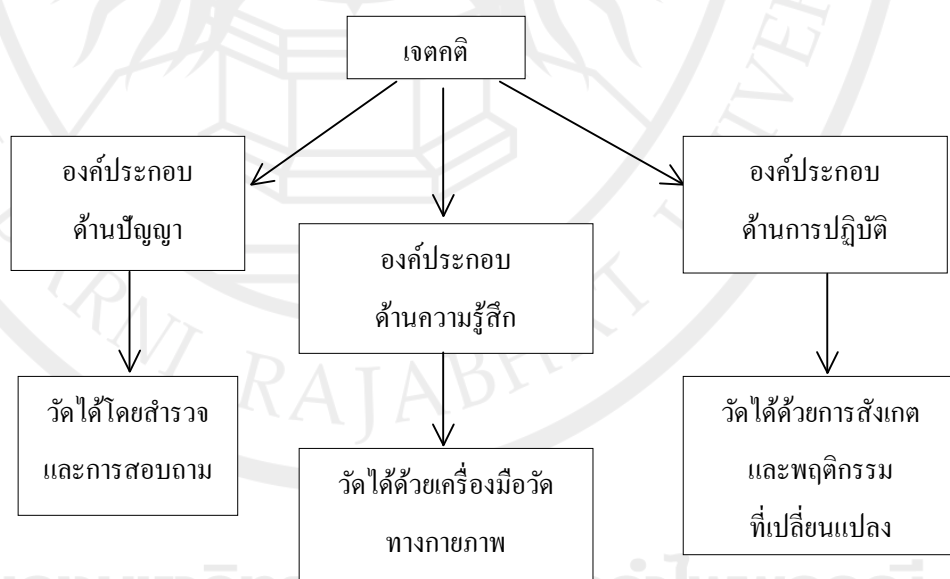
ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 35 - 38) กล่าวว่า องค์ประกอบเจตคติมี 3 ข้อ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจหรือเรียกว่าด้านปัญญา เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความและช่วยประเมินสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรือด้านอารมณ์ เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า เป็นผลมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้าแล้วว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือไม่ดี องค์ประกอบด้านความรู้สึกมักจะคล้อยตามองค์ประกอบด้านปัญญา แต่บางครั้งอิทธิพลของความรู้สึกก็อาจเหนือกว่าได้ เช่น ทราบข้อมูลว่านักธุรกิจสามารถประกอบอาชีพแล้ว ได้ผลกำไรคือเงินที่จำนวนสูงมากกว่าอาชีพครู แต่มีความรู้สึกว่าอาชีพครูนั้นมีเกียรติมากกว่า เจตคติจึงบอกว่าชอบอาชีพครูมากกว่านักธุรกิจ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมหรือด้านปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม ความโน้มเอียงที่บุคคลจะปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางสนับสนุนหรือคัดค้าน ขึ้นอยู่กับความเชื่อและความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการประเมินผลพฤติกรรมที่คิดว่าจะแสดงออกจะสอดคล้องกับความรู้สึกที่มีมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำในทางใดทางหนึ่งที่สอดคล้องกับความรู้สึกเชิงประเมินค่าและความรู้สึกต่อสิ่งนั้นได้

เจตคติที่สมบูรณ์ ต้องมีองค์ประกอบเจตคติทั้ง 3 ประการ จึงสามารถแสดงให้เห็นถึงเจตคติของบุคคลได้อย่างแท้จริง ดังนี้

ภาพประกอบ 4 องค์ประกอบของเจตคติ

ที่มา : แสงเดือน ทวีสิน. 2545 : 29

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเจตคติ คือ องค์ประกอบด้านความรู้และความเข้าใจหรือเรียกว่า ด้านปัญญา องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรือด้านอารมณ์ และองค์ประกอบด้านพฤติกรรมหรือด้าน ปฏิบัติ เจตคติที่สมบูรณ์ ต้องมีองค์ประกอบเจตคติทั้ง 3 ประการ จะสามารถแสดงให้เห็นถึงเจตคติ ได้อย่างแท้จริง

วิธีการวัดเจตคติ

การวัดเจตคติเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและซับซ้อน ต้องอาศัยการตอบสนองออกมาเป็นถ้อย คำภาษาหรือพฤติกรรมภายนอก การวัดเจตคติอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การรายงานตนเอง เป็นต้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530 : 40 - 42) กล่าวว่า ลักษณะการวัดและ การประเมินผลคุณลักษณะด้านเจตคติ จึงต้องคำนึงถึงความรู้สึกที่แสดงออกมากับการกระทำ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลแสดงได้ 3 ทาง คือ

1. ทางความคิด คือ การแสดงความรู้สึกผ่านทางความคิดเห็น ความเชื่อ เช่น เชื่อว่าคนทำดี ย่อมได้ดี ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น การทำงานเป็นหมู่คณะก่อให้เกิดความสามัคคี และคนที่เก่งคณิตศาสตร์ มักจะเป็นคนที่มีเหตุผล
2. ทางความรู้สึก คือ การแสดงความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น แสดงความกระตือรือร้นที่จะ เข้าร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษ ชื่นชมนักวิ่ง หรือนักกีฬาเก่ง ๆ
3. ทางการกระทำ คือ การแสดงออกทางปฏิบัติ เช่น เข้าเรียนตรงเวลา ส่งงานประจำ เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ อ่านหนังสือเป็นประจำ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ การวัดและ การประเมินผล

รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ (2533 : 95 - 98) กล่าวว่า เจตคติเป็นลักษณะของบุคคล เป็นการ ตอบสนองของบุคคล เมื่อถูกเร้าด้วยสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลอาจตอบสนองต่อสิ่งเร้า ด้วยการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ การใช้คำพูดหรือการกระทำต่อสิ่งนั้น วิธีการที่ใช้วัดเจตคติหรือ ลักษณะของบุคคลมีหลายวิธี ซึ่งการเลือกใช้วิธีการวัดต้องพิจารณาประเด็นของเจตคติที่ต้องการวัดว่า

1. เป็นเจตคติที่ผู้ถูกวัดต้องการปกปิด บิดเบือน หรือขัดข้องในการศึกษามากน้อยเพียงใด
2. ลักษณะของผู้ถูกศึกษา เช่น อายุ ประสบการณ์เกี่ยวกับประเด็นทางเจตคตินั้น

ความสามารถในการอ่าน การเขียน

3. เวลาและทุนในการเก็บข้อมูล วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้วัดเจตคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538 : 32 - 35) กล่าวว่า ในการวัดเจตคติไม่นิยมใช้การสังเกต พฤติกรรมเพียงอย่างเดียว แต่จะใช้ควบคู่ความรู้สึกเป็นมาตรฐานค่า 5 อันดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่บรรจุในมาตราวัดประกอบด้วย ข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดี โดยมีจำนวนข้อเท่า ๆ กัน การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละตัวเลือกนั้นตามวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด (Arbitrary Weighting Method) คือ กำหนดคะแนนเป็นรูปแบบ 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวก และรูปแบบ 1 2 3 4 5 สำหรับข้อความทางลบ

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549 : 19 - 20) กล่าวว่า วิธีการวัดเจตคติ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีที่ง่ายและตรงไปตรงมามากที่สุด ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมข้อรายการที่จะซักถามไว้อย่างดี ต้องเขียนเน้นความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติได้ตรงเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์จะได้ทราบความรู้สึก หรือความคิดเห็นของผู้ตอบ เพราะผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เนื่องจากเกิดความเกรงกลัวต่อการแสดงความคิดเห็น วิธีแก้ไข คือ ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เป็นกันเอง ให้ผู้ตอบรู้สึกสบายใจ ไม่เกรงเกรียงไกรเป็นอิสระแนใจในคำตอบว่า จะเป็นความลับ

2. การสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามองและจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีเจตคติ ความเชื่อ อุปนิสัยเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จะถูกต้องใกล้เคียงกับความจริง หรือเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใดนั้นมีข้อควรคำนึงหลายประการ กล่าวคือ ควรมีการศึกษาหลาย ๆ ครั้ง เพราะเจตคติของบุคคลมาจากหลาย ๆ สาเหตุ นอกจากนี้ ตัวผู้สังเกตจะต้องทำตัวเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียงและการสังเกตหลาย ๆ ช่วงเวลา ไม่ใช่สังเกตเฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. การรายงานตนเอง ต้องให้ผู้ถูกสอบวัดแสดงความรู้สึกของตนเอง ตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่น คือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา อาจเป็นแบบทดสอบ หรือใช้มาตราวัดของเทอร์สโตน (Thurstone) ; กัทแมน (Guttman) ; ลิกิเอร์ท (Likert) และออสกูด (Osgood) เป็นต้น

4. เทคนิคจินตนาการ ต้องอาศัยสถานการณ์หลายอย่างเป็นสิ่งเร้าผู้สอบ เช่น ประโยคไม่สมบูรณ์ภาพแปลก ๆ เรื่องราวแปลก ๆ เมื่อผู้สอบเห็นสิ่งเหล่านี้จะจินตนาการออกมา แล้วนำมาตีความหมายจากการตอบนั้น ๆ พอจะรู้ได้ว่ามีเจตคติต่อสิ่งเร้าอย่างไร

5. การวัดทางสรีระภาพ การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้า แต่สร้างเฉพาะเพื่อจะวัดความรู้สึก อันจะทำให้พลังไฟฟ้าในร่างกายเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าจิตใจเข้มจะชิ่งอย่างหนึ่ง เสียใจเข้มจะชิ่งอีกอย่างหนึ่ง ใช้หลักการเดียวกันกับเครื่องจับเท็จ เครื่องมือแบบนี้ยังพัฒนาไม่ดีจึงไม่นิยมใช้เท่าใดนัก

สรุปได้ว่า วิธีการวัดเจตคติ คือ รูปแบบวิธีการหรือเครื่องมือการวัดที่มีมาตรฐานและมีองค์ประกอบของเจตคติอย่างถูกต้องสมบูรณ์เพื่อสามารถใช้ในการคำนวณวัดค่าเจตคติของบุคคลได้

ประโยชน์ของเจตคติ

เจตคติเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้คนแสดงพฤติกรรมออกมา เจตคติจึงเป็นหัวข้อที่นิยมศึกษากันมาก เพื่อจะได้รู้ถึงความรู้สึกของคน ส่วนดีจะได้ส่งเสริม ส่วนเสียจะได้แก้ไขให้ทันทั่วทั้งประโยชน์ของเจตคติจึงมีมากมาย (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 54 - 55)

ธีรวิทย์ เอกะกุล (2549 : 20 - 21) กล่าวถึง ประโยชน์ของเจตคติไว้ ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยการจัดรูป หรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มี การเข้าข้างตนเอง โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดี หรือปกปิดความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีปฏิริยาโต้ตอบ หรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปนั้น ส่วนมากจะทำให้สิ่งที่เกิดความพอใจ หรือเป็นบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น
5. เตรียมบุคคลให้พร้อมต่อการปฏิบัติการ
6. ช่วยให้บุคคลได้คาดคะเนล่วงหน้าว่าจะประะเกิดขึ้น
7. ทำให้บุคคลได้รับความสำเร็จตามหลักชัยที่วางไว้

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของเจตคติ คือ ทำให้สามารถเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง และช่วยทำให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมสังคมที่มีความซับซ้อน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

คอมเบอร์ และคีฟส์ (Comber and Keeves. 1973 : 97 - 109) ในโครงการ IEA ที่ทำการวิจัยกับนักเรียน 19 ประเทศ พบว่า นักเรียนจะปฏิบัติงานได้ดีในกรณีทำงานเหล่านั้นใช้ความสามารถด้านคิด ด้านความรู้ความจำ (Knowledge) และจะปฏิบัติงานได้ดีพอสมควรเมื่อเป็นงานที่ใช้ความสามารถด้านการคิดที่ซับซ้อน เช่น การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) การประเมิน (Evaluation)

นิคเคอร์สัน (Nickerson. 1984 : 26 - 36) ได้ทำการทดลองเพิ่มศักยภาพทางการคิดของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงที่เรียนซ้ำในเมืองออนคาริโอ ประเทศแคนาดา ซึ่งทดลองด้วย

ระยะเวลาจนถึง 1 ปี และพบว่าสามารถเพิ่มศักยภาพทางการคิดและสมรรถภาพทางสมองของกลุ่มทดลองได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1988 : 31 - 32) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์โดยการนำเสนอปัญหา เพื่อการโต้แย้งภายใต้การควบคุมของครูและดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนคือ จัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลที่ได้รับ โดยฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนและอีกฝ่ายเป็นฝ่ายคัดค้าน จากนั้นให้ผู้เรียนอภิปรายถึงปัญหาโดยผลัดกันนำเสนอความคิด ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีการยอมรับทัศนะของตนเอง มีทักษะในการแก้ปัญหาในหลายแง่มุม สามารถนำเสนอทัศนะของตนเอง มีทักษะในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ มีทักษะในการทำงานร่วมกันและมีเจตคติที่ดีต่อวิธีสอนและวิชาที่เรียนมากขึ้น

ลัมพकिन (Lumpkin. 1991 : 3694 - A) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีต่อความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ผลการศึกษาพบว่า เมื่อได้สอนทักษะการคิดวิเคราะห์แล้ว นักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน นักเรียนเกรด 5 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมไม่แตกต่างกับส่วนนักเรียนเกรด 6 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหาวิชาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เบิร์กโทลด์ (Bergthold. 1999 : 1054 - A) ได้ศึกษารูปแบบการคิดเชิงวิเคราะห์ และการใช้ความรู้ต่อการเข้าใจเบื้องต้นของนักเรียนในมโนทัศน์จำกัด ในวิชาแคลคูลัส จากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียน 10 คน มีการพัฒนาการคิดเชิงวิเคราะห์เพิ่มขึ้นในสถานการณ์ที่มีความยุ่งยาก ในขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่สามารถอ่านผลกราฟและตาราง และคาดเดาความจำกัด นักเรียนรู้ว่าตารางและกราฟที่ไม่ชัดเจนอาจทำให้อ่านผลผิด และวิเคราะห์ยาก กราฟและตารางที่ปรากฏบนเครื่องคิดเลขจึงถูกกำหนดเป็นมาตรฐานนำมาเปรียบเทียบ โดยไม่มีการวิเคราะห์ การตระหนักในข้อจำกัดของเครื่องคิดเลขไม่มีนัยกับการคาดเดาอย่างจำกัดนักเรียนไม่รู้วิธีการเปลี่ยนจากเกือบใช่เป็นใช่ในการตัดสินใจในสถานการณ์อันจำกัด

แมนนิง (Manning. 1999 : 2838 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเจตคติต่อการอ่านของนักศึกษา Roane State Community College ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า เจตคติต่อการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนของการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยในประเทศ

สุรเกียรติ์ ไชยญาติ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านจันทเขลม จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนัตต์วรรณ ธรบัตร์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสัตยาไส จำนวน 30 คน ผลการศึกษาค้นพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชรรสญา ไตรรัตน์ (2555 : 112) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤทธิเดช จังหวัดจันทบุรี พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

มานิต พิทักษ์ (2555 : 58) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จากการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้คำถามเชิงวิเคราะห์ พบว่า ทักษะด้านการวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรรณิการ์ กวางศิริ (2556 : 135) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

จรรุวรรณ แสงสว่าง (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกมีจิตวิทยาเชิงบวกสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจิตวิทยาเชิงบวกสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามปกติ

สุพัตรา ราชวัตร (2557 : 122) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรวรรณ ศรีไสยเพชร (2557 : 68) ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยสตูล จังหวัดสตูล พบว่า ภายหลังจากทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โถมศรี ยังให้ผล (2557 : 57) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกระบือวิทยา จังหวัดระนอง พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขวัญหทัย ชัยมงคล (2559 : 54) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนเมียนมาร์ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซตะวันหนองหมุ จังหวัดลำพูน พบว่า นักเรียนเมียนมาร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงขึ้นภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวนีย์ สุขสำราญ (2559 : 84) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเทคนิคระดมสมองเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล 4 (อุดมวิทย์สมใจ) จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยเทคนิคระดมสมอง นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยเทคนิคระดมสมอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนวแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถช่วยเพิ่มคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ช่วยส่งเสริมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ทำให้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี มีวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน ทั้งหมด 369 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบไปด้วย 10 กิจกรรม ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
ฝึกกิจกรรมละ 50 นาที
2. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. แบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 ศึกษากรอบทฤษฎีเนื้อหา วัตถุประสงค์ กิจกรรม รูปแบบกิจกรรม ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางกำหนดให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์

1.3 สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA) 1) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) 2) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) 3) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) 4) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) จำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที ใช้ชุดกิจกรรมฝึกสัปดาห์ละ 1 คาบเรียน จำนวน 10 สัปดาห์ ซึ่งในแต่ละชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดประเมินผล มีเนื้อหากิจกรรม ได้แก่

1.3.1 กิจกรรม “ตัวตนของฉัน”

1.3.2 กิจกรรม “นิทานชวนให้คิด”

1.3.3 กิจกรรม “สื่อสารดีมีเพื่อน”

1.3.4 กิจกรรม “เรียนดีต้องมีเทคนิค”

1.3.5 กิจกรรม “ปฏิเสธในวันนี้ เพื่อสิ่งที่ดีในวันหน้า”

1.3.6 กิจกรรม “มิตรภาพระหว่างเพศ”

1.3.7 กิจกรรม “แค่คิดชีวิตก็เปลี่ยน”

1.3.8 กิจกรรม “คลื่นอารมณ์”

1.3.9 กิจกรรม “เข้าใจฉัน เข้าใจเธอ”

1.3.10 กิจกรรม “คิดเป็นเห็นคุณค่าอาชีพ”

กิจกรรมที่สร้างขึ้นจะประกอบด้วยวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน หรือ ERGA ได้แก่ 1) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) 2) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) 3) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) 4) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying)

1.4 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการ IOC (Item Objective Congruency Index) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

1.5 ปรับปรุงชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้มีความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ผลการทดลองพบว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของ

นักเรียนที่ได้ มีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 54.00/66.67 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัย จึงได้นำข้อบกพร่องมาแก้ไข

1.6 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุง แล้วไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ผลการทดลองพบว่า ร้อยละคะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนที่ได้ มีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 64.40/70.25 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อบกพร่องมาแก้ไขและนำไปทดสอบภาคสนามเพื่อพัฒนาและปรับปรุงชุดกิจกรรม ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.7 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุง แล้วไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพโดยใช้เกณฑ์ 80/80 ผลการทดลองพบว่า ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้ มีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 แสดงว่าค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

1.8 นำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนวและการคิดวิเคราะห์

2.2 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.3 สร้างแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับองค์ประกอบ 4 ประเด็น (ERGA) การพัฒนาเรื่องการคิดวิเคราะห์ ในแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นข้อ ปรนัย 4 ตัวเลือก 40 ข้อ

2.4 นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องของการประเมิน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

1 คะแนน หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามนิยาม

0 คะแนน หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามนิยามหรือไม่

-1 คะแนน หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ไม่ตรงตามนิยาม

2.5 นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ที่ลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำ ผลมาวิเคราะห์แบบวัดก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถ

ในการคิดวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป เพื่อคัดเลือกและนำไปใช้ในการทดลอง จำนวน 1 ชุด 40 ข้อ ระดับความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และ ระดับค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.53

2.6 นำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson ซึ่งแบบวัดการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการคิดวิเคราะห์ รวม 1 ชุด มีข้อคำถาม 40 ข้อ โดยข้อทดสอบก่อนและหลัง เป็นข้อคำถามเดียวกันในชุดแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับ 0.77

3. แบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินเจตคติ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

3.3 สร้างแบบประเมินเจตคติที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยสอดคล้องกับจุดประสงค์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบประเมินเจตคติประกอบด้วย คำถาม 30 ข้อ แต่ละข้อมีเกณฑ์การประเมิน 5 4 3 2 1 และให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถึงความเห็นว่า แบบประเมินแต่ละหัวข้อวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนความเห็นดังนี้

3.4 นำแบบประเมินเจตคติที่สร้างขึ้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item objective Congruency Index) มีค่า IOC อยู่ที่ระดับ 0.98

การวางแผนการทดลอง

1. รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง โดยดำเนินการทดลองแบบ One Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทีวีรัตน์, 2543 : 60)

ตาราง 1 รูปแบบของการวิจัย Group Pretest Posttest Design

ก่อนการทดลอง	ทดลอง	หลังการทดลอง
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1 แทนการทดสอบก่อนการทดลองเป็น Pretest

T2 แทนการทดสอบหลังการทดลองและระยะติดตามผล Posttest

X แทนการเข้าร่วมทำกิจกรรมในชุดกิจกรรมแนะแนว

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 ขั้นก่อนทดลอง

ผู้วิจัยทำการสุ่มห้องนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 30 คน และนำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์มาใช้กับนักเรียนทั้ง 30 คน จากนั้นจึงดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการตามชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำหนดไว้ 10 ชุด ชุดละ 50 นาที ระหว่างวันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 ถึง วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 แต่ละกิจกรรม เริ่มต้นด้วย การศึกษาแผนของกิจกรรมแต่ละชุดและเริ่มปฏิบัติกิจกรรม หลังจากปฏิบัติกิจกรรมแต่ละชุด ให้ทดสอบท้ายกิจกรรม 5 ข้อ ในทุกท้ายชุดกิจกรรม 10 ชุด รวม 50 ข้อ

วัน เดือน ปี	เวลา/ชั่วโมง	ชื่อกิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
2 พฤศจิกายน 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	Pretest - ความสามารถ ในการการคิด วิเคราะห์	1. ทำแบบวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์
9 พฤศจิกายน 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	ตัวตนของฉัน	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม

วัน เดือน ปี	เวลา/ชั่วโมง	ชื่อกิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
17 พฤศจิกายน 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	นิทานชวนให้คิด	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
23 พฤศจิกายน 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	สื่อสารดีมีเพื่อน	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
2 ธันวาคม 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	เรียนดีต้องมี เทคนิค	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
9 ธันวาคม 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	ปฏิเสธในวันนี้ เพื่อสิ่งที่ดี ในวันหน้า	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
18 ธันวาคม 63	15.20น. - 16.10 น. (50 นาที)	มิตรภาพ ระหว่างเพศ	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
23 ธันวาคม 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	แก้คิดชีวิต ก็เปลี่ยน	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม

วัน เดือน ปี	เวลา/ชั่วโมง	ชื่อกิจกรรม	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
29 ธันวาคม 63	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	คลื่นอารมณ์	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
2 กุมภาพันธ์ 64	15.20น. - 16.10 น. (50 นาที)	เข้าใจฉัน เข้าใจเธอ	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
8 กุมภาพันธ์ 64	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	คิดเป็นเห็นคุณค่า อาชีพ	1. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ 4 ขั้นตอน (ERGA) 2. ทำใบงานประกอบกิจกรรม 3. ทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม
17 กุมภาพันธ์ 64	15.20 น. - 16.10 น. (50 นาที)	Posttest - ความสามารถ ในการคิด วิเคราะห์	1. ทำแบบวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ 2. ทำแบบประเมินเจตคติ

3. ชั้นหลังการทดลอง

3.1 หลังเสร็จสิ้นการทดลองผู้วิจัยให้นักเรียนที่ทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นคะแนนหลังการทดลอง

3.2 นำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

3.3 นำแบบประเมินเจตคติมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณียื่นต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือจากนักเรียน
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาในการทำกิจกรรมตั้งแต่ 2 พฤศจิกายน 2563 ถึง 17 กุมภาพันธ์ 2564 จำนวน 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในช่วงโมงกิจกรรมแนะนำของนักเรียนในการทำกิจกรรม ทำการ Pretest ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2563 และ Posttest ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 โดยผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์
3. นำคะแนนจากแบบวัดก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะนำเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มาเปรียบเทียบคะแนนก่อนกับหลังการทดลอง
4. นำผลการประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะนำ มาหาระดับความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะนำ ด้วยการหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
2. เปรียบเทียบผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำ โดยการใช้สถิติ t - test Dependent
3. การประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะนำโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติสำหรับหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
  - 2.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
  - 2.2 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะนำ ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)

- 2.3 ค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร KR - 20 ของ Kuder Richardson
- 2.4 ค่าความยากง่าย
- 2.5 ค่าอำนาจจำแนก
- 3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - 3.1 การทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (T-test Dependent)

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
E_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมแต่ละชุด
E_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมทุกชุด
t	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้ทดลองกับกลุ่ม N = 3, N = 10, N = 30 ตามลำดับ ดังตาราง 2 - 4

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 3)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	
			E1	E2
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์	50	27.00	54.00	6.67

จากตาราง 2 แสดงว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย E1 /E2 เท่ากับ 54.00 และ 6.67 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องมาแก้ไขและนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 10)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	
			E1	E2
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์	50	32.20	64.40	70.25

จากตาราง 3 แสดงว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย E1 / E2 เท่ากับ 64.40 / 70.25 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อบกพร่องมาแก้ไขและนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวม (N = 30)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ	
			E1	E2
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์	50	40.83	81.67	82.42

จากตาราง 4 แสดงว่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย E1 / E2 เท่ากับ 81.67 / 82.42 แสดงว่าค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 5 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (N = 30)

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	40	28.13	1.07	39.29	.000*
หลังเรียน	30	40	36.70	1.39		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีค่าเท่ากับ 36.70 และก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีค่าเท่ากับ 28.13 เปรียบเทียบความแตกต่าง พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านความคิด ความเข้าใจ				
1	ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.60	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
2	เกิดความสับสนเมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	4.57	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
3	หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น	4.53	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
4	ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ที่หลากหลาย	4.60	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
5	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวไม่ช่วยให้เกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์	4.73	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
6	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวค่อนข้างเข้าใจยาก	4.63	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
7	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้ขาดระเบียบวินัย	4.43	0.50	เหมาะสมมาก
8	การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้เกิดความคิดวิเคราะห์มากขึ้นในชีวิตประจำวัน	4.50	0.51	เหมาะสมมาก
9	ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถช่วยสนับสนุนหรือริเริ่มอาชีพในอนาคตได้	4.67	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
10	มีทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้นหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	4.67	0.48	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านความรู้สึกและอารมณ์				
11	ฉันรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้รับความรู้ จากชุดกิจกรรมแนะแนว	4.70	0.47	เหมาะสม มากที่สุด
12	ในระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ฉันต้องการให้ครูเลิกสอนก่อนเวลา	4.50	0.51	เหมาะสมมาก
13	ฉันรู้สึกชอบชุดกิจกรรมแนะแนว มากกว่าการบ้านวิชาต่าง ๆ	4.43	0.50	เหมาะสมมาก
14	ฉันไม่ต้องการทำชุดกิจกรรมแนะแนว ให้เหมือนเพื่อน ๆ	4.43	0.50	เหมาะสมมาก
15	ฉันรู้สึกเครียดเมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	4.53	0.51	เหมาะสม มากที่สุด
16	ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการร่วมกิจกรรม แนะแนว	4.50	0.51	เหมาะสมมาก
17	ฉันสนใจที่จะทำความเข้าใจกับ ชุดกิจกรรมแนะแนว	4.60	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
18	ฉันมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาร่วม กิจกรรมแนะแนว	4.57	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
19	ฉันไม่สนใจที่จะใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	4.50	0.51	เหมาะสมมาก
20	ฉันรู้สึกพอใจและยินดีที่จะเรียนรู้ ในชุดกิจกรรมแนะแนว	4.57	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม				
21	ฉันตั้งใจทำชุดกิจกรรมแนะแนวและ ปฏิบัติกิจกรรม	4.57	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
22	ฉันคุยและปรึกษากับเพื่อนระหว่างร่วม กิจกรรมแนะแนว	4.63	0.49	เหมาะสม มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
23	เมื่อไม่เข้าใจชุดกิจกรรมแนวนอน นั้นจะถามคุณครู	4.57	0.63	เหมาะสม มากที่สุด
24	ฉันล่องไปงานกิจกรรมแนวนอนจาก เพื่อน	4.70	0.47	เหมาะสม มากที่สุด
25	ฉันทบทวนความรู้ในชุดกิจกรรม แนวนอน	4.57	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
26	ฉันชอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับการคิด วิเคราะห์	4.70	0.47	เหมาะสม มากที่สุด
27	ฉันไม่กล้าถาม เมื่อไม่เข้าใจชุดกิจกรรม แนวนอน	4.60	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
28	ฉันฝันใจร่วมกิจกรรม เมื่อครูให้ทำ ชุดกิจกรรมแนวนอน	4.47	0.63	เหมาะสมมาก
29	ฉันไม่สนใจชุดกิจกรรมแนวนอน	4.60	0.50	เหมาะสม มากที่สุด
30	ถ้ามีชมรมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ จะสนใจเข้าร่วม	4.50	0.57	เหมาะสมมาก
	รวมเฉลี่ยคุณภาพทั้งหมด	4.57	0.51	เหมาะสม มากที่สุด

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนวนอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 369 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบไปด้วย 10 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที
2. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. แบบประเมินเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อกับผู้อำนวยการของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ขอความอนุเคราะห์ใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง
2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ครั้งละ 50 นาที จำนวน 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลข้อมูลทุกท้าย 10 กิจกรรม ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
6. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
7. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล โดยทางสถิติเพื่อตรวจสอบมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ตามเกณฑ์ 80/80
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำมาทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การแจกแจงของ T-test แบบ Dependent
3. หาระดับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 แสดงว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. นักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่ง 80 จำนวนแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนปฏิบัติตามชุดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชุดได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และ 80 จำนวนหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผลปรากฏว่าการทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 คือ E1/E2 เท่ากับ 81.67/82.42 จากหลักการและแนวคิดที่กล่าวมา ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจรุศญา ไตรรัตน์ (2554 : 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุฤษดิเดช จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70 สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทธมน ชันธาฤทธิ์ (2551 : 78) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการ 60/60 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เนื่องจากกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา ได้มีการนำวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนแต่ละคนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้เรียนเรียนรู้ผลการกระทำของตนเองและผู้อื่นด้วยหลากหลายเทคนิค ได้แก่ การระดมสมอง เกมส์ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์ นิทาน และดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA) ซึ่งจะส่งเสริมความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และทำทนายให้สมาชิกกลุ่มนำประสบการณ์ตรงที่ได้เรียนรู้ร่วมกันเพื่อไปปฏิบัติในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ธรรมศญา ไตรรัตน์ (2554 : 112) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤทธิเดช จังหวัดจันทบุรี พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และยังสอดคล้องกับ โคมศรี ยังให้ผล (2557 : 57) ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกระบุรีวิทยา จังหวัดระนอง พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนได้ว่า

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงขึ้น ให้เกิดผลพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้ดีโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3. การศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการวิเคราะห์ผลพบว่า เจตคติของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด และเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านความคิด และความเข้าใจ = เหมาะสมมากที่สุด, ด้านความรู้สึก และอารมณ์ = เหมาะสมมากที่สุด, ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม = เหมาะสมมากที่สุด และโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการศึกษาเจตคติยังสอดคล้องกับทฤษฎี ไตรรัตน์ (2554 : 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี โดยวัตถุประสงค์ได้มีการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมแนะแนวอยู่ในระดับมากที่สุด ในการนำชุดกิจกรรมแนะแนวนี้มาใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรศึกษาหลักการขั้นตอนตลอดจนวิธีการดำเนินกิจกรรมอย่างละเอียดเพื่อนำไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ อาจยืดหยุ่นเวลาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนมากขึ้น

3. ครูควรดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนด กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจและกล้าแสดงความคิดเห็น

4. สถานที่ในการดำเนินกิจกรรม ควรเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้สะดวก ไม่คับแคบ โดยไม่ยึดติดกับการใช้สถานที่ในห้องเรียน และพิจารณาตามความเหมาะสมของกิจกรรม

5. ควรมีการติดตามผล หลังเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาและการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นต้น
2. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดด้านอื่น ๆ เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงบูรณาการ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น
3. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถที่ถนัดเฉพาะบุคคล เป็นต้น

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2530). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว : เอกสารประกอบ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2544). กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- กรณีการ์ กวางศิริ. (2556). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา จนาพิระกนิษฐ. (2550). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามแนวไตรสิกขาเพื่อพัฒนาความกตัญญูทวติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). ข้อเสนอยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการศึกษาในการสัมมนาเรื่องวิกฤตและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย โรงแรมสยามซิตี้ 21. จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรุงเทพฯ.
- _____. (2546). ลายแทงนักคิด. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.
- _____. (2554). การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.

- ขวัญหทัย ชัยมงคล. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนเมียนมาร์ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเขตวันหนองหมุ จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- จารุวรรณ แสงด้วง. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- จุฑารัตน์ พันธู. (2556). การพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยกระบวนการคิดวิเคราะห์ 5 w 1 H สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง ในรายวิชาโลจิสติกส์. ใน รายงานวิจัยของการศึกษารายวิชา การปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โคมศรี ยังให้ผล. (2557). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกระบือวิทยา จังหวัดระนองแขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ชลธิชา จันทร์แก้ว. (2549). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWLH Plus. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). สอนอย่างไรให้คิดเป็น. กรุงเทพฯ : เลียงเชียง.
- ณัฐวีร์ นงนุช. (2552). ผลของกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้จักและเข้าใจตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถวิล ชาราโกชน์. (2532). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทิสนา เขมมณี และคณะ. (2546). การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ชนัดต์วรรณ ชนบัตร. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์โดยใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ชรรสญา ไตรรัตน์. (2555). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการคิดของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤทธิเดช จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การแนะแนว). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2549). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี : วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
- นิตยา ผลประดง. (2556). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีโดยใช้ชุดการสอนที่เน้นการจัดการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2545). การพัฒนางิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา. นนทบุรี :
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรรณิ เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
_____ . (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์ร ไตรยานุภาพ. (2552). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้เทคนิคคำถามเพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งนก สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงราย :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ภัทรมน ชันชาฤทธิ. (2551). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการรู้คิด
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี วิสูตราศัย. (2547). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิต พิทักษ์. (2555). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์จากการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดนใช้คำถาม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ยุทธศาสตร์ชาติ. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ
ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ.
- ยุวรินทร์ ธนัญญา. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางการคิด ความสามารถในการ
ประมวลผลอย่างอัตโนมัติ และความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักศึกษาครุระดับปริญญาตรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แยรัมย์ ปวงคำคง. (2549). **การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง
ของนักเรียนชาวเขาที่มีอยู่ในหอพัก โรงเรียนแม่สะเรียงบริพัตรศึกษา**.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์. (2533). **ทัศนคติ และการวัด**. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระพีพร ชูเสน. (2553). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
เรื่องร่างกายของเราสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษา
และการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมี
บุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- ลออ จรดล. (2550). **การพัฒนาวิชาการด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการคิด
วิเคราะห์แบบหมวก 6 ใบ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนสังคมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ลัษณา ศศิภัทรกุล. (2545). **การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเพิ่มเจตนาทางลบ
ต่อพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยี จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาศึกษาศาสตร์). นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2549). **เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วัฒนกิจ สิทธิสถิตอังกูร. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตวิทยาเชิงบวก
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนผดุงปัญญา จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(ศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิยะดา ประทุมรัตน์. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไลลักษณ์ วงศ์จันสุนทร. (2551). การใช้เทคนิค เคต็บเบิลยู แอล พลัส เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าแบบอิสระ กศ.ม.
(สาขาการศึกษาและการสอน). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมร ทองดี และปราณี ราบสูต. (2555). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน ประมวล
สาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
หน่วยที่ 9. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ
การคิดวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
_____. (2559). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). แนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอน
ตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ 2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สิทธิพล อัจฉินทร์. (2554). “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.” วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น. 16 (1) : 72 - 81.
- สุพัตรา ราชวัตร. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิด
วิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาหลักสูตรและการสอน). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุภัคชัย อินทร. (2545). ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ ของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี ในการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้
ระดับปฐมวัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรเกียรติ์ ไชยญาติ. (2553). การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2551). ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). กลยุทธ์สอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
_____. (2550). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เสาวนีย์ สุขสำราญ. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยเทคนิคระดมสมองเพื่อพัฒนา
ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนเทศบาล 4 (อุดมวิทย์สมใจ) จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(ศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แสงเดือน ทวีสิน. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยแสง.
อรรวรรณ ศรีไสยเพชร. (2557). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยการเรียนรู้แบบโครงงาน
เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์).
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อลิสรา กุระมะสุวรรณ. (2552). ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี.
กศ.ม. (ศึกษาศาสตร์). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัมพร แสงวิเชียร. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อพฤติกรรม
ประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุศบากระษัตริย์บำรุง
จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนว). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Anastasi, A. (1988). **Psychological Testing**. 6th ed. New York : Macmillan Publishing Co, Inc.
- Bergthold, T.A. (1999). **Patterns of Analytical Thinking and Knowledge Use in Students' Early Understanding of the Limit Concept**. Ph.D. Dissertation The University of Oklahoma.

- Comber and Keeves. (1973). **Science Education in Nineteen Countries**. Stockholm (Sweden). :
International Association for the Evaluation of Educational Achievement, Stockholm
(Sweden).
- Johnson and Johnson. (1988). "Action Research : Cooperative Learning in the Science
Classroom," **Science and Children**. 2 (October 1986) : 31 - 32.
- Lumpkin, C.R. (1991). **Effects of Teaching Critical Thinking Skills on the Critical Thinking
Ability, Achivenment, and Retention of Social Studies Content by Fifth and Sixth
Graders**, Dissertation Abstracts International. Retrieved November 13, 2011.
- Manning, L. (1999). **Quantum Information Processing with Trapped ion Chains**.
Dissertation submitted to the Faculty of the University of Maryland.
- Nickerson. (1984). "Kinds of Thinking Taught in Current Programs," **Educational Leadership**.
42(1) : 26 - 36.
- Shaw, M. E., & Wright, J. N. (1967). **Scale for the Measurement of Attitude**. New York :
McGraw - Hill.
- Wolman, Benjamin B. (1993). **Dictionary of Behavioral Science**. New York : Van Nostrand
Reinhold.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางธรรศญา ไตรรัตน์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสฤณดิเคศ จังหวัดจันทบุรี
2. นางกรวรรณ จารัตน์ ครูชำนาญการ ภาควิชาแนะแนว
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
3. นางปภาวดี พิมพ์พงษ์ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าภาควิชาแนะแนว
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
4. นางสาวณัฐชยา จิตรสมาน ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้าภาควิชาคณิตศาสตร์
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
5. นายพัชชัย ผ่องสวัสดิ์ รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนคิซฌกฏวิทยา จังหวัดจันทบุรี

ภาคผนวก ข
หนังสือความร่วมมือในการทำวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๒๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางธรรตญา ไตรรัตน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด
  ๔. แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษากิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๒๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าครูในโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ นางกรรวรรณ จารัตน์ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๒๑

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางปภาวดี พิมพ์พงษ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด
  ๔. แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษากิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๒๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวณัฐชยา จิตรสมาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด
  ๔. แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษากิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ฉลภา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนาการ)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๒๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายทัชชัย ผ่องสวัสดิ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
  ๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๑ ชุด
  ๔. แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษากิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๖๖๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รายละเอียด แบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ เก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมรณากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๗๘๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนการจัดกิจกรรมแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จำนวน ๖๐ ชุด

ด้วย นายธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายธรรมสรณ์ รักษ์กิจการ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

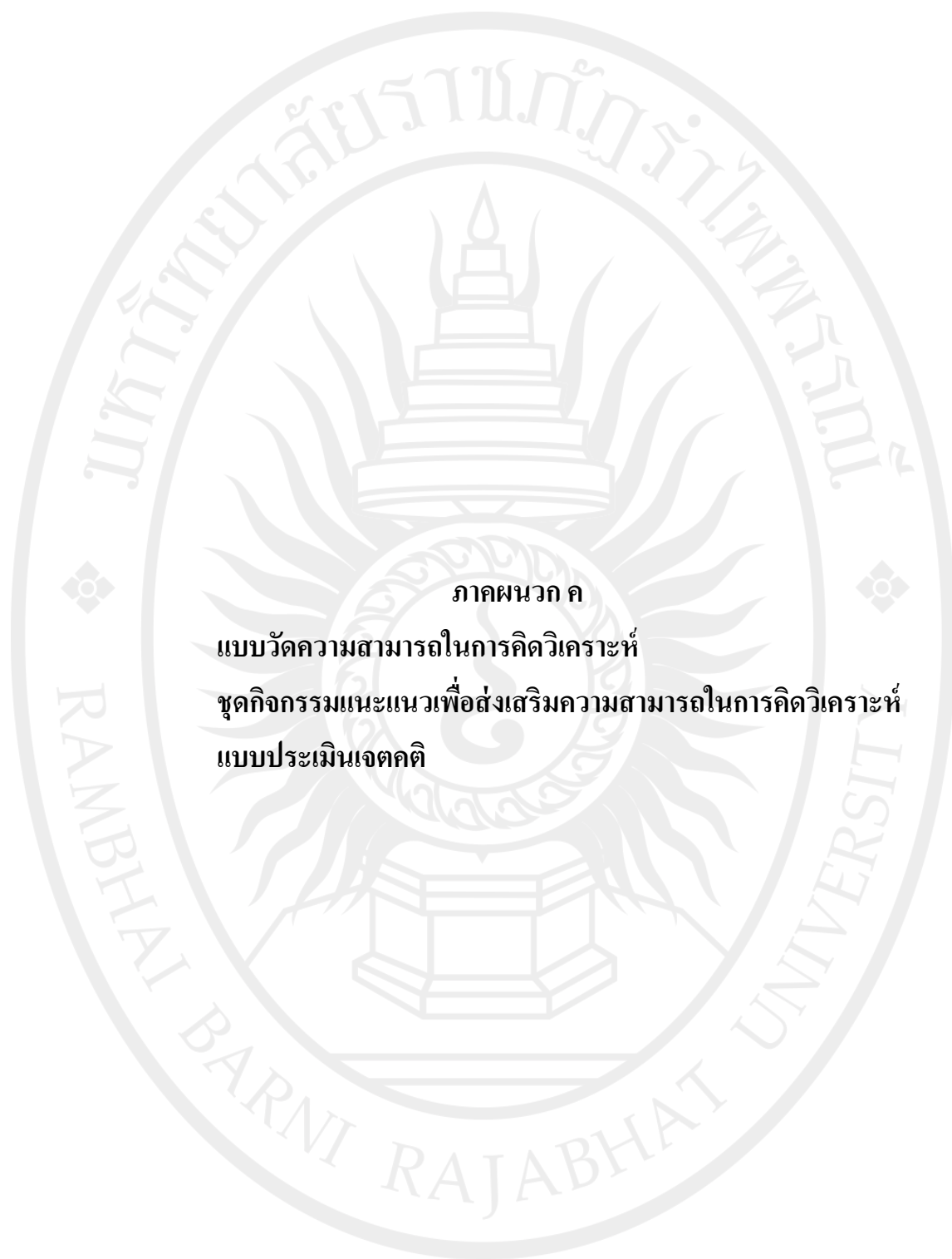
ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิ

คณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ภาคผนวก ค

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

แบบประเมินเจตคติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563**

**คำชี้แจงแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563**

แบบวัดฉบับนี้มี 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที
ดั่งนี้
แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน
40 ข้อ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงบนข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
(ทำลงในกระดาษคำตอบ)

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1 - 5

“วันนั้นผมเลือกที่จะคุยกับแฟนมากกว่าที่จะคุยกับแม่ของผม ซึ่งเป็นผู้หญิงคนเดียวในโลกที่คุยกับผมเป็นคนแรกในชีวิต แม่คนเดียวที่ผมสามารถคุยได้ตลอดเวลา โดยที่ผมไม่ต้องเตรียมคำพูดใด ๆ และแม่คนเดียวที่คุยกับผมในวินาทีสุดท้ายของชีวิต หลังจากนั้นไม่นานแฟนผมที่ผมใช้เวลาคุยกับเธอวันละหลาย ๆ ชั่วโมงก็ทิ้งผมไป วันนั้นผมเข้าใจชีวิตมากขึ้น เพราะผมรู้ว่าสิ่งใดที่สำคัญก็ต่อเมื่อผมเสียสิ่งนั้นไป

ทุกวันนี้ผมนั่งมองโทรศัพท์ รอที่จะตอบคำถามเดิม ๆ ให้แม่ฟัง แต่...แม่คงไม่มีอีกแล้ว ในเมื่อเรามีความรักอันเต็มเปี่ยมจากครอบครัวแล้วทำไมต้องไปขอเศษเสี้ยวความรักจากใครถึงจะไม่ใช่วันแม่ แต่เราก็สามารถทำดีและเอาใจใส่บุคคลที่เป็นแม่ของเราได้ทุกวันใช่ไหมครับ”

1. น้ำเสียงของผู้เขียนบทความนี้เป็นอย่างไร
  - ก. อาลัยอาวรณ์
  - ข. ต้องการกำลังใจ
  - ค. ท้อแท้สิ้นหวัง
  - ง. เศร้าโศกเสียใจ
2. นักเรียนคิดว่าผู้เขียนบทความมีวัตถุประสงค์อย่างไร
  - ก. ชี้แนะ
  - ข. ห่วงใย
  - ค. สั่งสอน
  - ง. เตือนสติ

3. ใจความสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนบทความต้องการบอกผู้อ่านคืออะไร
  - ก. เราควรทำดีเพื่อแม่
  - ข. วัยรุ่นทำตัวไร้สาระ
  - ค. ให้รักแม่ให้มากก่อนที่จะไม่มีแม่ให้รัก
  - ง. ถ้ารักแม่ให้หมั่นทำความดีและเชื่อฟังแม่
4. นักเรียนคิดว่าบุคคลในบทความที่แทนตัวเอง “ผม” เป็นคนอย่างไร
  - ก. รักครอบครัว
  - ข. รักแฟนมากกว่าแม่
  - ค. เป็นคนขยันหมั่นเพียร
  - ง. รู้สึกผิดต่อผู้มีพระคุณ
5. จากบทความเรื่องนี้ นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
  - ก. รักคนที่เขารักเรา ชีวิตจะมีความสุข
  - ข. ใช้ชีวิตให้คุ้มค่า ก่อนจะไม่มีชีวิตอยู่
  - ค. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่และดำเนินชีวิตให้มีคุณค่า
  - ง. กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เพราะท่านคือคนที่เลี้ยงดูเรา
6. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการทำให้ผลการเรียนตกต่ำ
  - ก. การไม่อ่านหนังสือสอบ
  - ข. การไม่รับผิดชอบงานที่ครูสั่ง
  - ค. การอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน
  - ง. การไม่มีสมาธิในการเรียนหนังสือ
7. ข้อใดเป็นวิธีการเตรียมตัวสอบที่ได้ผลดีที่สุด
  - ก. ทำสมาธิ
  - ข. นอนพักผ่อน
  - ค. รักษาสุขภาพให้ดี
  - ง. อ่านทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมด
8. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่เป็นการพัฒนาจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง
  - ก. การปรับปรุงตนเอง
  - ข. การวิเคราะห์ตนเอง
  - ค. รักษาสุขภาพให้ดี
  - ง. อ่านทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมด

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 9 - 10

“สมศรี เป็นนักเรียนชั้น ม.1 สมศรีไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพราะคุณครูใจร้าย ทำให้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตกต่ำ สมศรีจึงเครียดไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรให้มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้น”

9. นักเรียนคิดว่าข้อใดเป็นปัญหาของสมศรี

- ก. ความเครียด
- ข. ไม่ชอบคุณครู
- ค. ไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ
- ง. ผลการเรียนภาษาอังกฤษตกต่ำ

10. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์เรื่องนี้

- ก. ผลการเรียนตกต่ำ
- ข. สมศรีเรียนอยู่ชั้น ม.1
- ค. คุณครูไม่เข้าใจสมศรี
- ง. สมศรีไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

11. สถานการณ์ใดที่นักเรียนควรปฏิเสธมากที่สุด

- ก. เพื่อนชวนไปห้องสมุด
- ข. เพื่อนชวน ไปออกกำลังกาย
- ค. เพื่อนชวน ไปกินไอศกรีมในวันเสาร์
- ง. เพื่อนชวน โดดเรียน ไปเล่นเกมสั้ร้านคอมพิวเตอร์

12. ถ้าเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด นักเรียนจะบอกเพื่อนอย่างไร

- ก. เราไม่มีเงินนะ จะไปได้เหรอ
- ข. พวกนายไปกันเถอะวันนี้ไม่ว่าง
- ค. รอก่อนนะ เดี๋ยวเราไปขอแม่ก่อน
- ง. ผมว่าพวกเราไปออกกำลังกายกันดีกว่าจะเกิดประโยชน์มากกว่านะ

13. ถ้านักเรียนเป็นผู้หญิงแล้วมีเพื่อนผู้ชายชวนไปดูภาพยนตร์รอบดึกสองต่อสองนักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา
- ข. ให้เพื่อนชายชวนเพื่อนที่มีคู่รักไปอีกคู่

- ค. ลองไปก่อนแล้วค่อยหาโอกาสกลับบ้าน
- ง. ไม่ปฏิเสธเพราะกลัวเพื่อนชายไม่พอใจ
14. ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนหญิงที่กำลังจะถูกเพื่อนชายชวนไปกระทำผิดทางเพศนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ไม่ปฏิเสธ เพราะ ไม่มีใครรู้
- ข. ไม่ปฏิเสธ เพราะ ใครๆก็ทำกัน
- ค. ปฏิเสธ เพราะ กลัวครูและเพื่อนรู้
- ง. ปฏิเสธ เพราะ คิดถึงผลกระทบทที่จะตามมา
15. ทักษะการปฏิเสธข้อใดมีความสำคัญในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงน้อยมากที่สุด
- ก. ปฏิเสธที่จะใช้สารเสพติด
- ข. ปฏิเสธที่จะใช้อินเทอร์เน็ต
- ค. ปฏิเสธที่จะไม่มั่วสุมเล่นการพนัน
- ง. ปฏิเสธที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์
16. ทักษะในการป้องกันและหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงมีหลายประการยกเว้นข้อใด
- ก. ทักษะการคิด
- ข. ทักษะการต่อสู้
- ค. ทักษะการต่อรอง
- ง. ทักษะการปฏิเสธ

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 17 - 22

“สะเทือนใจแม่ทั้งทารกไว้ที่ปั้มน้ำมันชลบุรี พร้อมแนบจดหมายระบุตั้งชื่อให้น้องน้ำแข็ง อ่างพานไม่รับผิดชอบ ทิ้งไปตั้งแต่วันที่ท้อง ยอมรับเป็นแม่แล้ว กู้ยืมนำส่งโรงพยาบาล ด้านตำรวจ เร่งตามตัวแม่ จากการสอบถามเบื้องต้นทราบว่า นายจิรายุ จิรานวัช อายุ 38 ปี เป็นผู้พบเด็กทารก เป็นคนแรก ในปั้มน้ำมันแห่งหนึ่ง บริเวณห้องน้ำหญิง จึงรีบนำเด็กขึ้นมา”

17. จากบทความข้างต้นนี้ได้กล่าวถึงบุคคลกี่คน

- ก. 3 คน
- ข. 4 คน
- ค. 5 คน
- ง. 6 คน

18. อะไรเป็นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานี้
- ก. ฐานะทางการเงิน
  - ข. ข้ออ้างของผู้เป็นแม่
  - ค. ความไม่พร้อมของมารดา
  - ง. การต้องการเรียกร้องความสนใจ
19. จากการอ่านบทความข้างต้นนี้ นักเรียนไม่ควรมีความรู้สึกอย่างไร
- ก. หดหู่
  - ข. เสียใจ
  - ค. สะใจ
  - ง. สงสาร
20. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมใดสามารถป้องกันเหตุการณ์นี้ได้
- ก. การไม่ชิงสุกก่อนห่าม
  - ข. การไม่สนใจเพศตรงข้าม
  - ค. การได้รับความรู้ในเรื่องการตั้งครรรภ์
  - ง. การนำเด็กไปทิ้งไว้ที่อื่นที่ไม่ใช่บ้มน้ำมัน
21. นักเรียนคิดว่าผู้ที่สามารถช่วยเหลือไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวได้คือใคร
- ก. ลูก
  - ข. ทุกคน
  - ค. ตำรวจ
  - ง. พ่อและแม่
22. จากบทความนี้นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร
- ก. ผู้ชายในสังคมขาดความรับผิดชอบ
  - ข. คนที่ทำผิดพลาดไม่สามารถอยู่ในสังคมได้
  - ค. การเลี้ยงลูกคนเดียวผู้หญิงไม่สามารถเลี้ยงได้
  - ง. การตั้งครรรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมจะส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา

คำชี้แจง จงอ่านสถานการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 23 - 26

“วันหนึ่ง นายทิวากร กำลังขับรถจากการทำงานล่วงเวลา ถนนที่เขาขับรถกลับบ้านนั้นเงียบและว่างมาก นายทิวากรจึงขับรถด้วยความเร็วสูงประกอบกับความง่วงนอนทำให้เขาขับรถไปเฉี่ยวชายคนหนึ่งล้มลง เขารู้สึกตกใจมากรีบหยุดรถลงไปดู จึงได้เห็นชายผู้นั้นแน่นิ่งที่ศีรษะมีเลือดไหลมาก นายทิวากรมองไปรอบๆตัวเขาก็พบแต่ความมืดและเงียบ ไม่มีผู้คนในบริเวณนั้นเลย เขารู้สึกกลัวหลายอย่าง และตัดสินใจไม่กล้าที่จะทำอะไรดีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้”

23. จากสถานการณ์นี้ถ้านักเรียนเป็นนายทิวากรนักเรียนจะอย่างไร

ก. ขับรถหนีไป

ข. ถอยรถทับชายผู้นั้นอีกครั้ง

ค. นำผู้ชายคนนั้นส่งโรงพยาบาล

ง. ลากชายผู้นั้นมาวางกลางถนนให้รถคันอื่นทับเพื่อโยนความผิด

24. ถ้านายทิวากรตัดสินใจช่วยเหลือชายผู้นั้นนักเรียนคิดว่าจะเกิดผลอย่างไร

ก. นายทิวากรอาจถูกทำร้ายร่างกาย

ข. นายทิวากรอาจต้องติดคุกเพราะขับรถชน

ค. นายทิวากรจะต้องเสียเวลาในการช่วยเหลือ

ง. คดีขับรถชนของนายทิวากรอาจได้รับโทษเบาลง

25. นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้นายทิวากรขับรถเฉี่ยวชนผู้อื่น

ก. ง่วงนอน

ข. ความเร่งรีบ

ค. ความเครียด

ง. ความประมาท

26. จากสถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านายทิวากรมีอาการเช่นใด

ก. ตกใจ

ข. เสียใจ

ค. ตื่นเต้น

ง. หวาดกลัว

27. เมื่อเกิดความผิดพลาดที่คิดว่าร้ายแรงในชีวิตของตนเองแล้ว สิ่งที่ไม่ควรทำมากที่สุด

ก. หนีปัญหา

ข. ฆ่าตัวตาย

- ค. ลงโทษตัวเอง
 ง. หลบซ่อนตนเอง
28. ข้อใดเป็นผลของการตัดสินใจเลือกทำสิ่งที่ถูกต้อง
- ก. ทำให้เป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น
 ข. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น
 ค. ทำให้มีชื่อเสียง เงินทอง เกียรติยศ
 ง. ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 29 - 32

“หนุมาริ พุดกับคุณครูว่า คุณครูคะ วันนี้ตอนเดินมาโรงเรียนหนูเห็นคนตาบอดเดินถือไม้เท้าคลำทางมาตรงทางมาลายกำลังจะข้ามถนน เขาเดินเซไปเซมาเหมือนจะล้มลงคะ หนูจึงเข้าไปประคองแล้วจูงมือเขา ช่วยพาเดินข้ามถนน เขาชมและขอบใจหนูด้วยคะ”

29. นักเรียนคิดว่าการกระทำของหนุมาริถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร
- ก. ถูกต้อง เพราะ จะได้รับคำชม
 ข. ไม่ถูกต้อง เพราะ ควรเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่
 ค. ไม่ถูกต้อง เพราะ ไม่ใช่เรื่องของเรา
 ง. ถูกต้อง เพราะ แสดงให้เห็นถึงความมีเมตตา และความมีศีลธรรม
30. จากเรื่องนี้นักเรียนคิดว่าหนุมาริมีความรู้สึกอย่างไร
- ก. ดีใจ
 ข. ภูมิใจ
 ค. ตื่นเต้น
 ง. ใฝ่ใจ
31. ถ้านักเรียนเป็นหนุมารินักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. เดินผ่านไป
 ข. ทำเป็นไม่เห็น
 ค. บอกให้คนอื่นช่วย
 ง. ช่วยเหลือคนตาบอด

32. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้
- ก. คิดดีได้ดี คิดชั่วได้ชั่ว
  - ข. ถ้าช่วยเหลือผู้อื่นแล้วจะได้คำชม
  - ค. การช่วยเหลือผู้อื่นทำให้เกิดความสุข
  - ง. การช่วยเหลือคนตาบอดทำให้เกิดความยุ่งยาก
33. ข้อใดเป็นข้อดีของการช่วยเหลือผู้อื่น
- ก. การได้รับเงินรางวัล
  - ข. เป็นที่รู้จักของคนอื่น
  - ค. ไม่มีเวลาทำงานของตนเอง
  - ง. เกิดความสบายใจ มีความสุข
34. ข้อใดเป็นข้อเสียของการช่วยเหลือคนที่เราไม่รู้จัก
- ก. เกิดความสบายใจ มีความสุข
  - ข. ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์
  - ค. จะได้รับคำชมจากคนที่ไม่รู้จัก
  - ง. อาจทำให้เกิดอันตราย เพราะ มีจลาจลมีเยอะ
35. เหตุใดเราจึงต้องทำความดี
- ก. ทำให้ผู้อื่นรอบข้างได้รับความสุข
  - ข. ทำให้เรามีความสุขทางใจ จิตใจผ่องใส
  - ค. ทำให้ได้รับสิ่งดี ๆ จากผู้อื่น
  - ง. ถูกทุกข้อ

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 36

“สมศักดิ์เป็นนักเรียนชั้น ม.3 ไปทัศนศึกษา ณ สวนสัตว์แห่งหนึ่ง ในระหว่างที่สมศักดิ์เดินลงจากเขา ได้เกิดอุบัติเหตุหล่มขาหัก และได้หยุดเรียนไป 3 สัปดาห์ เมื่อกลับมาเรียนเขารู้สึกว่ายากเรียนไม่ทันเพื่อน จึงพยายามอ่านหนังสือ แต่สมศักดิ์ก็ยังไม่เข้าใจและรู้สึกเป็นกังวลมาก เพราะอีก 1 สัปดาห์ ก็จะสอบปลายภาคแล้ว”

36. ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์นักเรียนควรแก้ปัญหาอย่างไรเป็นอันดับแรก
- ก. ระมัดระวังในการเดิน
  - ข. ไปค้นคว้าเพิ่มจากห้องสมุด

- ค. ให้ครูหรือเพื่อนอธิบายในส่วนที่ไม่เข้าใจให้ฟัง
ง. อ่านหนังสือและทำแบบฝึกหัดให้มากขึ้นกว่าเดิม

คำชี้แจง อ่านสถานการณ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 37 - 40

“เด็กชายสมโชค เป็นนักเรียนชั้น ม.1 ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากและเล่นจนดึก เมื่อพ่อแม่เห็นก็ดุอยู่เสมอ สมโชคจึงตัดสินใจมาโรงเรียนไม่ทันเคารพธงชาติเป็นประจำแม้บ้านจะอยู่ใกล้โรงเรียนก็ตาม เขาจึงถูกฝ่ายปกครองเรียกพบบ่อย ๆ ทำให้เขารู้สึกอายเพื่อน”

37. ปัญหาและสาเหตุสำคัญคืออะไร

- ก. สมโชคนอนตื่นสาย
ข. บ้านอยู่ใกล้โรงเรียนเกินไป
ค. สมโชคโดนพ่อแม่ดุว่า
ง. สมโชคชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์จนเกินเวลา

38. จากปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนเป็นสมโชคนักเรียนควรมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

- ก. นอนตั้งแต่หัวค่ำ
ข. ลดเวลาการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ค. ตั้งนาฬิกาปลุกให้ปลุกเร็วขึ้น
ง. สัญญากับครูฝ่ายปกครองว่าจะไม่มาโรงเรียนสายอีก

39. นักเรียนคาดว่าผลของการแก้ปัญหานักเรียนจะเป็นอย่างไร

- ก. สมโชคตื่นช้ากว่าเดิม
ข. สมโชคไม่โดนลงโทษ
ค. สมโชคเลิกเล่นเกมคอมพิวเตอร์
ง. สมโชคไปโรงเรียนทันเวลาและไม่ถูกฝ่ายปกครองเรียกพบ

40. นักเรียนคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาใดตามมา

- ก. ปัญหาชู้สาว
ข. ปัญหาการเรียน
ค. ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน
ง. ปัญหาความสัมพันธ์กับพ่อแม่

เฉลย
แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	21	ง
2	ก	22	ง
3	ค	23	ค
4	ง	24	ง
5	ง	25	ก
6	ค	26	ง
7	ง	27	ข
8	ง	28	ง
9	ง	29	ง
10	ค	30	ข
11	ง	31	ง
12	ง	32	ค
13	ก	33	ง
14	ง	34	ง
15	ก	35	ง
16	ข	36	ค
17	ง	37	ง
18	ค	38	ข
19	ง	39	ง
20	ค	40	ข

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 1

ชื่อกิจกรรม “ตัวตนของฉัน”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

การสร้างสัมพันธภาพคือสิ่งที่สำคัญ ช่วยให้นักเรียนเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่นได้ การชี้แจงในที่นี้เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมทุกคนมีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับจุดประสงค์ วิธีการ เวลา ข้อตกลง ในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและบรรลุจุดประสงค์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนในห้อง และนักเรียนกับครู
2. เพื่อให้นักเรียนทราบขอบข่ายของชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อร่วมมือปฏิบัติกิจกรรม

อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม

สื่อประกอบกิจกรรม

ใบงานเรื่อง “ตัวตนของฉัน”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ผู้วิจัยกล่าวความรู้สึกยินดีและชื่นชมที่นักเรียนตระหนักให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนแนะนำตนเองตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้ในใบงานเรื่อง “ตัวตนของฉัน” คือ 1) ชื่อ – นามสกุล / ชื่อเล่น ชั้นเรียน 2) คติประจำใจ ประสบการณ์ที่ประทับใจในอดีต และสิ่งที่คาดหวังจะทำในอนาคต

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียน ประมาณกลุ่มละ 4-5 คน ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกที่ได้รู้จักเพื่อนใหม่และเหตุผลที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ประทับใจในอดีต และสิ่งที่ยากทำในอนาคตจากกิจกรรม “ตัวตนของฉัน”

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนประทับใจ ทั้งในอดีตและสิ่งที่คาดหวังจะทำในอนาคต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันทบทวนวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิธีการและประเมินผลประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการร่วมกิจกรรมแนะแนว

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบงานจากใบงาน
2. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 ยินดีที่ได้รู้จัก
ใบงานเรื่อง “ตัวตนของฉัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนกรอกข้อมูลของตนเองเพื่อแนะนำตนเองให้เพื่อนๆ ได้รู้จักมากที่สุด

1. ชื่อ – นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

ชั้น ม. .... วิชาที่สอบเรียน .....

2. คดีประจำใจ .....

3. ประสบการณ์ที่ประทับใจ

.....

.....

.....

.....

4. สิ่งที่คุณคาดหวังที่จะเป็นในอนาคต ..เพราะอะไร?

.....

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

1. การที่ตัวเราฝึกใช้การคิดวิเคราะห์สม่ำเสมอจะทำให้ตัวเราเป็นคนอย่างไร
  - ก. ทำให้ตัวเราเป็นคนประมาท
  - ข. ทำให้ตัวเราเป็นคนสมาธิสั้น
  - ค. ทำให้ตัวเราสามารถแยกแยะและเข้าใจเรื่องต่างๆ ได้
  - ง. ถูกทุกข้อ
2. นักเรียนคนใดที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
  - ก. วันนี้ออกจากบ้านตึกเครื่อง น่าจะเกิดเหตุการณ์ไม่ดีแน่นอน
  - ข. วันนี้สอบคณิตศาสตร์ ต้องก้าวเท้าขวาวออกจากบ้านไม่ดีแน่นอน
  - ค. วันนี้ฝนตกพร้อมกับแดดออก น่าจะเกิดเรื่อง
  - ง. เมื่อคืนฝันว่ามีญาติสนิทตาย จึงไม่กล้าออกจากบ้านไปโรงเรียน

“ครูเปรียบเทียบความคิดของคนกับรถประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง
รถบรรทุก : เป็นรถคันใหญ่ที่สามารถบรรทุกอะไรไว้ได้มากมาย แต่ถ้าวิ่งเร็ว ๆ และเกิดแหก
โค้งก็แย่มากทีเดียว”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 3 - 5

3. ข้อดีของรถบรรทุกคืออะไร
  - ก. ไคร ๆ ก็ขับได้
  - ข. บรรทุกอะไรก็ได้
  - ค. สามารถขับไปไหนก็ได้
  - ง. เป็นรถที่แข็งแรง ปลอดภัย
4. ถ้าเปรียบเทียบรถบรรทุกกับความคิดของคนข้อใดถูกต้อง
  - ก. ตัดสินใจช้า
  - ข. คิดเห็นแก่ตัว
  - ค. สุขุมรอบคอบ
  - ง. ชอบคิดการใหญ่

5. จากข้อความข้างต้นมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
- ก. เราควรก้าวไปสู่อนาคตด้วยความหนักแน่น
  - ข. เราควรตัดสินใจให้รอบคอบและไม่ประมาท
  - ค. เราสามารถกำหนดโชคชะตาให้แก่ตนเองได้
  - ง. เราสามารถกำหนดความทุกข์และสุขได้ด้วยตนเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม “นิทานชวนให้คิด”

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นเพราะจะช่วยให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ และเข้าใจนิทานที่อ่านสามารถนำทักษะการอ่าน มาคิดวิเคราะห์เรื่องอื่นๆได้

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายนิทาน เรื่อง “ทำไมช้างจึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย” ได้
2. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เขียนสรุปนิทาน ได้อย่างเหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบความรู้ นิทาน เรื่อง “ทำไมช้างจึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย”
2. ใบงาน การคิดวิเคราะห์ เรื่อง “ทำไมช้างจึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย”

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทาน ว่ามีเรื่องใดที่น่าสนใจบ้างและนิทานเรื่องใดที่นักเรียนชอบ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ เริ่มจากการอ่านคร่าว ๆ แล้วอ่านโดยละเอียดอีกรอบ และอ่านซ้ำในเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต

แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดวิเคราะห์และจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และข้อคิดจากนิทาน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมานำเสนอหน้าชั้นเรียนว่าได้แก่งคิดอะไรบ้างและสามารถนำไปใช้ชีวิตได้อย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรม
2. ตรวจงานจากใบงาน
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

ใบความรู้

นิทานเรื่อง ทำไมช้างถึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย

ยังมีเสือหนุ่มตัวหนึ่งคร่ำยาก วันหนึ่งมันออกไปหากินตามปรกติ ขณะที่มันสอดสาย สายตาหาเหยื่ออยู่นั้น มันก็แลเห็นช้างตัวหนึ่งกำลังยืนอยู่ใต้ต้นไม้ มันจึงวางแผนที่จะจับช้างให้ได้ แล้วเสือกก็เดินตรงไปหาช้างทันที ฝ่ายช้างเมื่อเห็นเสือกเดินตรงมาหามันเช่นนั้น ครั้นจะวิ่งหนีไปก็ไม่ทัน จึงทำใจดีสู้เสือกแล้วพุดกบเสือกไปว่า

"สวัสดิ์ เจ้าเสือกผู้ยิ่งใหญ่ เจ้าจะไปไหนหรือ" ช้างพุด

"ข้าก็จะมาจับเจ้าไปเป็นอาหารนะสิ" เสือกตอบ

"ข้าก่อนเจ้าเสือกร้าย เจ้าคงไม่รู้หรอกว่าตอนนี้ ข้าไม่ได้เป็นอิสระแล้ว ข้าเป็นเชลยของอู"

ช้างพุด

"พุด โธ่เอ๊ย อย่ามาหลอกข้าเสียให้ยากเลย เจ้าตัวใหญ่ออกอย่างนี้ ใครจะกล้ามาจับเจ้าเป็นเชลยได้ นอกจากข้าเจ้าป่าผู้ยิ่งใหญ่ "

"นี่ไงเจ้าเห็น ไหม ขาของข้าถูกล่ามโซ่อยู่กับต้นไม้ นี่ก็เพราะข้าตกเป็นเชลยของมนุษย์"

ช้างพุดพร้อมยกขาที่ถูกล่ามโซ่ให้เสือกดู

"อะไรกันมนุษย์ตัวเล็กนิดเดียว ยังจับเจ้าล่ามโซ่ได้หรือ" เสือกถามอย่างสงสัย

"ก็ไฉนนะสิ มนุษย์ตัวเล็ก ๆ นี้แหละ ถึงจะไม่มีเขี้ยวเล็บ ไม่มีเขาหรืองา แต่มนุษย์นั้น มีปัญญา" ช้างตอบยืนยัน เสือกพอได้ยินช้างพุดถึงคำว่า "ปัญญา" ก็สนใจ จึงถามช้างขึ้นว่า

"อ้ายตัวปัญญาของมนุษย์มันวิเศษแค่ไหนเชียว ถ้าข้าเจอละก็จะจับกินเสียให้เช็ด"

"ปัญญาของมนุษย์ก็อยู่ที่ตัวมนุษย์สิเจ้าเสือกเอ๊ย ถ้าเจ้าอยากเห็นจริง ๆ ละก็รีบแก โซ่ที่ผูกขาข้าออกซิ แล้วข้าจะพาเจ้าไปดู

"ได้เลย" เสือกพุดแล้วตรงเข้าไปแก โซ่ที่ผูกขาช้างออก แล้วช้างก็เดินนำหน้าเสือก มุ่งสู่บ้านมนุษย์ทันที

เมื่อถึงบ้านมนุษย์แล้ว ช้างก็ตะ โคนเรียกมนุษย์ให้ออกมาพบข้างนอก ฝ่ายมนุษย์ไม่รู้ว่าเป็นใครมาเรียก ก็ออกมาจากบ้าน โดยที่ไม่ได้ระวังตัว ทันใดนั้น เสือกซึ่งรอจ้งหวะอยู่แล้ว จึงตะครุบตัวมนุษย์ไว้ในกรงเล็บอย่างง่ายดาย มันหัวเราะเยาะด้วยเสียงอันดัง ที่สามารถเอาชนะมนุษย์ผู้พิชิตช้างได้ เสือกจึงหัน ไปพุดกับช้างว่า

"เจ้าช้าง ไหนเจ้าว่ามนุษย์มีปัญญาเก่งกล้า ยังไม่ทันได้ต่อสู้เลย ข้าก็จับมันได้แล้วและข้าจะกินมันเสียเดี๋ยวนี้แหละ" มนุษย์เมื่อได้ยินเสือกพุดอวดตัวเช่นนั้น ก็ใช้ปัญญาของตนต่อสู้กับเสือกทันที โดยพุดกับเสือกว่า

"ซัก่อนเจ้าเสือ ถ้าเจ้ากินข้าตอนนี้ เจ้าก็จะไม่มีโอกาสเห็นตัวปัญญาของข้าเลย" เสือได้ยินดังนั้นก็หยุดชะงัก แล้วถามมนุษย์ไปว่า

"ไหนละตัวปัญญาของเจ้า ก่อนตายเอาออกมาอวดข้าหน่อยเป็นไง"

"ได้ซิ ถ้าเจ้าอยากดู แต่ตัวปัญญาของข้าอยู่ในบ้าน ถ้าอยากเห็น เจ้าต้องปล่อยข้าไปข้าจะได้ไปจูงมันออกมาให้เจ้าดู" ฝ่ายเสืออยากเห็นตัวปัญญาเป็นนกหนา จึงหลงกลปล่อยมนุษย์ไป มนุษย์เมื่อถูกปล่อยตัวเป็นอิสระแล้ว ก็วางแผนจัดการกับเสือ

"ระวังนะเจ้าเสือ ตัวปัญญาของข้ามันตกใจง่าย ถ้ามันเห็นเจ้าเข้า มันจะวิ่งหนีเข้าบ้านแล้วจะไม่ยอมออกมาอีกเป็นเด็ดขาด" มนุษย์กล่าว

"แล้วเจ้าจะให้ข้าทำอะไร" เสือถาม

"ไม่ยาก เจ้ามาให้ข้าจับมัดไว้กับต้นไม้เสื่อกี่เส้นเรื่อง" มนุษย์เสนอความคิด

"ตกลง" เสือตอบ

มนุษย์ก็จัดการมัดเสือไว้กับต้นไม้ แล้วก็เดินเข้าบ้านไป และออกมาพร้อมกับหวายในมือ เสือเห็นมนุษย์ถือหวายออกมาก็แปลกใจ จึงถามว่า

"ไหนละตัวปัญญาของเจ้า ไม่เห็นจูงออกมาให้ข้าดู" มนุษย์ชูหวายขึ้นแล้วพูดว่า

"นี่ไงละตัวปัญญาของข้า"

"อายนั่นมันหวาย จะเป็นตัวปัญญาได้อย่างไร" เสือแย้ง

"นี่แหละตัวปัญญาของข้าอายเสือหน้าโง่ เจ้ามันอวดเก่งนัก ข้าจะสั่งสอนให้รู้สำนึกเสียบ้าง" พอมนุษย์พูดขาดคำ ก็หวดเสือด้วยหวายอย่างมันมือ จนนับครั้งไม่ถ้วน

ฝ่ายช้างที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ ได้เห็นเหตุการณ์ทั้งหมด ก็หัวเราะด้วยความชอบใจ เพราะด้วยปัญญาของมนุษย์มนุษย์ไม่เพียงรอดชีวิต มันเองก็รอดชีวิตด้วย ช้างหัวเราะใหญ่ หัวเราะเสียจนน้ำตาไหลพรากอาบแกม ดวงตาของช้างเลยเล็กลง เล็กลง จนเหลือเท่าที่เห็นจนทุกวันนี้ ซึ่งไม่สมกับตัวของมันเลย ก็เพราะหัวเราะมากนั่นเอง

ฝ่ายเสือเมื่อถูกโบยด้วยหวายก็เจ็บปวดแสนสาหัส คั้นทูนทูลายไปมาจนเชือกขาด มันจึงวิ่งหนีอย่างสุดชีวิต จนถึงบัดนี้เสือกี่ยังไม่รู้ว่าปัญญาของมนุษย์คืออะไร เสือเดินโซซัดโซเซไปขอความช่วยเหลือจากสัตว์ในป่าให้ช่วยรักษารอยแผลจากการถูกโบยด้วยหวาย แต่ไม่มีสัตว์ใดช่วยเหลือ มีแต่สมน้ำหน้า เพราะเสือได้รังแกสัตว์อื่น ไว้มากนั่นเองตัวของเสือจึงมีแผลเป็นและกลายเป็นลายให้เห็นมาจนทุกวันนี้

ใบงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์จากนิทานเรื่อง “ทำไมช้างถึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย” ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนิทานเรื่อง “ทำไมช้างถึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย”

.....

.....

.....

.....

2. หากนักเรียนเป็นเสือ นักเรียนจะกระทำเหมือนกับเสือหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนชอบนิทานเรื่อง “ทำไมช้างถึงตาเล็ก ทำไมเสือถึงมีลาย” หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4. จากนิทานนักเรียนชอบตัวละครไหนที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

1. ถ้าเปรียบเทียบไม้ห่วยกับคน ในนิทานเรื่องนี้ จะเปรียบเทียบได้เป็นส่วนใดของคน
  - ก. สมอ
  - ข. ลำไย
  - ค. กระจ่าง
  - ง. กระจุก
2. เสือในนิทานนี้เกิดความผิดพลาดเพราะเขาไม่สำนึกในเรื่องใด
  - ก. จงรู้จักกาลเทศะ
  - ข. จงรู้จักคิดก่อนทำ
  - ค. จงอดทนต่อความลำบาก
  - ง. จงแก้ไขในสิ่งที่ผิด
3. “นกน้อยทำรังแต่พอตัว” ข้อความนี้ต้องการสอนถึงอะไร
  - ก. ความมานะอดทน
  - ข. การประมาณตน
  - ค. การสร้างตนเอง
  - ง. การประหยัดคดออม
4. ข้อใดจัดว่าไม่อยู่ประเภทเดียวกัน
  - ก. ช้าง
  - ข. ม้า
  - ค. แมว
  - ง. วัว
5. ข้อใดจัดว่าอยู่ประเภทเดียวกันทั้งหมด
  - ก. ตะกร้า – ชะลอม – เข่ง
  - ข. เตียง – เพดาน – หน้าต่าง
  - ค. กระท่อม – บ้าน – กรง
  - ง. กิน – ดื่ม – แก้ว

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 3

ชื่อกิจกรรม สื่อสารดีมีเพื่อน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

ในสังคมของมนุษย์สิ่งสำคัญอีกหนึ่งอย่างคือ “การสื่อสาร” ความสำคัญของการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น จึงควรมีรูปแบบการสื่อสารแบบใช้ภาษาและท่าทาง รวมถึงการฝึกการสื่อสารแบบใช้ภาษาและท่าทางที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกรูปแบบการสื่อสารแบบใช้ภาษาและท่าทางได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
3. เพื่อให้ผู้เรียนแสดงการสื่อสารที่เหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน เรื่อง การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพ
2. ใบงาน เรื่อง สื่อแบบนี้ ชอบหรือไม่ชอบ
3. ใบความรู้เรื่อง การสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ชวนพูดคุยเกี่ยวกับการทำใบงาน เพื่อให้นักเรียนได้เขียนตอบตามความเข้าใจและประสบการณ์ที่มี

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน แสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อฝึกการสื่อสารหลากหลายรูปแบบของแต่ละคน จากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มของแต่ละคน เขียนตอบในใบงาน เรื่อง สื่อสารแบบนี้ ชอบหรือไม่ชอบ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ชวนให้นักเรียนได้คิดและสรุปประเด็นสำคัญได้ และสามารถแชร์แนวคิดของแต่ละคนแต่ละกลุ่มเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าที่ละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ให้นักเรียนได้คิดและสรุปได้ว่า การสื่อสารเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถช่วยให้เราอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น
3. ตรวจใบงาน
4. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

“ไม่มีใครรังเกียจเธอหรือ รูปร่างหน้าตา ทำเองไม่ได้ และความพิการของเธอก็มีคนเห็นใจ อย่างมองตนเองเป็นคนมีปมด้อยสิจ๊ะ ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 1 - 2

1. จากข้อความข้างต้น ผู้พูดคิดว่าผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไร

- ก. น้อยใจ
- ข. รังเกียจ
- ค. อึดอัดใจ
- ง. ไม่พอใจ

2. ข้อความข้างต้นมีเนื้อหาในลักษณะใด

- ก. อบรม
- ข. สั่งสอน
- ค. ตักเตือน
- ง. ปลอบใจ

“ ทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้สมัครประธานนักเรียนหาเสียงเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อให้ นักเรียนอื่น ๆ ได้ศึกษาตัวตนของตน ผู้สมัครคนหนึ่ง แจกขนมเพื่อน เพื่อเป็นคำตอบแทนให้ เลือกลงตน ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 3 - 5

3. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน

- ก. การสมัคร
- ข. การหาเสียง
- ค. การเลือกตั้ง
- ง. การแจกสิ่งของ

4. ผู้สมัครที่แจกขนมเป็นคนเช่นไร

- ก. ไม่ซื่อสัตย์
- ข. เป็นคนมีน้ำใจ

- ค. เอาเปรียบเพื่อนและผู้อื่น
- ง. อยากเป็นประธานมาก
- 5. การหาเสียงที่ดีควรใช้วิธีใด
  - ก. การแจกขนม
  - ข. การพูดทับถมคู่แข่ง
  - ค. การพูดยกย่องคู่แข่ง
  - ง. การพูดเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 4

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม เรียนดีต้องมีเทคนิค

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

การเรียนรู้ไม่ดีขึ้นย่อมมีสาเหตุ หากนักเรียนค้นหาจุดอ่อนของตนเองแล้วจัดการปรับปรุงแก้ไขโดยการคิดวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ก็จะส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ผลการเรียนของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนหาแนวทางในการปรับปรุงผลการเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบความรู้ “วิธีง่ายๆช่วยให้นักเรียนดี”
2. ใบงานเรื่อง “การวิเคราะห์ปัญหา”

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ผู้วิจัยถามนักเรียนถึงผลการสอบใครได้คะแนนสูงสุดแต่ละวิชาในชั้นเรียน
2. นักเรียนแต่ละคนนำผลการสอบมาพิจารณา

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละคนเขียนสาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนต่ำไม่เป็นที่พอใจของตนเอง

ลงในใบงาน เรื่อง “การคิดวิเคราะห์ปัญหา” แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และพิจารณาว่าตนเองควรมีแนวทางอย่างไรเพื่อให้มีผลการเรียนดีขึ้น

2. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4 - 5 คน เพื่อสะท้อนความคิด

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1. ผู้วิจัยสุ่มนักเรียนประมาณ 4 - 5 คน ให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอแนวทางที่จะทำให้ผลการเรียนของตนเองดีขึ้นในห้องเรียน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดออกมาบอกสาเหตุที่ทำให้ผลการเรียนของตัวเองดีขึ้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ
1. ผู้วิจัยบอกเทคนิคในการเตรียมตัวสอบตามใบความรู้ “แนววิธีการเตรียมตัวสอบ”
2. ผู้วิจัยกับนักเรียนร่วมกันสรุปและสร้างข้อตกลงว่าจะนำไปปฏิบัติใช้จริง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรม
2. ตรวจสอบจากใบงาน
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

ใบความรู้

เรื่อง วิธีง่าย ๆ ช่วยให้การเรียนดี

1. นักเรียนต้องศึกษาดารงสอบเวลาและสถานที่ให้ดี
2. ทำให้ดี ถ้าใจเหมอลอยเวลาดูหนังสือ แก้ได้โดยการกำหนดตัวเองดูหนังสือให้ได้เท่านั้นเท่านั้นในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ แล้วตั้งเวลาให้ตัวเอง เช่น ถ้าดูหนังสือครบตามที่กำหนดก็ออกไปเดินเล่นหรือทำอย่างอื่นได้ 15 นาที
3. ปรึกษากับเพื่อน ๆ นัดให้เพื่อนที่ดูหนังสือมาเรียบร้อยแล้ว ลองมาตั้งคำถามกัน ผลัดกันถาม ผลัดกันตอบ
4. แบ่งเวลาในการทำข้อสอบ พยายามตอบแต่เนื้อหาสำคัญ และมีเวลาเหลือให้ตรวจทาน
5. แบ่งเวลาอ่านหนังสือให้เหมาะสม ควรแบ่งเวลาอ่านหนังสือให้มากกว่าปกติ
6. สร้างวิธีการย่อข้อความที่จะช่วยให้ความจำได้ดีขึ้น เช่น การใช้ปากกาขีดเส้นประโยคหรือข้อความสำคัญ เพื่อทำให้จำได้ดีขึ้น
7. ฝึกทำข้อสอบของปีก่อน ๆ หรือแบบฝึกหัดของรุ่นพี่
8. รักษาสุขภาพให้ดี ควรมีการพักผ่อนที่เพียงพอหลังจากการอ่านหนังสือ
9. ไม่ควรนอนดึก ไม่ควรมาเร่งอ่านหนังสือในคืนวันก่อนสอบ

ใบงาน
“การคิดวิเคราะห์ปัญหา”

ชื่อ – นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนต่ำไม่เป็นที่น่าพอใจของตนเองลงในใบงาน การคิดวิเคราะห์ปัญหาและพิจารณาว่าตนควรมีแนวทางปรับปรุงตนเองในด้านการเรียนอย่างไรเพื่อให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น

สาระการเรียนรู้ที่ได้คะแนนต่ำ	สาเหตุ	แนวทางปรับปรุงตนเอง ในด้านการเรียน
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ ท่านอนที่ดีที่สุดของคนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ปกติ คือ นอนหงาย แขนทั้งสองวางราบไว้ข้างลำตัว เพราะกระดูกสันหลังของมนุษย์นั้นตรง ฉะนั้นการนอนหงายจะทำให้กระดูกสันหลังยืดตรงไม่เสียหาย ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 1 - 3

1. ข้อใดผิดจากข้อความนี้
  - ก. คนสุขภาพปกติอนหงาย
  - ข. มนุษย์ทุกคนต้องนอนหงาย
  - ค. ท่านอนที่ดีคือการนอนหงาย
  - ง. กระดูกสันหลังของมนุษย์ตั้งตรง
2. ถ้าไม่นอนหงายจะมีผลเสียอย่างไร
  - ก. สุขภาพไม่ดี
  - ข. นอนไม่หลับ
  - ค. อาหารไม่ย่อย
  - ง. กระดูกสันหลังเสียวง่าย
3. ข้อความนี้เป็นเรื่องประเภทใด
  - ก. ข่าว
  - ข. โฆษณา
  - ค. ประกาศ
  - ง. บทความ

“มีอายุร้อยหนึ่ง   นานนัก
 ศิลชื่อปัญญาจกจก   ไปรู้
 ขวบเดียวเด็กูรู้รัก   ยานิจ ศิลนา
 พระตรีศตรเสริญผู้   เด็กนั้นเกิดศรี”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 4 - 5

4. ใจความของโคลงบทนี้เป็นประเภทใด

- ก. คำสั่ง
- ข. คำสอน
- ค. คำแนะนำ
- ง. คำอธิบาย

5. โคลงนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การเป็นเด็ก
- ข. การเป็นผู้ใหญ่
- ค. การรักษาศีลห้า
- ง. การเป็นผู้ประเสริฐ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฏิเสธในวันนี้ เพื่อสิ่งที่ดีในวันหน้า

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

สามารถคิดแยกแยะผลดีผลเสียของการปฏิเสธในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการช่วยเตรียมตัวเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะหน้าจะ ได้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และสามารถป้องกันตนเองจากสถานการณ์อันตรายที่ไม่คาดคิดได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกวิธีการปฏิเสธอย่างประนีประนอม
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดแยกแยะผลดีผลเสียของการปฏิเสธในชีวิตประจำวันที่มีต่อตนเองและผู้อื่นได้
3. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการปฏิเสธในสิ่งที่ผิด

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน เรื่อง “สิ่งที่ฉันปฏิเสธ”
2. ใบความรู้ “การปฏิเสธอย่างประนีประนอม”
3. ใบงาน เรื่อง “เล่าสู่กันฟัง”

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ผู้วิจัยนำเข้าสู่กิจกรรมและบรรยายถึงการปฏิเสธอย่างประนีประนอม
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าถึงประสบการณ์การปฏิเสธที่ผ่านมา

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมตามใบงาน เรื่อง “สิ่งที่ฉันปฏิเสธ” โดยมี
การยกตัวอย่างเรื่องที่จะปฏิเสธ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยสุ่มถามนักเรียน 4 - 5 คน เพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวีรปฏิเสธ
ผลดี ผลเสียที่เกิดขึ้นของแต่ละคน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนบอกข้อดีข้อเสีย ของการปฏิเสธ
2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงแนวคิดที่ได้จากการทำกิจกรรมในครั้งนี้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย
3. ตรวจจากใบงาน
4. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

ใบความรู้ “การปฏิเสธอย่างประนีประนอม”

การเจรจาเพื่อปฏิเสธอย่างประนีประนอม เป็นการเจรจาเพื่อรักษาจุดยืนของเรา ในเรื่องที่เราไม่ต้องการทำตามคำชักชวนของบุคคลรอบข้างเรา การปฏิเสธอย่างประนีประนอม จะเป็นการรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันซึ่งควรฝึกเป็นประจำในระยะแรกของการฝึกอาจจะทำได้ไม่ดีนัก แต่ถ้าฝึกต่อไปและพยายามนำวิธีการไปใช้ก็จะสามารถปฏิเสธอย่างประนีประนอมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมชาติ การเจรจาเพื่อปฏิเสธอย่างประนีประนอมมีขั้นตอนการเจรจา 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 บอกความรู้สึกของตนเอง ต่อเรื่องที่ถูกรบกวน

- ✱ ฉันรู้สึกไม่สบายเลย ถ้าฉัน.....
- ✱ ฉันรู้สึกยุ่งยากใจ ถ้าจะต้อง.....
- ✱ ฉันสับสนมาก ถ้าจะต้อง.....
- ✱ แย่แน่เลยถ้าฉัน.....

ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนะแนวทางที่เราอยากจะทำให้คู่เจรจากับเราปฏิบัติ

- ◇ เอาอย่างนี้ได้ไหม ถ้าเราจะ.....
- ◇ ฉันคิดว่าเราควร.....ดีกว่านะ
- ◇ ฉันอยากให้เธอ.....

ขั้นตอนที่ 3 สอบถามความรู้สึกกับคู่เจรจากับข้อเสนอของเรา

- ☑ คงจะดีกับเธอนะ.....
- ☑ เธอกงเห็นด้วยกับฉันนะ.....
- ☑ คุณคงจะชอบนะ.....
- ☑ ไม่ยุ่งยากกับเธอนะ.....
- ☑ เธอรู้สึกดีขึ้นแล้วนะ.....

ขั้นตอนที่ 4 กล่าวสรุปและขอบคุณเมื่อคู่เจรจาเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของเรา

- ⊕ ขอบคุณมากครับ/ค่ะ
- ⊕ ฉันดีใจจัง ที่เธอชอบ.....ขอบคุณมากนะ
- ⊕ วิเศษเลยที่เธอรู้สึกดีขึ้น.....ขอบคุณมากนะ
- ⊕ ดีใจที่ไม่ทำความลำบากให้เธอ.....ขอบคุณมากนะ

ใบงาน
เรื่อง “สิ่งที่ฉันปฏิเสธ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่คำตอบในตารางคำถามของแต่ละข้อ

ชื่อ – นามสกุล ..... ชั้น.....เลขที่.....

เรื่องที่ปฏิเสธ	วิธีการปฏิเสธ	ข้อดี	ข้อเสีย
1. เพื่อนชวนโดดเรียนไปโรงหนัง			
2. เพื่อนชวนสูบบุหรี่			
3. เพื่อนชวนดื่มเบียร์ในงานเลี้ยงสังสรรค์			
4. เพื่อนชวนเที่ยวกลางคืน			
5. เพื่อนชวนใช้โทษจดโน้ตเข้าตอนสอบ			

ใบงาน เรื่อง เล่าสู่กันฟัง

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่มย่อยตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5 - 6 คน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพื่อนเคยชักชวนให้ไปทำเรื่องไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จากข้อ 1 นักเรียนทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. จากการกระทำในข้อ 2 ผลที่ตามมาเป็นอย่างไร และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่ม.....

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ ปรีญเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว ขณะนี้กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เวลาที่พ่อดื่มเหล้ามา กลับมาจะทะเลาะกับแม่เป็นประจำ บ้างครั้งก็ทำร้ายแม่กับปรีญด้วย แม่ก็ชอบไปเล่นการพนันในหมู่บ้านแทบทุกวัน ปรีญเกิดความรู้สึกเบื่อกที่จะกลับบ้าน และพบเห็นแต่เรื่องเก่า ๆ เสมอ เขาจึงหันไปคบเพื่อนगेเร และได้รับการชักชวนให้สูบบุหรี่ ดมกาว เพื่อให้ลืมสภาพที่น่าเบื่อหน่ายที่บ้าน หลังจากนั้นเป็นต้นมาปรีญก็ติดยาเสพติดหนักเข้า ร่างกายทรุดโทรมการเรียนตกต่ำมาก จนต้องออกจากโรงเรียนในที่สุด ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 1 - 5

1. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้ปรีญติดยาเสพติด ที่เด่นชัดที่สุด
  - ก. การคบเพื่อนगेเร
  - ข. แม่ชอบเล่นการพนัน
  - ค. พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน
  - ง. การเรียนตกต่ำ
2. จากสถานการณ์ข้างต้น ข้อใดเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดปัญหากับปรีญมากที่สุด
  - ก. เบื่อบ้าน
  - ข. หลงเชื่อคนอื่น
  - ค. ถูกไล่ออกจากโรงเรียน
  - ง. ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว
3. จากสถานการณ์ ข้อใดคือข้อสรุปที่ถูกต้อง
  - ก. ยาเสพติดทำให้ขาดสติ
  - ข. คบเพื่อนगेเรทำให้ติดยาเสพติด
  - ค. ยาเสพติดเกิดจากปัญหาครอบครัว
  - ง. ยาเสพติดทำลายสุขภาพและอนาคต
4. จากสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนคิดว่ากลุ่มใดย่น่าจะช่วยแก้ปัญหาได้ดีที่สุด
  - ก. โรงเรียนและครู
  - ข. ครอบครัวและเพื่อน
  - ค. สถานพยาบาลและแพทย์
  - ง. ชุมชน และเจ้าหน้าที่บ้านเมือง

5. จากสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนสามารถประเมินสภาพของชุมชนนี้ได้อย่างไร
- ก. โรงเรียนไม่ดี
  - ข. สภาพสังคมเสื่อมโทรม
  - ค. ครูไม่สนใจนักเรียน
  - ง. คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนไม่ดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม มิตรภาพระหว่างเพศ

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

ในสังคมปัจจุบันมีความแตกต่างทางเพศสภาพมากมาย จึงควรมีวิธีการปฏิบัติตนในทางที่ดีและเหมาะสมในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางเพศอย่างไรให้เกิดประโยชน์เพื่อเกื้อกูลต่อกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความแตกต่างทางเพศของบุคคลในสังคม
2. เพื่อให้ให้นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางเพศอย่างไรให้เกิดประโยชน์เพื่อเกื้อกูลต่อกัน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถเห็นมุมมองและเข้าใจเรื่องเพศสภาพมากขึ้น

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน เรื่อง เหมือนหรือต่างระหว่างเพศ
2. ใบงาน เรื่อง เพื่อนฉัน
3. ใบงาน เรื่อง การสร้างมิตรภาพระหว่างเพศแบบกัลยาณมิตร

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผู้วิจัยพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กับนักเรียนว่าเข้าใจเรื่องเพศเช่นอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

1. ผู้วิจัยอธิบายความรู้เบื้องต้นเรื่องเพศที่เกี่ยวกับเรื่องระหว่างมิตรภาพต่างๆ
2. ผู้วิจัยแจกใบงานให้นักเรียนบอก

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าห้องและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัย และนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรมและจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมทำกิจกรรม
2. ตรวจงานจากใบงาน
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ ขณะที่กระผมกำลังรอรถเมล์เพื่อที่จะกลับบ้าน ก็ได้มองไปเห็นรถมอเตอร์ไซค์ ซึ่งมีผู้ชายแต่งตัวดีสองคนมาจอดขนานด้านข้างถนน ผู้ชายคนหนึ่งเดินลงไปทำทีเหมือนจะไปสอบถามเส้นทางกับผู้หญิงคนหนึ่งที่นั่งอยู่ พอผู้หญิงคนนั้นเปลอกก็โดนผู้ชายคนที่นั่งซ้อนท้ายมาจับรถมอเตอร์ไซค์คันนั้น คว่ำกระเป๋าสะพายจากผู้หญิงคนนั้น แล้วก็รีบขึ้นรถหนีไป ส่วนผู้หญิงคนนั้นก็ร้องเรียกให้คนช่วยเหลือ”

จากข้อความ ตอบคำถาม ข้อ 1 - 5

1. จากสถานการณ์ดังกล่าวข้อใดที่เป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญของสถานการณ์
  - ก. นั่งรรถห้ามหลับเด็ดขาด
  - ข. ที่ป้ายรถเมล์เป็นสถานที่ที่เสี่ยงอันตราย
  - ค. เวลามีคนแปลกหน้ามาถามอะไรห้ามพูดคุยด้วยดีที่สุด
  - ง. คนเรารู้หน้าแต่ไม่รู้จักดังนั้นเวลาพบคนแปลกหน้ามาทักควรระวังตัว
2. ขณะเกิดเหตุ ผู้พุดอยู่ที่ใด
  - ก. หน้าบ้าน
  - ข. ข้างถนน
  - ค. ป้ายรถเมล์
  - ง. บนรถเมล์
3. จากสถานการณ์ข้างต้น การกระทำของคนร้าย เรียกว่าอะไร
  - ก. ปล้น
  - ข. ขโมย
  - ค. โจรกรรม
  - ง. ชิงทรัพย์
4. ถ้านักเรียนเป็นผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ในขณะที่เกิดเหตุการณ์สิ่งแรกที่นักเรียนจะทำคืออะไร
  - ก. โทรศัพท์แจ้งตำรวจให้มาจับกุม
  - ข. วิ่งเข้าไปขัดขวางคนร้ายที่กระชากกระเป๋า
  - ค. วิ่งเข้าไปแย่งกุญแจรถจากคนขับมอเตอร์ไซค์
  - ง. วิ่งเข้าไปทำให้รถมอเตอร์ไซค์ล้มลงเสียหลักจะได้จับได้ง่าย

5. จากสถานการณ์ข้างต้น ผู้พุดมีความมุ่งหมายอย่างไร

ก. แข็งความ

ข. โฆษณา

ค. ให้สัมภาษณ์

ง. แนะนำ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 7

ชื่อกิจกรรม แคลคิดชีวิตก็เปลี่ยน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

ปัญหาย่อมเกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกันในสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมที่เล็กหรือใหญ่ ทั้งปัญหาจากคนในสังคมและปัญหาที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม เพราะฉะนั้นการฝึกคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีเหตุมีผล จะส่งผลให้การดำเนินชีวิตในสังคมเป็นไปอย่างมีความสุขและราบรื่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และตัดสินใจแก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ และได้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการใช้ทักษะการคิด ที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

สื่อประกอบกิจกรรม

ใบงานเรื่อง “เรื่องช่วยชีวิต”

การดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ผู้วิจัยสนทนาลามนักเรียนเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเหตุการณ์ใดที่คิดว่าเป็นปัญหา และมีวิธีแก้ปัญหอย่างไร
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนมองถึงปัญหาใหม่ๆภายในสังคมไทยว่ามีปัญหามากมาย และผู้ที่อยู่ในสังคม ใด้อย่างมีความสุขจะต้องกล้าที่จะเผชิญกับปัญหาและมีวิธีการจัดการปัญหาอย่างมีเหตุผล

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ผู้วิจัยให้นักเรียนทำใบงาน เป็นรายบุคคล และสุ่มนักเรียน 3 - 4 คน ให้ออกมาตอบคำถาม เรื่อง “เรื่องช่วยชีวิต”

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป บุคคลที่มีการตัดสินใจไม่เหมือนกัน ถึงแม้ตัดสินใจเหมือนกันแต่เหตุผลอาจจะต่างกัน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

1. นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอ หรือ นักเรียนที่ยกมือขออาสาในการออกมานำเสนอ
2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป ว่าการตัดสินใจจะทำได้ ควรตระหนักคิดเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่น การวางแผนอย่างมีระบบ มีคุณธรรม และมีสติปัญญา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการนำเสนอ
3. ตรวจสอบงานจากใบงานที่นักเรียนทำ
4. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

ใบงาน

เรื่อง “เรือช่วยชีวิต”

ประเทศไทยเกิดปัญหาจากอุทกภัยครั้งใหญ่ในรอบหลายสิบปี เกิดปัญหาน้ำท่วมหนัก แพร่กระจายเป็นวงกว้าง ด้วยปริมาณน้ำที่มีมากมามหาศาล ทำให้บ้านเรือน ไร่นา แหล่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตลอดจนวัด โรงเรียนต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความเสียหาย นักเรียนเป็นอีกคนหนึ่งประสบอุทกภัยดังกล่าว บ้านถูกน้ำท่วม ต้องอาศัยอยู่ในบ้าน การคมนาคม การสื่อสาร น้ำประปา ไฟฟ้าถูกตัดขาด นักเรียนติดอยู่บนบ้านเป็นเวลานาน 1 สัปดาห์ อาหารและน้ำดื่มเริ่มจะหมดลง เราควรทำอย่างไรดี ขณะนั้นมีเรือกู้ชีพลำหนึ่งผ่านทางมา และเข้าให้การช่วยเหลือ แต่เนื่องจากต้องไปช่วยอีกหลายบ้าน เครื่องอุปโภคและบริโภคก็มีจำกัด จากของที่เตรียมมาให้ นักเรียนเลือกไว้เพียง 3 อย่างเท่านั้น นักเรียนจะเลือกอะไรจากสิ่งต่อไปนี้ พร้อมบอกเหตุผลประกอบว่าทำไมถึงเรื่องสิ่งนี้

1. ปลากระป๋อง	6. ไฟแช็ก
2. ไฟฉาย	7. กะละมัง
3. เรือยาง	8. ผ้าขาวม้า
4. เตาด่าน	9. ข้าวสาร
5. มาม่า	10. น้ำดื่ม

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ ปัญหาความรุนแรงของยาเสพติดมาจากการที่บุคคลในครอบครัวค้ายาเสพติดเอง ซึ่งผู้ค้ายาเสพติดมักอ้างว่าทำเพื่ออนาคตของครอบครัว แต่ความเป็นจริงเป็นเพราะเห็นเงินเป็นใหญ่ โดยขาดความสำนึกว่าเป็นลูก หลาน ญาติพี่น้องในครอบครัวว่าจะเสี่ยงต่อการเสพยาหรือติดยาก็ยังไม่ยอมเลิกขายยาเสพติด จึงส่งผลให้คนในครอบครัวติดยาเสพติด และค้ายาเสพติดไปให้คนอื่น ๆ ก่อให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อประเทศในอนาคต”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 1 - 5

1. ข้อใดเป็นสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากสถานการณ์นี้ ชัดเจนที่สุด
  - ก. ความ โลก
  - ข. การว่างงาน
  - ค. ความยากจน
  - ง. ครอบครัวขาดความสำนึกในหน้าที่
2. จากสถานการณ์ดังกล่าว ข้อใดเป็นผลที่เกิดขึ้น ที่ชัดเจนที่สุด
  - ก. ครอบครัวแตกแยก
  - ข. มีแหล่งค้ายาเพิ่มขึ้น
  - ค. ผู้ค้ายาเสพติดถูกดำเนินคดี
  - ง. เยาวชนติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น
3. จากสถานการณ์ดังกล่าว ข้อใดสรุปได้ถูกต้อง
  - ก. ยาเสพติดป้องกันได้
  - ข. ผู้ซื้อติดยาผู้ค้าติดคุก
  - ค. ยาเสพติดทำลายสังคม
  - ง. ยาเสพติด ติดยแล้วเลิกไม่ได้
4. นักเรียนคิดว่าวิธีการใด ที่ควรนำมาใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ดังกล่าว
  - ก. ย้ายไปอยู่ที่อื่น
  - ข. ให้คำแนะนำตักเตือน
  - ค. ไม่ซื้อขายหรือลองเสพ
  - ง. เพิ่มมาตรการลงโทษให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น

5. ข้อใดสามารถประเมินสถานการณ์ข้างต้น ได้ถูกต้อง
  - ก. ครอบครัวยุคปัญหา
  - ข. เงินคือสิ่งที่คนต้องการ
  - ค. ยาเสพติดทำลายทุกอย่างในครอบครัว
  - ง. ยาเสพติดทุกชนิดมีความร้ายแรงแตกต่างกันไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 8

ชื่อกิจกรรม คลื่นอารมณ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

ในช่วงวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น จะมีสภาวะอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ เพราะฉะนั้นควรเรียนรู้อารมณ์ด้านบวกและอารมณ์ด้านลบที่เกิดขึ้นกับตนเอง ผลกระทบของอารมณ์ที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนวิธีการจัดการกับอารมณ์ด้านบวกและด้านลบอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดบอกอารมณ์ด้านบวกและด้านลบ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลกระทบของอารมณ์ที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น
3. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวิธีการจัดการกับอารมณ์ด้านบวกและด้านลบได้

สื่อประกอบกิจกรรม

1. อุปกรณ์กิจกรรม ได้แก่ กระดาษรูปทรงใบหน้า, ปากกาดิน, สอ, สี เป็นต้น เพื่อให้วาดเขียนเป็นหน้ากาก
2. ใบงาน เรื่อง “อารมณ์ของฉัน”
3. ใบงาน เรื่อง “รู้ทันอารมณ์”
4. ใบงาน เรื่อง “ผลของอารมณ์”
5. ใบงาน เรื่อง “วิธีจัดการอารมณ์”

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผู้วิจัยชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับ “อารมณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันต่าง ๆ”

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ให้นักเรียนแต่ละคน ทำกิจกรรมสร้างหน้ากาอารมณ์ของตนเอง

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยให้นักเรียนทำใบงาน และให้นักเรียนที่ต้องการนำเสนอเป็นตัวอย่าง ออกมา
นำเสนอ

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปและอธิบายข้อคิดที่ได้จากการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปราย
3. ตรวจสอบจากใบงาน
4. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ มีกฎหมายจราจรใหม่ที่กำหนดให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ทุกคนเปิดไฟใส่หมวกกันน็อก และผู้ขับขี่ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ ถ้าใครฝ่าฝืนจะต้องถูกจับ และปรับด้วยเงิน ”
จากข้อความ ตอบคำถามข้อ 1 - 4

1. จากข้อความนี้ อะไรเป็นสาเหตุทำให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ถูกจับ
  - ก. เปิดไฟ
  - ข. ใส่หมวกกันน็อก
  - ค. มีใบอนุญาตขับขี่
  - ง. มีคนนั่งซ้อนท้าย
2. เวลาใดบ้างที่ข้อความนี้จะถูกประชาชนนำมาปฏิบัติ
  - ก. ขณะขับขี่รถจักรยานยนต์
  - ข. ขณะนั่งรถเมล์
  - ค. ขณะนั่งซ้อนมอเตอร์ไซค์รับจ้าง
  - ง. ขณะถือจักรยาน
3. ถ้าทุกคนทำผิดกฎหมายจราจร เหตุการณ์ใดจะเกิดขึ้น
  - ก. อุบัติเหตุบนถนน
  - ข. เดินทางไปมาไม่สะดวก
  - ค. รถติดเดินทางลำบาก
  - ง. จราจรทำงานหนัก
4. นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนี้หรือไม่
  - ก. เห็นด้วยเพราะเป็นกฎหมายที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม
  - ข. เห็นด้วยเพราะทำให้ทุกคนปลอดภัย
  - ค. ไม่เห็นด้วยเพราะเป็นการบังคับ
  - ง. ไม่เห็นด้วยเพราะยุ่งยาก

“วันหนึ่งแม่่วลีชากับแม่่วลีน้ำตาล พบกันบนสะพานไม้ เดินสวนกันไม่ได้ ทั้งสองหยุดคิดสักครู่หนึ่ง แล้วแม่่วลีชาก็หมอบให้แม่่วลีน้ำตาลเดินข้ามไป แม่่วลีทั้งสองจึงไม่ตกน้ำ” จากข้อความ ตอบคำถามข้อที่ 5

5. นักเรียนคิดว่าสะพานในเรื่องนี้เป็นอย่างไร

ก. ยาวมาก

ข. แคบมาก

ค. สูงมาก

ง. เล็กมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม เข้าใจฉัน เข้าใจเธอ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

ในปัจจุบันปัญหาส่วนใหญ่ที่ทุกครอบครัวต้องมี คือ ความไม่เข้าใจกัน ความขัดแย้ง และอื่น ๆ ปัญหาเหล่านี้มักถูกมองเป็นเรื่องเล็กและอาจถูกมองข้าม ไม่ได้รับการแก้ไขยอมทำให้เกิดปัญหาที่เกิดมาจากครอบครัวหรือทางบ้าน ซึ่งถ้าครอบครัวมีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องในเรื่องการปรับความเข้าใจของกันและกันจะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อกระบวนการคิด นักเรียนที่มีกระบวนการคิดที่ดีจะสามารถพัฒนาและเผชิญต่อไปในอนาคตได้

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนรู้ปัญหาและสามารถคิดวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ปัญหาได้
2. นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการคิด
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจคนในครอบครัวที่ต่างวัยของตนเองมากขึ้น

สื่อประกอบกิจกรรม

1. คลิปวิดีโอ เรื่อง “ความหมายที่เพิ่งเข้าใจ” ความยาววิดีโอ/ 3.00 นาที อ้างอิงจาก https://www.youtube.com/watch?v=A_8Iod890sI
2. ใบงาน เรื่อง “สิ่งสำคัญ”

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ผู้วิจัยนำเข้าสู่กิจกรรมโดยพูดถึงปัญหาต่างๆมากมายที่เกิดขึ้นในครอบครัวคนไทย เช่น ปัญหาเด็กหนีออกจากบ้าน ปัญหาพ่อแม่ไม่เข้าใจลูกและลูกก็คิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจ จึงเป็นสาเหตุหลักที่ควรแก้ไข

2. ผู้วิจัยนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวของคนไทย เช่น ช่วงอายุและวัยที่ต่างกัน ความคิดความเข้าใจของ Generation

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนรับชมคลิปวิดีโอ เรื่อง “ความหมายที่เพิ่งเข้าใจ”

2. ผู้วิจัยแจกใบงาน เรื่อง “สิ่งสำคัญ” ให้แก่นักเรียน

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ผู้วิจัยสุ่มนักเรียน ประมาณ 4-5 คน มานำเสนอหน้าชั้นเรียน และเสนอแนวทางการปรับความเข้าใจ การแก้ปัญหา พร้อมอธิบายขั้นตอนหรือเหตุผล

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการร่วมอภิปราย
3. ตรวจสอบงานจากใบงาน
4. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

ใบงาน
เรื่อง สิ่งสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามตามความคิดความเข้าใจของนักเรียน จากที่นักเรียนได้รับชมคลิปวิดีโอ เรื่อง “ความหมายที่เพิ่งเข้าใจ”

1. นักเรียนคิดว่าเด็กผู้หญิง รู้สึกอย่างไรบ้างในช่วงก่อนหนีออกจากบ้าน

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าเด็กผู้หญิง รู้สึกอย่างไรบ้างหลังจากที่ไปร้านอาหารตามสั่งบอก

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าแม่ของเด็กผู้หญิง รู้สึกอย่างไรบ้างในเรื่องนี้

.....

.....

.....

4. ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะเลือกทำพฤติกรรมอย่างไร เพราะอะไร และรู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ท้ายกิจกรรม

“ แหม ! ข้ามต้มของแม่หนูอร่อยจริง ๆ ฉันไม่เคยกินข้าวมากอย่างนี้เลย ทั้งปลาเค็มทอดก็หอมไม่เค็มมาก ส่วนข้ามต้มเม็ดข้าวก็เหนียวหนึบ ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อที่ 1 - 2

1. นักเรียนคิดว่าข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. คำชมเชย
- ข. คำตักเตือน
- ค. คำแนะนำ
- ง. คำโฆษณา

2. จากข้อความนี้คนฟังจะรู้สึกอย่างไร

- ก. สบายใจ
- ข. ปลื้มใจ
- ค. สมใจ
- ง. ถูกใจ

“ สมปู้ก สมตุ้ สมโชค และสมเป้ง อาศัยอยู่ในซอยเดียวกัน แต่ละคนเลี้ยงสัตว์คนละชนิด คือ กระจ่าย แมว ลิง และสุนัข สำหรับ สมตุ้ไม่ชอบกระจ่ายและสุนัข เขาไม่พูดกับเจ้าของสุนัขเพราะ สัตว์เลี้ยงไม่ถูกกัน แต่สมปู้กและเจ้าของสุนัขเป็นเพื่อนสนิทเรียนชั้นเดียวกันมาก่อน จึงพลอยเกลียดสมตุ้ไปด้วย สมโชคเลี้ยงกระจ่าย ซึ่งไม่ชอบที่ลิงมารังแกสัตว์ของตนและ ส่วนสมเป้งเลี้ยงลิงและเป็นเพื่อนกับเจ้าของกระจ่าย ”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อที่ 3 - 5

3. กรณีใด ไม่เป็น ปัญหาในสถานการณ์นี้

- ก. สมโชคไม่ถูกกับสมตุ้
- ข. สมตุ้ไม่ถูกกับเจ้าของสุนัข
- ค. สมตุ้ไม่ชอบกระจ่ายและลิง
- ง. สมปู้กไม่ถูกกับสมตุ้

4. จากสถานการณ์ การที่คนไม่พอใจกันเป็นเพราะเหตุใด
  - ก. บ้านเรือนใกล้เคียงกัน
  - ข. ขาดการคิดแยกแยะ
  - ค. พฤติกรรมของสัตว์เลี้ยง
  - ง. ชุรกิจการค้าที่ขัดผลประโยชน์
5. สมโชคและสมเป็งจะไม่มีปัญหาถ้าทั้งสองคนไม่ขาดสิ่งใด
  - ก. การคิดวิเคราะห์แยกแยะ
  - ข. การคุ้นเคยกันมาก่อน
  - ค. การเลี้ยงสัตว์ที่ไม่ดูกับสัตว์ชนิดอื่น
  - ง. การเลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

กิจกรรมที่ 10

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม คิดเป็นเห็นคุณค่าอาชีพ

ใช้เวลา 50 นาที

แนวคิด

โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร การใช้คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารที่เอื้อประโยชน์และสะดวกให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างหลากหลาย เช่นเดียวกันกับอาชีพใหม่ ๆ ที่เพิ่มมากขึ้น หรืออาชีพที่มีอยู่แล้วที่ได้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพนั้นมากขึ้น จึงควรมีการคิดที่มาสามารถแยกแยะได้เกี่ยวกับอาชีพที่สุจริตและทุจริต หรือลักษณะและคุณค่าต่ออาชีพทุกอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะและคุณค่าของอาชีพสุจริตต่อการดำรงชีวิตได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกข้อมูลอาชีพสุจริต ตามประสบการณ์ได้ เช่น ของบุคคลในครอบครัว
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับด้านอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ใบงาน เรื่อง ทักทายอาชีพสุจริต
2. ใบงาน เรื่อง ใบงานกลุ่มสถานีอาชีพ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียน โดยการถามนักเรียนทุกคนในห้องเรียน “ใครชอบหรือสนใจอาชีพที่อยากจะเป็นในอนาคต มีอาชีพอะไรบ้าง” ครูเขียนคำตอบของนักเรียนทุกคนไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน อยู่ใน กลุ่ม “ส”, กลุ่ม “จ”, กลุ่ม “ร”,
กลุ่ม “ต”

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลตามใบงาน เรื่อง สถานีอาชีพ

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ผู้วิจัยให้นักเรียนพูดคุยถามแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน และผู้วิจัยช่วยสรุป
เรื่อง “คิดเป็นเห็นคุณค่าอาชีพ”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำกิจกรรม

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

“ มีผู้ป่วยโรค COVID-19 ส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลและตลาดสด ซึ่งเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคและแหล่งเพาะเชื้อโรคที่สำคัญ ทางสาธารณสุขพยายามแก้ปัญหาโดยการชี้แจงให้ประชาชนรู้จักการป้องกันตนเอง โดยเลือกรับประทานอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ ใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ และสำหรับผู้ป่วย COVID-19 ที่เข้ารับการรักษา นั้นเมื่อแพทย์ตรวจพบว่าไม่มีเชื้อโรคแต่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ก็ควรอยู่โรงพยาบาลต่ออีกสักพัก และผู้ที่ใกล้ชิดหรืออยู่ที่บริเวณที่มีความเสี่ยง สามารถมาตรวจเช็ค และกักตัวเพื่อตรวจหาเชื้อโรคใน 14 วัน จนแน่ใจว่าไม่มีโรคดังกล่าว ผู้ที่เสี่ยงมักจะกลับบ้านทั้งที่ยังไม่สามารถตรวจพบโรค COVID-19 อย่างแน่ชัด จึงมีเชื้อโรคอยู่ในร่างกาย จึงเป็นเหตุให้เชื้อโรคแพร่ต่อไปอีก”

จากข้อความ ตอบคำถามข้อที่ 1 - 5

1. จากสถานการณ์ดังกล่าว ข้อใดเป็นประเด็นที่สำคัญ
  - ก. การระบาดของโรค COVID-19
  - ข. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้ป่วยและผู้เสี่ยง
  - ค. ความรู้เกี่ยวกับโรค COVID-19 ของประชาชน
  - ง. เขตเทศบาลและตลาดสด ซึ่งเป็นแหล่งกระจายเชื้อโรค
2. จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ข้อใดเป็นแนวทางในการป้องกันตนเองจากโรค COVID-19 ที่ดีที่สุด
  - ก. ทำลายแหล่งที่เสี่ยงติดเชื้อโรค
  - ข. สาธารณะสุขต้องออกมาทำความสะอาดแหล่งที่เกิด
  - ค. ควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดต่อไปอีก
  - ง. ไม่ไปที่ที่ชุมชนแออัด สวมใส่หน้ากากอนามัย และล้างมือสม่ำเสมอ
3. จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ข้อใดเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมที่สุด ที่จะช่วยให้แน่ใจว่า ไม่มีเชื้อโรค COVID-19 อยู่ในร่างกายผู้ป่วยหรือผู้เสี่ยงที่เข้ารับการรักษา
  - ก. สังเกตอาการของผู้ป่วยหรือผู้เสี่ยง
  - ข. สอบถามจากแพทย์ที่รักษาผู้ป่วยหรือผู้เสี่ยง
  - ค. สังเกตอาการของผู้ป่วยหรือผู้เสี่ยงใน 14 วัน และสอบถามจากแพทย์
  - ง. สังเกตจากรายงานผลการตรวจร่างกายของผู้ป่วยหรือผู้เสี่ยง

4. การหยุดการแพร่กระจายเชื้อโรค COVID-19 ควรทำอย่างไรบ้าง
- ก. ไม่ไปในที่ชุมชนแออัด และเว้นระยะห่าง
  - ข. สวมใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน
  - ค. งดการท่องเที่ยว เพิ่มเวลาในการอยู่บ้าน
  - ง. ถูกทุกข้อ
5. จากสถานการณ์ “ การป้องกันตัวเอง โดยใส่หน้ากากอนามัยและล้างมือสม่ำเสมอ เมื่อแพทย์ตรวจพบว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ให้กักตัวเพื่อตรวจหาเชื้อโรคใน 14 วัน ” จากข้อความนี้คิดว่า จะช่วยหยุดการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19 ได้หรือไม่
- ก. ได้ เพราะทำให้แน่ใจว่า ผู้ป่วยไม่มีเชื้อโรคแล้ว
  - ข. ได้ เพราะเป็นการป้องกันตนเองเพื่อไม่ให้รับเชื้อโรค
  - ค. ไม่ได้ เพราะเชื้อโรคง่ายๆอาจไม่ตาย
  - ง. ไม่ได้ เพราะถ้ายังใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย

แบบประเมินเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าเป็นจริงตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- จริงที่สุด หมายถึง ข้อความที่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
 จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนมากพอสมควร
 จริงบ้าง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนบ้าง ไม่ตรงบ้าง
 จริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อย
 จริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อมูลเบื้องต้น

เพศ   • ชาย   • หญิง

ตัวอย่าง

ความคิดเห็นของนักเรียน	จริง ที่สุด 5	จริง 4	จริงบ้าง 3	จริงน้อย 2	จริง น้อยที่สุด 1
ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความน่าสนใจ		/			

ความคิดเห็นของนักเรียน	จริง ที่สุด 5	จริง 4	จริงบ้าง 3	จริง น้อย 2	จริง น้อยที่สุด 1
ด้านความคิด ความเข้าใจ					
1. ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
2. เกิดความสับสนเมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว					
3. หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น					
4. ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์ที่หลากหลาย					
5. การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวไม่ช่วยให้เกิดการพัฒนาคิดวิเคราะห์					
6. การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวค่อนข้างเข้าใจยาก					
7. การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้ขาดระเบียบวินัย					
8. การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวทำให้เกิดความคิดวิเคราะห์มากขึ้นในชีวิตประจำวัน					
9. ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถช่วยสนับสนุนหรือริเริ่มอาชีพในอนาคตได้					
10. มีทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว					

ความคิดเห็นของนักเรียน	จริง ที่สุด 5	จริง 4	จริงบ้าง 3	จริง น้อย 2	จริง น้อยที่สุด 1
ด้านความรู้สึกและอารมณ์					
11. ฉันรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้รับความรู้จากชุดกิจกรรมแนะแนว					
12. ในระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ฉันต้องการให้ครูเลิกสอนก่อนเวลา					
13. ฉันรู้สึกชอบชุดกิจกรรมแนะแนวมากกว่าการมีกรบ้าน					
14. ฉันไม่ต้องการทำกิจกรรมแนะแนวให้เหมือนเพื่อน ๆ					
15. ฉันรู้สึกเครียดเมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว					
16. ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการร่วมกิจกรรมแนะแนว					
17. ฉันสนใจที่จะทำความเข้าใจกับชุดกิจกรรมแนะแนว					
18. ฉันมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาร่วมกิจกรรมแนะแนว					
19. ฉันไม่สนใจที่จะใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว					
20. ฉันรู้สึกพอใจและยินดีที่จะได้เรียนรู้ในชุดกิจกรรมแนะแนว					
ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม					
21. ฉันตั้งใจทำชุดกิจกรรมแนะแนวและปฏิบัติตามกิจกรรม					
22. ฉันคุยและปรึกษากับเพื่อนระหว่างร่วมกิจกรรมแนะแนว					

ความคิดเห็นของนักเรียน	จริง ที่สุด 5	จริง 4	จริงบ้าง 3	จริง น้อย 2	จริง น้อยที่สุด 1
23. เมื่อไม่เข้าใจชุดกิจกรรมแนะแนว ฉันจะถามคุณครู					
24. ฉันลอกใบงานกิจกรรมแนะแนว จากเพื่อน					
25. ฉันทบทวนความรู้ในชุดกิจกรรม แนะแนว					
26. ฉันชอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับการ การคิดวิเคราะห์					
27. ฉันไม่กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจ ชุดกิจกรรมแนะแนว					
28. ฉันตั้งใจร่วมกิจกรรมเมื่อครูให้ทำ ชุดกิจกรรมแนะแนว					
29. ฉันไม่สนใจชุดกิจกรรมแนะแนว					
30. ถ้ามีชมรมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ จะสนใจเข้าร่วม					

ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ง
แบบประเมินความเหมาะสม
แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)**

*****

คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ในการตรวจสอบ ดังนี้

1. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ตรวจสอบความเหมาะสม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบเครื่องมือฉบับนี้แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งกำหนด 5 ระดับ การพิจารณาดังนี้
  - 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
  - 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
  - 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
  - 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
  - 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
3. บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายชื่อ โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ธรรมสรณ์ รักษากิจการ

นักศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การจัดกิจกรรมมีการระบุแนวคิดที่กระชับและชัดเจน					
2. เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
3. เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรม					
4. กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และกล้าแสดงออก					
5. กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนที่จะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์					
6. ข้อความในใบความรู้ใบงาน มีความชัดเจนและใช้ภาษาถูกต้อง					
7. กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจ และง่ายต่อการเข้าใจ					
8. สื่อต่าง ๆ น่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน					
9. เครื่องมือวัดและประเมินผล สอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรม					
10. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....
 .....

ลงชื่อ ..... ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. มีคำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย					
2. ใช้วัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์					
3. วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา					
4. จำนวนข้อเหมาะสมกับเวลา					
5. ข้อคำถามเหมาะสมแก่การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์					
6. สามารถวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้					
7. การใช้ภาษาอ่านง่าย เข้าใจ ชัดเจน					
8. ข้อคำถามเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
9. สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินเจตคติของนักเรียน
ที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. สอดคล้องกับมาตรฐานความหมายของเจตคติ					
2. ประโยกกระชับ และชัดเจน					
3. สอดคล้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว					
4. ระบุด้านต่าง ๆ ที่ต้องการวัด ชัดเจน					
5. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
6. สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัย					
7. ใช้เครื่องมือวัดได้อย่างเหมาะสม					
8. กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ คือ
  - 1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
  - 1.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
  - 1.3 แบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือ โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ มีองค์ประกอบของคุณภาพ คือ ความสอดคล้อง
3. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการแล้วตอบความเห็น โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ
  - 3.1 ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ไม่ได้”
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ธรรมสรณ์ รักษากิจการ

นักศึกษابริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

*****

รายการ	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง				
2. การจัดกิจกรรมมีการระบุแนวคิดที่มีความถูกต้อง กระชับ และชัดเจน				
3. เนื้อหาในกิจกรรมแนะแนวเหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์				
4. เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรมแนะแนวและเนื้อหา				
5. เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาให้เกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์				
6. กิจกรรมแนะแนวสอดคล้องกับใบความรู้ และใบงาน				
7. กิจกรรมเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน				
8. มีการกำหนดรายละเอียดการดำเนินกิจกรรมไว้ อย่างชัดเจน				
9. จัดลำดับกิจกรรมเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องอย่างเหมาะสม				
10. มีการให้ความรู้ที่เหมาะสมในใบความรู้				
11. ข้อความในใบความรู้ ใบงาน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
12. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย				
13. กิจกรรมแนะแนวเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น				

รายการ	คะแนนการ			หมายเหตุ
	พิจารณา			
	+1	0	-1	
14. มีเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม				
15. วิธีวัดและประเมินผลสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง				

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

*****

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>สถานการณ์ที่ 1</p> <p>“ วันนั้นผมเลือกที่จะคุยกับแฟนมากกว่าที่จะคุยกับแม่ของผม ซึ่งเป็นผู้หญิงคนเดียวในโลกที่คุยกับผมเป็นคนแรกในชีวิต แม่คนเดียวที่ผมสามารถคุยได้ตลอดเวลา โดยที่ผมไม่ต้องเตรียมคำพูดใด ๆ และแม่คนเดียวที่คุยกับผมในวินาทีสุดท้ายของชีวิต หลังจากนั้นไม่นานแฟนผมที่ผมใช้เวลาคุยกับเธอวันละหลายๆ ชั่วโมงก็ทิ้งผมไป วันนี้ผมเข้าใจชีวิตมากขึ้น เพราะผมรู้ว่าสิ่งใดที่สำคัญก็ต่อเมื่อผมเสียสิ่งนั้นไป ทุกวันนี้ผมนั่งมองโทรศัพท์ รอที่จะตอบคำถามเดิม ๆ ให้แม่ฟัง แต่...แม่คงไม่มีอีกแล้ว ในเมื่อเรามีความรักอันเต็มเปี่ยมจากครอบครัวแล้วทำไมต้องไปขอเสียความรักจากใครถึงจะไม่ไหววันแม่ แต่เราก็สามารถทำดีและเอาใจใส่บุคคลที่เป็นแม่ของเราได้ทุกวันใช่ไหมครับ” จากสถานการณ์ที่ 1</p> <p>ตอบคำถามข้อที่ 1 - 5</p> <p>1. น้ำเสียงของผู้เขียนบทความนี้เป็นอย่างไร</p> <p>ก. อาลัยอาวรณ์</p> <p>ข. ต้องการกำลังใจ</p> <p>ค. ท้อแท้สิ้นหวัง</p> <p>ง. เศร้าโศกเสียใจ</p>				
<p>2. นักเรียนคิดว่าผู้เขียนบทความมีวัตถุประสงค์อย่างไร</p> <p>ก. ชื่นแนะ</p> <p>ข. ห่วงใย</p> <p>ค. สั่งสอน</p> <p>ง. เตือนสติ</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>3. ใจความสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนบทความต้องการบอกผู้อ่านคืออะไร</p> <p>ก. เราควรทำดีเพื่อแม่</p> <p>ข. วัยรุ่นทำตัวไว้สาระ</p> <p>ค. ให้รักแม่ให้มากกว่าก่อนที่จะไม่มีแม่ให้รัก</p> <p>ง. ถ้ารักแม่ให้หมั่นทำความดีและเชื่อฟังแม่</p>				
<p>4. นักเรียนคิดว่าบุคคลในบทความที่แทนตัวเอง “ผม” เป็นคนอย่างไร</p> <p>ก. รักครอบครัว</p> <p>ข. รักแฟนมากกว่าแม่</p> <p>ค. เป็นคนขยันหมั่นเพียร</p> <p>ง. รู้สึกผิดต่อผู้มีพระคุณ</p>				
<p>5. จากบทความเรื่องนี้ นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร</p> <p>ก. รักคนที่เขารักเรา ชีวิตจะมีความสุข</p> <p>ข. ใช้ชีวิตให้คุ้มค่า ก่อนจะไม่มีชีวิตอยู่</p> <p>ค. พอใจกับสิ่งที่ตนมีอยู่และดำเนินชีวิตให้มีคุณค่า</p> <p>ง. กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เพราะท่านคือคนที่เลี้ยงดูเรา</p>				
<p>6. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่ใช่สาเหตุของการทำให้ผลการเรียนตกต่ำ</p> <p>ก. การไม่อ่านหนังสือสอบ</p> <p>ข. การไม่รับผิดชอบงานที่ครูสั่ง</p> <p>ค. การอ่านหนังสือเป็นประจำทุกวัน</p> <p>ง. การไม่มีสมาธิในการเรียนหนังสือ</p>				
<p>7. ข้อใดเป็นวิธีการเตรียมตัวสอบที่ได้ผลดีที่สุด</p> <p>ก. ทำสมาธิ</p> <p>ข. นอนพักผ่อน</p> <p>ค. รักษาสุขภาพให้ดี</p> <p>ง. อ่านบททวนเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมด</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>8. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่เป็นการพัฒนาจุดเด่น จุดด้อยของตนเอง</p> <p>ก. การปรับปรุงตนเอง</p> <p>ข. การวิเคราะห์ตนเอง</p> <p>ค. รักษาสุขภาพให้ดี</p> <p>ง. อ่านบททวนเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมด</p>				
<p>สถานการณ์ที่ 2</p> <p>“สมศรี เป็นนักเรียนชั้น ม.1 สมศรีไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพราะคุณครูใจร้าย ทำให้ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษตกต่ำ สมศรีจึงเครียดไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรให้มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีขึ้น”</p> <p>จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 9 - 10</p> <p>9. นักเรียนคิดว่าข้อใดเป็นปัญหาของสมศรี</p> <p>ก. ความเครียด</p> <p>ข. ไม่ชอบคุณครู</p> <p>ค. ไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ</p> <p>ง. ผลการเรียนภาษาอังกฤษตกต่ำ</p>				
<p>10. นักเรียนคิดว่าข้อใดไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์เรื่องนี้</p> <p>ก. ผลการเรียนตกต่ำ</p> <p>ข. สมศรีเรียนอยู่ชั้น ม.1</p> <p>ค. คุณครูไม่เข้าใจสมศรี</p> <p>ง. สมศรีไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ</p>				
<p>11. สถานการณ์ใดที่นักเรียนควรปฏิบัติมากที่สุด</p> <p>ก. เพื่อนชวนไปห้องสมุด</p> <p>ข. เพื่อนชวนไปออกกำลังกาย</p> <p>ค. เพื่อนชวนไปกินไอศกรีมในวันเสาร์</p> <p>ง. เพื่อนชวนโดดเรียนไปเล่นเกมที่ร้านคอมพิวเตอร์</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>12. ถ้าเพื่อนชวนไปเสพยาเสพติด นักเรียนจะบอกเพื่อนอย่างไร</p> <p>ก. เราไม่มีเงินนะ จะไปได้หรือ</p> <p>ข. พวกนายไปกันเถอะวันนี้ไม่ว่าง</p> <p>ค. รอก่อนนะ เต็มเราไปขอแม่ก่อน</p> <p>ง. ผมว่าพวกเราไปออกกำลังกายกันดีกว่าจะเกิดประโยชน์มากกว่านะ</p>				
<p>13. ถ้านักเรียนเป็นผู้หญิงแล้วมีเพื่อนผู้ชายชวนไปดูภาพยนตร์รอบคิกสองต่อสองนักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร</p> <p>ก. ปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา</p> <p>ข. ให้เพื่อนชายชวนเพื่อนที่มีคู่รักไปอีกคู่</p> <p>ค. ลองไปก่อนแล้วค่อยหาโอกาสกลับบ้าน</p> <p>ง. ไม่ปฏิเสธเพราะกลัวเพื่อนชายไม่พอใจ</p>				
<p>14. ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนหญิงที่กำลังจะถูกเพื่อนชายชวนไปกระทำผิดทางเพศนักเรียนจะทำอย่างไร</p> <p>ก. ไม่ปฏิเสธ เพราะ ไม่มีใครรู้</p> <p>ข. ไม่ปฏิเสธ เพราะ ใครๆก็ทำกัน</p> <p>ค. ปฏิเสธ เพราะ กลัวครูและเพื่อนรู้</p> <p>ง. ปฏิเสธ เพราะ คิดถึงผลกระทบที่จะตามมา</p>				
<p>15. ทักษะการปฏิเสธข้อใดมีความสำคัญในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงน้อยมากที่สุด</p> <p>ก. ปฏิเสธที่จะใช้สารเสพติด</p> <p>ข. ปฏิเสธที่จะใช้อินเทอร์เน็ต</p> <p>ค. ปฏิเสธที่จะไม่มั่วสุมเล่นการพนัน</p> <p>ง. ปฏิเสธที่จะแข่งขันรถจักรยานยนต์</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>16. ทักษะในการป้องกันและหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงมีหลายประการยกเว้นข้อใด</p> <p>ก. ทักษะการคิด</p> <p>ข. ทักษะการต่อสู้</p> <p>ค. ทักษะการต่อรอง</p> <p>ง. ทักษะการปฏิเสธ</p>				
<p>สถานการณ์ที่ 3</p> <p>“สะเทือนใจแม่ทิ้งทารกไว้ที่ปั๊มน้ำมันชลบุรี พร้อมแนบจดหมายระบุตั้งชื่อให้ว่าน้องน้ำแข็ง อ่างแฟนไม่รับผิดชอบ ทั้งไปตั้งแต่ว่าท้อง ขอมรับเป็นแม่แล้ว กู้ยืมนำส่งโรงพยาบาล ด้านตำรวจเร่งตามตัวแม่ จากการสอบถามเบื้องต้นทราบว่า นายจรรย์ จิรานวัช อายุ 38 ปี เป็นผู้พบเด็กทารกเป็นคนแรก ในปั๊มน้ำมันแห่งหนึ่ง บริเวณห้องน้ำหญิง จึงรีบนำเด็กขึ้นมา”</p> <p>จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 17 - 22</p> <p>17. จากบทความข้างต้นนี้ได้กล่าวถึงบุคคลกี่คน</p> <p>ก. 3 คน</p> <p>ข. 4 คน</p> <p>ค. 5 คน</p> <p>ง. 6 คน</p>				
<p>18. อะไรเป็นเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานี้</p> <p>ก. ฐานะทางการเงิน</p> <p>ข. ข้ออ้างของผู้เป็นแม่</p> <p>ค. ความไม่พร้อมของมารดา</p> <p>ง. การต้องการเรียกร้องความสนใจ</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>19. จากการอ่านบทความข้างต้นนี้ นักเรียนไม่ควรมีความรู้สึกรังเกียจอย่างไร</p> <p>ก. หดหู่</p> <p>ข. เสียใจ</p> <p>ค. สะใจ</p> <p>ง. สงสาร</p>				
<p>20. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมใดสามารถป้องกันเหตุการณ์นี้ได้</p> <p>ก. การไม่ชิงสุกก่อนห่าม</p> <p>ข. การไม่สนใจเพศตรงข้าม</p> <p>ค. การได้รับความรู้ในเรื่องการตั้งครรรภ์</p> <p>ง. การนำเด็กไปทิ้งไว้ที่อื่นที่ไม่ใช่บ้นน้ำมัน</p>				
<p>21. นักเรียนคิดว่าผู้ที่สามารถช่วยเหลือไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวได้คือใคร</p> <p>ก. ลูก</p> <p>ข. ทุกคน</p> <p>ค. ตำรวจ</p> <p>ง. พ่อและแม่</p>				
<p>22. จากบทความนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร</p> <p>ก. ผู้ชายในสังคมขาดความรับผิดชอบ</p> <p>ข. คนที่ทำผิดพลาดไม่สามารถอยู่ในสังคมได้</p> <p>ค. การเลี้ยงลูกคนเดียวผู้หญิงไม่สามารถเลี้ยงได้</p> <p>ง. การตั้งครรรภ์ในขณะที่ไม่พร้อมจะส่งผลให้เกิดปัญหาตามมา</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>สถานการณ์ที่ 4</p> <p>“วันหนึ่ง นายทิวากร กำลังขับรถจากการทำงานล่วงเวลา ถนนที่เขาขับรถกลับบ้านนั้นเงียบและว่างมาก นายทิวากรจึงขับรถด้วยความเร็วสูงประกอบกับความง่วงนอนทำให้เขาขับรถไปเฉี่ยวชายคนหนึ่งล้มลง เขารู้สึกตกใจมากรีบหยุดรถลง ไปด้วย จึงได้เห็นชายผู้นั้นแน่นิ่งที่ศีรษะมีเลือดไหลมาก นายทิวากรมองไปรอบๆตัวเขาก็พบแต่ความมืดและเงียบไม่มีผู้คนในบริเวณนั้นเลย เขารู้สึกกลัวหลายอย่าง และตัดสินใจไม่ถูกว่าจะทำอย่างไรดีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้”</p> <p>จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 23 - 26</p> <p>23. จากสถานการณ์นี้ถ้านักเรียนเป็นนายทิวากรนักเรียนจะอย่างไร</p> <p>ก. ขับรถหนีไป</p> <p>ข. ถอยรถทับชายผู้นั้นอีกครั้ง</p> <p>ค. นำผู้ชายคนนั้นส่งโรงพยาบาล</p> <p>ง. ลากชายผู้นั้นมาวางกลางถนนให้รถคันอื่นทับเพื่อโยนความผิด</p>				
<p>24. ถ้านายทิวากรตัดสินใจช่วยเหลือชายผู้นั้นนักเรียนคิดว่า จะเกิดผลอย่างไร</p> <p>ก. นายทิวากรอาจถูกทำร้ายร่างกาย</p> <p>ข. นายทิวากรอาจต้องติดคุกเพราะขับรถชน</p> <p>ค. นายทิวากรจะต้องเสียเวลาในการช่วยเหลือ</p> <p>ง. คดีขับรถชนของนายทิวากรอาจได้รับโทษเบาลง</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
25. นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้นายทิวกรขับรถเฉี่ยวชนผู้อื่น ก. ง่วงนอน ข. ความเร่งรีบ ค. ความเครียด ง. ความประมาท				
26. จากสถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านายทิวกรมีอาการเช่นใด ก. ตกใจ ข. เสียใจ ค. ตื่นเต้น ง. หวาดกลัว				
27. เมื่อเกิดความผิดพลาดที่คิดว่าร้ายแรงในชีวิตของตนเองแล้ว สิ่งที่ไม่ควรทำมากที่สุด ก. หนีปัญหา ข. ชำตัวตาย ค. ลงโทษตัวเอง ง. หลบซ่อนตนเอง				
28. ข้อใดเป็นผลของการตัดสินใจเลือกทำสิ่งที่ถูกต้อง ก. ทำให้เป็นที่ชื่นชมของผู้อื่น ข. ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ค. ทำให้มีชื่อเสียง เงินทอง เกียรติยศ ง. ทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>สถานการณ์ 5</p> <p>“หนุมาริ พุดกับคุณครูว่า คุณครูคะ วันนี้ตอนเดินมาโรงเรียนหนูเห็นคนตาบอดเดินถือไม้เท้าล่ำทางมาตรงทางมาลายกำลังจะข้ามถนน เขาเดินเซไปเซมาเหมือนจะล้มลงคะ หนูจึงเข้าไปประคองแล้วจูงมือเขา ช่วยพาเดินข้ามถนน เขาชมและขอบใจหนูด้วยคะ”</p> <p>จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 29 - 33</p> <p>29. นักเรียนคิดว่ากรกระทำของหนุมาริถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร</p> <p>ก. ถูกต้อง เพราะ จะได้รับคำชม</p> <p>ข. ไม่ถูกต้อง เพราะ ควรเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่</p> <p>ค. ไม่ถูกต้อง เพราะ ไม่ใช่เรื่องของเรา</p> <p>ง. ถูกต้อง เพราะ แสดงให้เห็นถึงความมีเมตตาและความมีศีลธรรม</p>				
<p>30. จากเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าหนุมาริมีความรู้สึกละอย่างไร</p> <p>ก. ดีใจ</p> <p>ข. ภูมิใจ</p> <p>ค. ตื่นเต้น</p> <p>ง. ใฝ่ใจ</p>				
<p>31. ถ้านักเรียนเป็นหนุมาริ นักเรียนจะอย่างไร</p> <p>ก. เดินผ่านไป</p> <p>ข. ทำเป็นไม่เห็น</p> <p>ค. บอกให้คนอื่นช่วย</p> <p>ง. ช่วยเหลือคนตาบอด</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
32. นักเรียน ได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้ ก. คิดดีได้ คิดชั่วได้ชั่ว ข. ถ้าช่วยเหลือผู้อื่นแล้วจะได้คำชม ค. การช่วยเหลือผู้อื่นทำให้เกิดความสุข ง. การช่วยเหลือคนตาบอดทำให้เกิดความยุ่งยาก				
33. ข้อใดเป็นข้อดีของการช่วยเหลือผู้อื่น ก. การได้รับเงินรางวัล ข. เป็นที่รู้จักของคนอื่น ค. ไม่มีเวลาทำงานของตนเอง ง. เกิดความสบายใจ มีความสุข				
34. ข้อใดเป็นข้อเสียของการช่วยเหลือคนที่เราไม่รู้จัก ก. เกิดความสบายใจ มีความสุข ข. ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ ค. จะได้รับคำชมจากคนที่ไม่รู้จัก ง. อาจทำให้เกิดอันตราย เพราะ มีจลาจลมีเยอะ				
35. เหตุใดเราจึงต้องทำความดี ก. ทำให้ผู้อื่นรอบข้างได้รับความสุข ข. ทำให้เรามีความสุขทางใจ จิตใจผ่องใส ค. ทำให้ได้รับสิ่งดีๆ จากผู้อื่น ง. ถูกทุกข้อ				
สถานการณ์ที่ 6 “สมศักดิ์เป็นนักเรียนชั้น ม.3 ไปทัศนศึกษา ณ สวนสัตว์แห่งหนึ่ง ในระหว่างที่สมศักดิ์เดินลงจากเขา ได้เกิดประสพอุบัติเหตุล้มขาหัก และได้หยุดเรียนไป 3 สัปดาห์ เมื่อกลับมาเรียนเขา รู้สึกว่าเรียนไม่ทันเพื่อน จึงพยายามอ่านหนังสือ แต่สมศักดิ์ก็ยังไม่เข้าใจและรู้สึกเป็นกังวลมาก เพราะอีก 1 สัปดาห์ ก็จะสอบปลายภาคแล้ว” จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 36				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>36. ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์นักเรียนควรแก้ปัญหาอย่างไรเป็นอันดับแรก</p> <p>ก. ระมัดระวังในการเดิน</p> <p>ข. ไปค้นคว้าเพิ่มจากห้องสมุด</p> <p>ค. ให้ครูหรือเพื่อนอธิบายในส่วนที่ไม่เข้าใจให้ฟัง</p> <p>ง. อ่านหนังสือและทำแบบฝึกหัดให้มากขึ้นกว่าเดิม</p>				
<p>สถานการณ์ที่ 7</p> <p>“เด็กชายสมโชค เป็นนักเรียนชั้น ม.1 ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากและเล่นจนดึก เมื่อพ่อแม่เห็นก็ดุอยู่เสมอ สมโชคจึงตัดสินใจหนีมาโรงเรียนไม่ทันเคารพธงชาติเป็นประจำแม้บ้านจะอยู่ใกล้โรงเรียนก็ตาม เขาจึงถูกฝ่ายปกครองเรียกพบบ่อยๆทำให้เขารู้สึกอายเพื่อน”</p> <p>จากสถานการณ์ ตอบคำถามข้อที่ 37 - 40</p> <p>37. ปัญหาและสาเหตุสำคัญคืออะไร</p> <p>ก. สมโชคนอนดึกสาย</p> <p>ข. บ้านอยู่ใกล้โรงเรียนเกินไป</p> <p>ค. สมโชคโดนพ่อแม่ดุว่า</p> <p>ง. สมโชคชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์จนเกินเวลา</p>				
<p>38. จากปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนเป็นสมโชคนักเรียนควรมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร</p> <p>ก. นอนตั้งแต่หัวค่ำ</p> <p>ข. ลดเวลาการเล่นเกมคอมพิวเตอร์</p> <p>ค. ตั้งนาฬิกาปลุกให้ปลุกเร็วขึ้น</p> <p>ง. สัญญากับครูฝ่ายปกครองว่าจะไม่มาโรงเรียนสายอีก</p>				

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
39. นักเรียนคาดว่าผลของการแก้ปัญหาของนักเรียนจะเป็นอย่างไร ก. สมโชคตื่นช้ากว่าเดิม ข. สมโชคไม่โดนลงโทษ ค. สมโชคเลิกเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ง. สมโชคไปโรงเรียนทันเวลาและไม่ถูกฝ่ายปกครองเรียกพบ				
40. นักเรียนคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาใดตามมา ก. ปัญหาชู้สาว ข. ปัญหาการเรียน ค. ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ง. ปัญหาความสัมพันธ์กับพ่อแม่				

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
 (.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**แบบประเมินคุณภาพของแบบประเมินเจตคติของนักเรียน
ที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**

*****

เครื่องมือ	ระดับความคิด			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ความสอดคล้องและส่วนประกอบแต่ละด้านของเจตคติ ดังนี้				
1.1 ด้านความคิด และความเข้าใจ				
1.2 ด้านความรู้สึกรักและอารมณ์				
1.3 ด้านแนวโน้มแสดงพฤติกรรม				

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

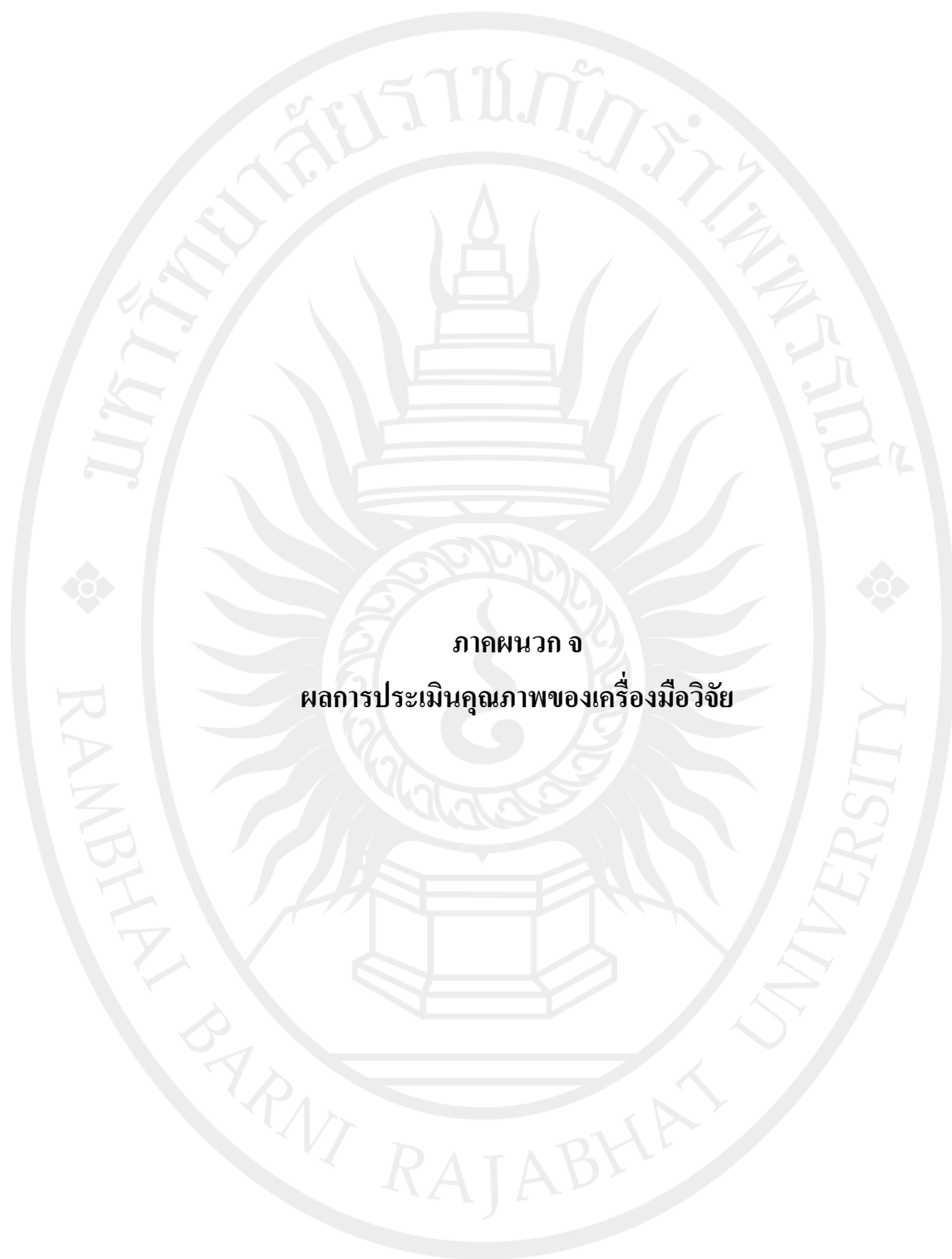
.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ
(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การจัดกิจกรรมมีการระบุแนวคิดที่กระชับและชัดเจน	4.60	0.55	มีความเหมาะสมมากที่สุด
2.	เนื้อหาในกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.60	0.55	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.	เวลาที่ใช้เหมาะสมกับกิจกรรม	4.80	0.45	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4.	กิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออก	4.80	0.45	มีความเหมาะสมมากที่สุด
5.	กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนที่จะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	4.80	0.45	มีความเหมาะสมมากที่สุด
6.	ข้อความในใบความรู้ ใบงานมีความชัดเจนและใช้ภาษาถูกต้อง	4.80	0.45	มีความเหมาะสมมากที่สุด
7.	กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจและง่ายต่อการเข้าใจ	4.40	0.89	มีความเหมาะสมมากที่สุด
8.	สื่อต่างๆน่าสนใจเหมาะสมกับผู้เรียน	4.80	0.45	มีความเหมาะสมมากที่สุด
9.	เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรม	4.60	0.55	มีความเหมาะสมมากที่สุด
10.	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.40	0.53	มีความเหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.66	0.53	มีความเหมาะสมมากที่สุด

ความเหมาะสมและความสอดคล้อง เท่ากับ 4.66

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
 คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
1. การจัดกิจกรรม มีการระบุแนวคิด ที่กระชับและ ชัดเจน	5	5	5	4	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
2. เนื้อหาในกิจกรรม สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
3. เวลาที่ใช้เหมาะสม กับกิจกรรม	5	5	5	4	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
4. กิจกรรมเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น และ กล้าแสดงออก	4	5	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. กิจกรรมเหมาะสม กับวัยของผู้เรียน ที่จะพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
6. ข้อความใน ใบความรู้ ใบงาน มีความชัดเจนและ ใช้ภาษาถูกต้อง	5	5	5	5	4	24	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณ ภาพ ความ เหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5				
7. กิจกรรม มีความหลากหลาย น่าสนใจและง่าย ต่อการเข้าใจ	5	3	5	5	4	22	4.40	0.89	มาก
8. สื่อต่าง ๆ น่าสนใจ เหมาะสมกับ ผู้เรียน	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เครื่องมือวัดและ ประเมินผล สอดคล้องและ เหมาะสมกับ กิจกรรม	4	5	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
10. สามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง	5	5	4	4	4	22	4.40	0.53	มาก

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 คะแนน เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.59 คะแนน เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 คะแนน เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 คะแนน เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 คะแนน เหมาะสมน้อยที่สุด

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	ระดับคุณภาพความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. มีคำสั่งชัดเจน และเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. ใช้วัดและประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์	5	5	4	5	5	4.80	มากที่สุด
3. วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา	5	4	5	5	5	4.80	มากที่สุด
4. จำนวนข้อเหมาะสมกับเวลา	5	5	5	5	4	4.80	มากที่สุด
5. ข้อคำถามเหมาะสมแก่การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
6. สามารถวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7. การใช้ภาษาอ่านง่าย เข้าใจชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
8. ข้อคำถามเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	มากที่สุด
9. สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.93	มากที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 คะแนน เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.59 คะแนน เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 คะแนน   เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 คะแนน   เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 คะแนน   เหมาะสมน้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	ระดับ คุณภาพ ความ เหมาะสม
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
1. สอดคล้องกับมาตรฐาน ความหมายของเจตคติ	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
2. ประโยกกระชับ และชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับชุดกิจกรรม แนะแนว	5	5	4	5	5	4.80	มากที่สุด
4. ระบุด้านต่าง ๆ ที่ต้องการวัด ชัดเจน	5	4	5	5	5	4.80	มากที่สุด
5. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	4	4	5	4.60	มากที่สุด
6. สอดคล้องกับจุดประสงค์ การวิจัย	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
7. ใช้เครื่องมือวัดได้อย่าง เหมาะสม	5	5	5	5	4	4.80	มากที่สุด
8. กำหนดเกณฑ์การประเมิน ที่ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.88	มากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 คะแนน เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.59 คะแนน เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 คะแนน เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 คะแนน เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 คะแนน เหมาะสมน้อยที่สุด

ตาราง 11 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความ หมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
1. ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ นักเรียนลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2. การจัดกิจกรรมมีการระบุ แนวคิดที่มีความถูกต้อง กระชับ และชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหาในกิจกรรม แนะแนวเหมาะสมกับ การพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4. เวลาที่ใช้เหมาะสมกับ กิจกรรมแนะแนว และเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
5. เนื้อหาในกิจกรรม สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนา ให้เกิดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6. กิจกรรมแนะแนว สอดคล้องกับใบความรู้ และใบงาน	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
7. กิจกรรมเหมาะสมกับ กลุ่มผู้เรียน	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความ หมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
8. มีการกำหนดรายละเอียด การดำเนินกิจกรรมไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9. จัดลำดับกิจกรรม เป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง อย่างเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
10. มีการให้ความรู้ ที่เหมาะสมในใบความรู้	0	+1	+1	0	+1	+3	0.60	ใช้ได้
11. ข้อความในใบความรู้ โบราณ ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
12. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ ในกิจกรรม มีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13. กิจกรรมแนะแนว เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการ แสดงออก และกล้า แสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
14. มีเครื่องมือวัดและ ประเมินผลสอดคล้อง เหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
15. วิธีวัดและประเมินผลสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย							0.92	ใช้ได้

ตาราง 12 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 การวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่			
	1	2	3	4	5			
1. สอดคล้องกับ มาตรฐานความหมาย ของเจตคติ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
2. ประโยชน์กระชับ และชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3. สอดคล้องกับ ชุดกิจกรรมแนะแนว	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
4. ระบุด้านต่าง ๆ ที่ ต้องการวัด ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5. เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
6. สอดคล้องกับ จุดประสงค์การวิจัย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7. ใช้เครื่องมือวัด ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8. กำหนดเกณฑ์ การประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย							0.98	ใช้ได้

ตาราง 14 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น kr-20 ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
1	0.77	0.47	เหมาะสม
2	0.77	0.33	เหมาะสม
3	0.67	0.40	เหมาะสม
4	0.70	0.20	เหมาะสม
5	0.77	0.20	เหมาะสม
6	0.80	0.27	เหมาะสม
7	0.73	0.27	เหมาะสม
8	0.77	0.47	เหมาะสม
9	0.77	0.20	เหมาะสม
10	0.77	0.47	เหมาะสม
11	0.77	0.20	เหมาะสม
12	0.70	0.20	เหมาะสม
13	0.77	0.20	เหมาะสม
14	0.73	0.27	เหมาะสม
15	0.70	0.33	เหมาะสม
16	0.77	0.20	เหมาะสม
17	0.73	0.27	เหมาะสม
18	0.77	0.20	เหมาะสม
19	0.77	0.20	เหมาะสม
20	0.77	0.47	เหมาะสม
21	0.77	0.20	เหมาะสม
22	0.77	0.20	เหมาะสม
23	0.73	0.27	เหมาะสม
24	0.70	0.20	เหมาะสม
25	0.77	0.20	เหมาะสม

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
26	0.77	0.20	เหมาะสม
27	0.73	0.27	เหมาะสม
28	0.77	0.20	เหมาะสม
29	0.80	0.27	เหมาะสม
30	0.70	0.20	เหมาะสม
31	0.77	0.33	เหมาะสม
32	0.77	0.47	เหมาะสม
33	0.70	0.20	เหมาะสม
34	0.77	0.20	เหมาะสม
35	0.77	0.20	เหมาะสม
36	0.77	0.33	เหมาะสม
37	0.77	0.47	เหมาะสม
38	0.77	0.47	เหมาะสม
39	0.77	0.20	เหมาะสม
40	0.77	0.47	เหมาะสม

หมายเหตุ ระดับความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80

ระดับค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.53

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.7695 โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson (KR-20) ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายธรรมสรณ์ รัศม์กิจการ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 13 กันยายน 2537
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 15 ถนนจันทคามวิถี ซอยจันทคามวิถี 6 ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักจิตวิทยาประจำโรงเรียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2553	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2556	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2559	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วท.บ. (จิตวิทยา) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี